

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

พุทธศักราช ๒๕๖๓

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๓ จัดทำขึ้นเพื่อให้โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ซึ่งจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับ เด็กและสภาพท้องถิ่นเพื่อที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศไทยในอนาคต อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ขอขอบคุณคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง ผู้ที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้สละ เวลามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๑ ให้มีความเหมาะสมต่อการ นำไปใช้จัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนต่อไป

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

สารบัญ

	หน้า
ส่วนนำ	
ประกาศโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) เรื่องให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓	๑
ส่วนนำ	๒
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	๔
วิสัยทัศน์	๕
พันธกิจ	๕
เป้าหมาย	๕
จุดหมาย	๖
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	๗
ระยะเวลาเรียน	๑๖
วิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี	๓๐
เนื้อหาสาระที่ควรเรียนรู้รายปี	๖๕
การจัดประสบการณ์	๑๐๔
การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้	๑๑๐
การประเมินพัฒนาการ	๑๑๘
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	๑๓๕
การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	๑๓๙
การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัย กับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑	๑๓๙
ภาคผนวก	
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่ ๓๖/๒๕๖๓	๑๔๔
คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ	๑๔๙
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๑๕๐
วิสัยทัศน์	๑๕๐
หลักการ	๑๕๐
แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐	๑๕๑
แผนภาพแสดงขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	๑๕๙

ประกาศโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) พุทธศักราช ๒๕๖๓
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยที่จะต้องพัฒนาให้เด็กตั้งแต่ ๓ - ๖ ปี มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างเป็นองค์รวม ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์บนพื้นฐานบริบททางสังคมและสภาพแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐ และคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่องให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑. ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) พุทธศักราช ๒๕๖๓ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ - ๓

๒. ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายชัยยุทธ โกละกะ)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

(นางวันฉิชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ส่วนนำ

ความนำ

กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์บนแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยควบคู่กับความเป็นไทย สอดคล้องกับความต้องการของสังคม วัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพต่อไป

จากการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๕๖ พบว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมีจุดดีหลายประการ เช่น เป็นหลักสูตรที่มีความเป็นเอกภาพ มีความยืดหยุ่นมีความเป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย กำหนดเฉพาะกรอบหลักสูตรให้สถานศึกษาจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยได้เอง และหลักสูตรใช้ได้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม จากการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๕๖ ได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหา และความไม่ชัดเจนของหลักสูตร ได้แก่ ปัญหาการวิเคราะห์หลักสูตรที่ขาดความเชื่อมโยงระหว่างพัฒนาการเด็กปฐมวัย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ ปัญหาความสับสนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาความรู้มากกว่าประสบการณ์สำคัญที่หลักสูตรกำหนด รวมทั้งปัญหาคุณภาพผู้เรียน จากผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในปีการศึกษา ๒๕๕๔ , ๒๕๕๑ , ๒๕๕๓ และ ๒๕๕๕

นอกจากนี้ แผนการศึกษาชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นคนดี เก่งและมีความสุข ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) ที่ต้องการพัฒนาการศึกษาไทยให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมพื้นฐาน มีจิตสำนึกและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสาธารณะ มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย มีทักษะในการคิดและปฏิบัติ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่เร่งรัดให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนารอบด้าน ตามวัยอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

ดังนั้น ข้อค้นพบในการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา ประกอบกับข้อมูลแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) และแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นที่มาของการทบทวนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๕๖ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้ได้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่มีความทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม สภาพเศรษฐกิจ การเมือง มีความชัดเจนเหมาะสม ทั้งมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยและกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ หลักการ แนวคิด จุดหมาย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ จำแนกเป็นรายอายุ สาระการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อสาระที่

ควรรู้ และประสบการณ์สำคัญที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย นอกจากนั้น ได้กำหนดการประเมินพัฒนาการการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (อายุ ๓ – ๖ ปี) การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และการกำกับติดตาม ประเมินและรายงาน

เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) พุทธศักราช ๒๕๖๓ จัดทำขึ้นเพื่อจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคนร่วมกัน เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๓ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลาง จะประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่คาดหวัง ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคลากรรับผิดชอบร่วมกัน โดยร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบในการวางแผนดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคมต่อไป

หลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๓
โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ปรัชญาโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)
คุณธรรมนำวิชา พัฒนาค่านิยม

อัตลักษณ์ของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)
ยิ้มง่าย ไหว้สวย ช่วยสังคม

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)จัดการพัฒนาเด็กอายุ ๔-๖ ปี อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ การช่วยเหลือตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและความรัก ความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิต และพัฒนาเด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพโดยมีหลักการดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและ มีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนที่เพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มุ่งพัฒนาเด็กอายุ ๔-๖ ปี ให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาเหมาะสมกับวัย เน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของตน ปลูกฝังให้เด็ก ยิ้มง่าย ไหว้สวย ช่วยสังคม มีนิสัย การประหยัด อดออม อนุรักษ์ความเป็นไทยใส่ใจสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างมีความสุข

พันธกิจ

- พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง ๔ ด้าน อย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ ปลูกฝังให้เด็กยิ้มง่าย ไหว้สวย ช่วยสังคม และเรียนรู้อย่างมีความสุข
- พัฒนาครูและบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ที่มีจุดหมายอย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของเด็ก โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อนุรักษ์ความเป็นไทยใส่ใจสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าหมาย

- เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาเป็นองค์รวมอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ ปลูกฝังให้เด็กยิ้มง่าย ไหว้สวย ช่วยสังคม และเรียนรู้อย่างมีความสุข
- ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่นโดยใช้กระบวนการวางแผน การลงมือปฏิบัติ และการทบทวน สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก
- ครูทุกคนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของสถานศึกษา
- สถานศึกษามีสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างพอเพียง
- ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง

จุดหมาย

หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มุ่งพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย มีดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรงและมีสุขนิสัยที่ดี
๒. สุขภาพ:จิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

พัฒนาการเด็กปฐมวัย

พัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นตามวุฒิภาวะและสภาพแวดล้อมที่เด็กได้รับ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัยอาจเร็วหรือช้าแตกต่างกันไปในเด็ก แต่ละคน มีรายละเอียด ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย เป็นพัฒนาการที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของร่างกาย ในด้านโครงสร้างของร่างกาย ด้านความสามารถในการเคลื่อนไหว และด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี รวมถึงการใช้สัมผัสรับรู้ การใช้ตาและมือประสานกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็กอายุ ๔-๖ ปี มีการเจริญเติบโตรวดเร็วโดยเฉพาะในเรื่องน้ำหนักและส่วนสูง กล้ามเนื้อใหญ่จะมีความก้าวหน้ามากกว่ากล้ามเนื้อเล็ก สามารถบังคับการเคลื่อนไหวของร่างกายได้ดี มีความคล่องแคล่วว่องไวในการเดิน สามารถวิ่ง กระโดด ควบคุมและบังคับการทรงตัวได้ดี จึงชอบเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง พร้อมทั้งจะออกกำลังและเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ ส่วนกล้ามเนื้อเล็กและความสัมพันธ์ระหว่างตาและมือยังไม่สมบูรณ์ การสัมผัสหรือการใช้มือมีความละเอียดขึ้น ใช้มือหยิบจับสิ่งของต่าง ๆ ได้มากขึ้น ถ้าเด็กไม่เครียดหรือกังวลจะสามารถทำกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อเล็กได้ดีและนานขึ้น

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นความสามารถในการรู้สึกและแสดงความรู้สึกของเด็ก เช่น พอใจ ไม่พอใจ รัก ชอบ สนใจ เกลียด ฯลฯ โดยที่เด็กรู้จักควบคุมการแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ เผลอไปกับเหตุการณ์ต่างๆตลอดจนการสร้างความรู้สึกที่ดีและการนับถือตนเองเด็กอายุ ๔-๖ ปีจะแสดงความรู้สึกอย่างเต็มที่ ไม่ปิดบัง ซ่อนเร้น เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธแต่จะเกิดเพียงชั่วครู่แล้วหายไป การที่เด็กเปลี่ยนแปลงอารมณ์ง่ายเพราะมีช่วงความสนใจระยะสั้น เมื่อมีสิ่งใดน่าสนใจก็จะเปลี่ยนความสนใจไปตามสิ่งนั้น เด็กวันนี้มักหวาดกลัวสิ่งต่างๆ เช่น ความมืด หรือสัตว์ต่างๆ ความกลัวของเด็กเกิดจากจินตนาการ ซึ่งเด็กว่าเป็นเรื่องจริงสำหรับตน เพราะยังสับสนระหว่างเรื่องปรุงแต่งและเรื่องจริง ความสามารถแสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมกับวัย รวมถึงชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น เพราะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางน้อยลงและต้องการความสนใจจากผู้อื่น มากขึ้น

๓. พัฒนาการด้านสังคม เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมครั้งแรก ในครอบครัว โดยมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และพี่น้อง เมื่อโตขึ้นต้องไปสถานศึกษา เด็กเริ่มเรียนรู้การติดต่อและการมีสัมพันธ์กับบุคคลนอกครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเดียวกัน เด็กได้เรียนรู้การปรับตัวให้เข้าสังคมกับเด็กอื่นพร้อม ๆ กับรู้จักร่วมมือในการเล่นกับกลุ่มเพื่อน เจตคติและพฤติกรรมทางสังคมของเด็กจะก่อขึ้นในวัยนี้และจะฝังแน่นยากที่จะเปลี่ยนแปลงในวัยต่อมา ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้ มี ๒ ลักษณะ คือลักษณะแรกนั้น เป็นความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และลักษณะที่สองเป็นความสัมพันธ์กับเด็กในวัยใกล้เคียงกัน

๔. ด้านสติปัญญา ความคิดของเด็กวัยนี้มีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่สามารถเข้าใจความรู้สึกของคนอื่น เด็กมีความคิดเพียงแต่ว่าทุกคนมองสิ่งต่างๆรอบตัว และรู้สึกต่อสิ่งต่างๆ เหมือนตนเอง ความคิดของตนเองเป็นใหญ่ที่สุด เมื่ออายุ ๔-๖ ปี เด็กสามารถโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่างๆ ที่ได้กระทำซ้ำกันบ่อยๆ ได้ดี เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น แต่ยังไม่เข้าใจการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ แก้ปัญหาการลองผิดลองถูกจากการรับรู้มากกว่าการใช้เหตุผลความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวพัฒนาอย่างรวดเร็วตามอายุที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของพัฒนาการทางภาษา เด็กวัยนี้เป็นระยะเวลาของการพัฒนาภาษาอย่างรวดเร็ว โดยมีการฝึกฝนการใช้ภาษาจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปของการพูดคุย การตอบคำถาม การเล่าเรื่อง การเล่านิทานและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในสถานศึกษา เด็กปฐมวัยสามารถใช้ภาษาแทนความคิดของตนและใช้ภาษาในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นได้คำพูดของเด็กวัยนี้ อาจจะทำให้ผู้ใหญ่บางคนเข้าใจว่าเด็กรู้มากแล้วแต่ที่จริงเด็กยังไม่เข้าใจความหมายของคำและเรื่องราวลึกซึ้งนัก

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๒ มาตรฐาน ประกอบด้วย

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๕ มีความรับผิดชอบ

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ประหยัดและพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบ

ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒ แสดงท่าทางเคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสม

กับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สภาพที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิด บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระเรียนรู้ใน การจัดประสบการณ์ กิจกรรมและประเมินพัฒนาการเด็ก โดยมีรายละเอียดของมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
๑.๒ มีสุขภาพอนามัยสุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๑ ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา
๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง	๑.๓.๑ เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	๒.๑.๑ เดินตามแนวที่กำหนดได้	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
	๒.๑.๒ กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้	๒.๑.๒ กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว	๒.๑.๒ กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
	๒.๑.๓ วิ่งแล้วหยุดได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือทั้ง๒ข้าง	๒.๑.๔ รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
๒.๒ ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันโดยใช้มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
	๒.๒.๒ เขียนรูปวงกลมตามแบบได้	๒.๒.๒ เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	๒.๒.๒ เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตรได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ เซนติเมตรได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ เซนติเมตรได้

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออก ผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ
	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี
	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลงจังหวะและดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลงจังหวะและดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลงจังหวะและดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต	๕.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๕.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง
๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
	๕.๒.๒ แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ -๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ ช่วยเหลือ	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเองได้ อย่างคล่องแคล่ว
	๖.๑.๒ รับประทานอาหาร ด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหาร ด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหาร ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วม โดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วย ตนเอง	๖.๑.๓ ใช้และทำความสะอาด ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้า ที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้า ที่ด้วยตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้า ที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ -๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่
๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรม ไทย และรักความเป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ตาม กาลเทศะ
	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและ ขอโทษด้วยตนเอง	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและ ขอโทษด้วยตนเอง
	๗.๒.๓ หยุดยี่นเมื่อได้ยิน เพลงชาติไทยและเพลง สรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงเมื่อได้ยิน เพลงชาติไทยและเพลง สรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงและร่วมร้อง เพลงชาติไทยและเพลง สรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๘.๒.๑ เล่นร่วมกับเพื่อน	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	๘.๒.๒ ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทายและพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๘.๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
	๘.๓.๓ ยอมรับการประนีประนอมแก้ปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
	๙.๑.๒ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	๙.๑.๒ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	๙.๑.๓ เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
๙.๒ อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้	๙.๒.๑ อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด	๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำด้วยการชี้ หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
	๙.๒.๒ เขียน ชีต เขียนอย่างมีทิศทาง	๙.๒.๒ เขียนคล้ายตัวอักษร	๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ ๒ ลักษณะขึ้นไป
	๑๐.๑.๓ คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้อย่างน้อย ๑ ลักษณะเป็นเกณฑ์	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑๐.๒.๒ คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล อย่างมีเหตุผล
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและยอมรับผลที่เกิดขึ้น
	๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มเติมขึ้น
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๑๑.๑.๒ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๑.๒ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๑๑.๑.๒ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑๒.๑.๑ สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑๒.๑.๑ สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้น ในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการของตนเอง	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

ระยะเวลาเรียน

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ

๑. การศึกษาปฐมวัย อายุ ๔ - ๕ ปี
๒. การศึกษาปฐมวัย อายุ ๕ - ๖ ปี

เวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจะจัด ๒ ภาคเรียน ต่อ ๑ ปีการศึกษา หรือ ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน : ๑ ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมงโดยประมาณ โดยสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยจึงกำหนด ระยะเวลาโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมาย โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จึงมีกำหนดโครงสร้าง ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๓		
ช่วงอายุ	อายุ ๓ - ๖ ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	✚ ด้านร่างกาย ✚ ด้านอารมณ์และจิตใจ ✚ ด้านสังคม ✚ ด้านสติปัญญา	✚ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ✚ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ✚ ธรรมชาติรอบตัว ✚ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	จัดการศึกษา ๒ ภาคเรียน : ๑ ปีการศึกษา ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ อายุระหว่าง ๔ - ๕ ปี ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ อายุระหว่าง ๕ - ๖ ปี ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน : ๑ ปี ใช้เวลา ๕ - ๖ ชั่วโมง : ๑ วัน ๒๕ - ๓๐ ชั่วโมง/สัปดาห์	
หมายเหตุ	๔ - ๕ ปี มีความสนใจ ๑๒ - ๑๕ นาที ๕ - ๖ ปี มีความสนใจ ๑๕ - ๒๐ นาที * กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที * กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ใช้เวลา ๔๐ - ๖๐ นาที	

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษาในระดับปฐมวัย (Anti-Corruption Education)

กรอบการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต โดยที่ประชุม ได้เห็นชอบร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หัวข้อวิชา ๔ วิชา ประกอบด้วย

๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑. ความหมายของของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม
๒. การจำแนกของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม
๓. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม
 - ๓.๑ ของเล่น
 - ๓.๒ การรับประทานอาหาร
 - ๓.๓ การเข้าแถว
 - ๓.๔ การเก็บของใช้ส่วนตน
 - ๓.๕ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย
 - ๓.๖ การแบ่งปัน
 - ๓.๗ การแต่งกาย
 - ๓.๘ การแปร่งฟันและการใช้น้ำอย่างถูกวิธี
 - ๓.๙ การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี
๔. ความหมายของระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐานสิบ
๕. การแยกแยะระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐานสิบ

๒) ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑. ความหมายของความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
๒. การเก็บของเล่นให้เป็นระเบียบ
๓. ความอายและไม่แย้ง หรือขโมยอาหารเพื่อน
๔. ความอายและไม่แย้งกับผู้อื่น
๕. การใช้ของใช้ส่วนตนอย่างถูกวิธี
๖. ความอายและไม่แย้ง หรือขโมยของใช้ผู้อื่น
๗. ความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย
๘. การไม่ลอก หรือไม่นำผลงานของคนอื่นมาเป็นของตนเอง
๙. ความหมายของการแบ่งปัน
๑๐. พฤติกรรมการแบ่งปันและปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความอายและไม่ทนต่อการทุจริต
๑๑. การแต่งกายด้วยตนเองและการไม่นำเอาเครื่องแต่งกายของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
๑๒. ความหมายของกิจวัตรประจำวัน
๑๓. ข้อดีและข้อเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

3.) STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑. Sufficient : ความหมายของความพอเพียง
 ๒. Transparent : ความหมายของความโปร่งใส
 ๓. Realise/Knowledge : ความหมายของความรู้และความรู้
 ๔. Onward : ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า
 ๕. Generosity : ความหมายของความเอื้ออาทร
 ๖. ความหมายของการต้านทุจริต
 ๗. การรับประทานอาหารเช้าที่สอดคล้องกับ STRONG
 ๘. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอดคล้องกับ STRONG
 ๙. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG
- ๔) พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม
๑. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (การแปรงฟัน, การแต่งกาย, การรับประทานอาหารเช้า)
 ๒. ความรับผิดชอบต่อสังคม (การเก็บขยะ, ทำความสะอาดในห้องเรียน)

เนื้อหาหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับปฐมวัย และป.๑-ม.๖) มีชื่อหลักสูตรว่า “รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยแยกเป็น ๑๓ ระดับชั้นปี ได้แก่ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๖ และระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๖ ในแต่ละระดับชั้นปี จะใช้เวลาเรียนทั้งปี จำนวน ๔๐ ชั่วโมง ต้องจัดทำเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้แตกต่างกัน ตามความเหมาะสมและการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัย

หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา ระดับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ชื่อหลักสูตร “รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต”

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต สำหรับใช้เป็นเนื้อหามาตรฐานกลางให้สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมทุกระดับชั้นเรียน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการแยกประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม จิตพอเพียง การไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริต โดยใช้ชื่อว่าหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) หลักสูตรที่ ๑ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีแนวทางการนำไปใช้ตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ดังนี้

๑. นำไปจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมของโรงเรียน
๒. นำไปจัดในชั่วโมงลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
๓. นำไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สาระหน้าที่พลเมือง) หรือนำไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

๒. จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้นักเรียน

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒.๒ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๒.๓ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
- ๒.๔ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๒.๕ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๖ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
- ๒.๗ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
- ๒.๘ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๓. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการกระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPs) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

๔. ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
 ๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
 ๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
 ๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
 ๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
 ๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
 ๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
 ๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
 ๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต
- รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบ การจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจกรรมประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูและสุขภาพและสุขอนามัย สุขนิสัย และการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

ด้านร่างกาย	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๑.๑ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ ๔. การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๕. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ
๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก	๑. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างสิ่งต่าง ๆ จากแท่งไม้ บล็อก ๒. การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๓. การปั้น ๔. การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ ๕. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ
๑.๑.๓ การรักษาสุขอนามัยส่วนตน	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน
๑.๑.๔ การรักษาความปลอดภัย	๑. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ๒. การฟังนิทาน เรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย ๓. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๔. การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ
๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง	๑. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ ๒. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ครอบคลุมถึงลักษณะพิเศษเฉพาะ ที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ด้านอารมณ์ จิตใจ	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ๓. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี ๔. การเล่นบทบาทสมมติ ๕. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๖. การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
๑.๒.๒ การเล่น	๑. การเล่นอิสระ ๒. การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ ๓. การเล่นตามมุมประสบการณ์ ๔. การเล่นนอกห้องเรียน
๑.๒.๓ คุณธรรม จริยธรรม	๑. การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ ๒. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๓. การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม
๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์	๑. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมติ ๓. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี ๔. การร้องเพลง ๕. การทำงานศิลปะ
๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ	๑. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง
๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๑. การแสดงความยินดีเมื่อมีผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือปอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

๑.๓ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาส ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ ดังนี้

ด้านสังคม	ประสพการณ์สำคัญ
๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า ๓. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๔. การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ ๕. การเลี้ยงสัตว์ ๖. การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน
๑.๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย	๑. การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย ๒. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๓. การประกอบอาหารไทย ๔. การศึกษานอกสถานที่ ๕. การละเล่นพื้นบ้านของไทย
๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัยมีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๕. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ	๑. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๒. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๓. การทำศิลปะแบบร่วมมือ
๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง	๑. การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา ๒. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	๑. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ต่อไป ดังนี้

ด้านสติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๔.๑ การใช้ภาษา	๑. การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม ๒. การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ ๓. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่าง ๆ ๔. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ๕. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๖. การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ๗. การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่าง ๆ ๘. การรอจังหวะที่เหมาะสมในการพูด ๙. การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร ๑๐. การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ ๑๑. การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ ๑๒. การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง ๑๓. การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ ๑๔. การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาดำเนินการจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง ๑๕. การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตนเอง หรือคำคุ้นเคย ๑๖. การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ ๑๗. การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆ กัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง ๑๘. การเล่นเกมทางภาษา ๑๙. การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง ๒๐. การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ ๒๑. การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเอง/คำคุ้นเคย ๒๒. การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ

ด้านสติปัญญา(ต่อ)	ประสบการณ์สำคัญ(ต่อ)
๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา	๑. การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม ๒. การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน ๓. การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆ ด้วยการกระทำ วาดภาพ ภาพถ่าย และรูปภาพ ๔. การเล่นกับสื่อต่างๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ๕. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ และรูปร่าง รูปทรง ๖. การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน ๗. การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป ๘. การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ๙. การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ ๑๐. การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ ๑๑. การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่างๆ ๑๒. การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๑๓. การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ ความยาว/ ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ๑๔. การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา ๑๕. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ๑๖. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ ๑๗. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๑๘. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล ๑๙. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา
๑.๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑. การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน ๒. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ ๓. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย
๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ๔. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย

๒. สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรม เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัยและความต้องการความสนใจของเด็กอาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ผู้สอนสามารถนำสารที่ควรเรียนรู้มาบูรณาการจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้ง่ายต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา แต่ต้องการให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสาระการเรียนรู้มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้สารที่ควรเรียนรู้อาจใช้เป็นแนวทางช่วยให้ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียด และความยากง่ายของเนื้อหา ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก สารที่ควรเรียนรู้ประกอบด้วย เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก ขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการและความสนใจของเด็กโดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็กดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา รู้จักอวัยวะต่างๆ และวิธีการระวังรักษาร่างกายให้สะอาด และสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นตลอดจนเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม เมื่อเด็กมีโอกาสเรียนรู้แล้วควรเกิดแนวคิด ดังนี้

- ✦ ฉันมีชื่อตั้งแต่เกิด ฉันมีเสียง รูปร่างหน้าตาไม่เหมือนใคร ฉันภูมิใจที่เป็นตัวฉันเอง เป็นคนไทยที่ดี มีมารยาท มีวินัย รู้จักแบ่งปัน ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น แต่งตัว แปรงฟัน รับประทานอาหาร ฯลฯ
- ✦ ฉันมีอวัยวะต่างๆ เช่น ตา หู จมูก ปาก ขา มือ ผม นิ้วมือ นิ้วเท้า ฯลฯ และ ฉันรู้จักวิธีการรักษาร่างกายให้สะอาด ปลอดภัย มีสุขภาพดี
- ✦ ฉันใช้ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง ช่วยใน การรับรู้สิ่งต่างๆ จึงควรดูแลรักษาให้ปลอดภัย
- ✦ ฉันต้องการอากาศ น้ำและอาหารเพื่อการดำรงชีวิต ฉันจึงต้องรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ออกกำลังกาย และพักผ่อนให้เพียงพอ เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงเจริญเติบโต
- ✦ ฉันตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเองว่า ฉันสามารถเคลื่อนไหวโดยควบคุมของร่างกายไปในทิศทางระดับ และพื้นที่ต่าง ๆ ร่างกายของฉันอาจมีเปลี่ยนแปลงเมื่อฉันรู้สึกไม่สบาย
- ✦ ฉันเรียนรู้ข้อตกลงต่างๆ รู้จักระมัดระวังรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เมื่อทำงาน เล่นคนเดียวและเล่นกับผู้อื่น
- ✦ ฉันอาจรู้สึกดีใจ เสียใจ โกรธ เหนื่อย หรืออื่นๆ แต่ฉันเรียนรู้ที่จะแสดงความรู้สึกในทางที่ดีและเหมาะสม เมื่อฉันแสดงความคิดเห็นหรือทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเอง แสดงว่าฉันมีความคิด สร้างสรรค์ ความคิดของฉันเป็นสิ่งสำคัญ แต่คนอื่นก็มีความคิดที่ดีเหมือนฉันเช่นกัน

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด และมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญใน จังหวัด สุราษฎร์ธานี อาชีพของคนในชุมชนที่อยู่อาศัย ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ท่าทางใหม่ สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย แหล่ง เรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อเด็กมีโอกาสเรียนรู้แล้วควรเกิดแนวคิด ดังนี้ ทุกคน ในครอบครัวของฉันเป็นบุคคลสำคัญ ต้องการที่อยู่อาศัย อาหาร เสื้อผ้า และยารักษาโรครวมทั้งต้องการความรัก ความเอื้ออาทร ช่วยดูแลซึ่งกันและกัน ช่วยกันทำงานและปฏิบัติตาม ข้อตกลงภายในครอบครัว ฉันต้อง เคารพ เชื่อฟังพ่อแม่และผู้ใหญ่ในครอบครัว ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตาม กาลเทศะ ครอบครัวของฉันมีวันสำคัญ ต่างๆ เช่น วันเกิดของบุคคลในครอบครัว วันทำบุญบ้าน ฉันภูมิใจใน ครอบครัวของฉัน

✦ สถานศึกษาของฉันมีชื่อโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) เป็นสถานที่ที่เด็กๆ มาทำกิจกรรม ร่วมกันและทำให้ได้เรียนรู้ สิ่งต่างๆ มากมาย สถานศึกษาของฉันมีคนอยู่ร่วมกันหลายคน ทุกคนมีหน้าที่ รับผิดชอบ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ช่วยกันรักษาความสะอาดและทรัพย์สินของสถานศึกษา ครูรักฉันและ เอาใจใส่ดูแลเด็กทุกคน เวลาทำกิจกรรมฉันและเพื่อนจะช่วยกันคิด ช่วยกันทำรับฟังความคิดเห็น และรับรู้ ความรู้สึกซึ่งกันและกัน

✦ ท้องถิ่นท่าทางใหม่มีสถานที่ บุคคล แหล่งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่สำคัญ คนในท้องถิ่นที่ ฉันอาศัยอยู่มีอาชีพที่หลากหลาย เช่น ครู แพทย์ ทหาร ตำรวจ ชาวนา ชาวสวน พ่อค้า แม่ค้า ท้องถิ่น ของฉัน มีวันสำคัญของตนเองซึ่งจะมีการปฏิบัติกิจกรรมที่แตกต่างกันไป

✦ ฉันเป็นคนไทย ฉันภูมิใจในความเป็นไทยที่มีวันสำคัญของชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์มี ภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติและท้องถิ่นหลายอย่าง ฉันและเพื่อนนับถือศาสนาพุทธ และอิสลามมีความเชื่อที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันได้ ศาสนาทุกศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นคนดี

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงแและ พลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขเมื่อเด็กมี โอกาสเรียนรู้แล้วควรเกิดแนวคิด ดังนี้

✦ ธรรมชาติรอบตัวฉันมีทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต สิ่งมีชีวิตต้องการอากาศ แสงแดด น้ำและ อาหารเพื่อเจริญเติบโต สิ่งมีชีวิตสามารถปรับตัวให้เข้ากับลักษณะลมฟ้าอากาศในแต่ละวันหรือฤดู และ ยังต้อง พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน สำหรับสิ่งไม่มีชีวิต เช่น น้ำ หิน ดิน หวาย มีรูปร่าง รูปทรง ลักษณะ สีต่างๆ และมี ประโยชน์

✦ ลักษณะลมฟ้าอากาศรอบตัวแต่ละวันอาจเหมือนหรือแตกต่างกันได้ บางครั้งฉันคาดคะเนลักษณะ ลมฟ้าอากาศได้จากสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น เมฆ ท้องฟ้า ลม ในเวลากลางวันเป็นช่วงเวลาที่ ดวงอาทิตย์ขึ้นจน ดวงอาทิตย์ตก คนส่วนใหญ่จะตื่นและทำงาน ส่วนฉันไปโรงเรียนหรือเล่น เวลากลางคืนเป็น ช่วงเวลาที่ดวง อาทิตย์ตกจนดวงอาทิตย์ขึ้น ฉันและคนส่วนใหญ่จะนอนพักผ่อนตอนกลางคืน กลางวันและกลางคืน มีลักษณะ แตกต่างกัน เช่น ท้องฟ้าในเวลากลางวันเป็นสีฟ้าในเวลากลางคืนเป็นสีดำ กลางวันมี แสงสว่างแต่กลางคืนมืด อากาศเวลากลางวันร้อนกว่าเวลากลางคืน

✦ เมื่อนั่นออกแรงกระทำต่อสิ่งของด้วยวิธีต่างๆ เช่น ผลัก ดึง บีบ ทูบ ตี เป่า เขย่า ตีต สิ่งของจะมี การเปลี่ยนแปลงรูปร่าง การเคลื่อนที่ และเกิดเสียงแบบต่างๆ

✦ แสงและไฟฟ้า ได้มาจากแหล่งพลังงาน เช่น ดวงอาทิตย์ ลม น้ำ เชื้อเพลิง แสงช่วยให้เรามองเห็น เมื่อมีสิ่งต่าง ๆ ไปบังแสงจะเกิดเงา ไฟฟ้าทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้ ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน การนำพลังงานมาใช้ทำให้แหล่งพลังงานบางอย่างมีปริมาณลดลง เราจึงต้องใช้ พลังงานอย่างประหยัด

✦ สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติรอบตัวฉัน เช่น สัตว์ พืช น้ำ ดิน หิน ทราย ทะเล คลองท่าทอง สภาพของลมฟ้า อากาศ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตต้องได้รับการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นรอบๆ ตัวฉัน เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ บ้านอยู่อาศัย ถนนหนทาง สวนสาธารณะ ตลาดสดท่าทองใหม่ สถานที่ต่างๆ เป็นสิ่งที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทุกคนรวมทั้ง ฉันช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาสาธารณสุขสมบัติโดยไม่ทำลายและบำรุงรักษาให้ดีขึ้นได้

๒.๔ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งานและการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เมื่อเด็กมีโอกาสเรียนรู้แล้ว เด็กเกิดแนวคิด ดังนี้

✦ ฉันใช้ภาษาทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อการสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ฉันติดต่อสื่อสาร กับบุคคลต่างๆ ได้หลายวิธี เช่น โดยการไปมาหาสู่ โทรศัพท์ จดหมาย หรือเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อ สื่อสารต่างๆ และฉันทราบข่าวความเคลื่อนไหวต่างๆ รอบตัวด้วยการสนทนา ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ และ อ่านหนังสือ หนังสือเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกไปยังผู้อ่าน ถ้าฉันชอบอ่านหนังสือ ฉันก็จะมีความรู้ ความคิดมากขึ้น ฉันสามารถรวบรวมข้อมูลง่ายๆ นำมาถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้โดยนำเสนอด้วย รูปภาพ สัญลักษณ์ แผนผัง ผังความคิด แผนภูมิ

✦ สิ่งต่างๆ รอบตัวฉันส่วนใหญ่มีสี ยกเว้นกระจกใส พลาสติกใส สีม้อยู่ทุกหนทุกแห่งที่ฉันสามารถเห็นตามดอกไม้ เสื้อผ้า อาหาร รถยนต์และอื่นๆ สีที่ฉันเห็นมีชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น แดง เหลือง น้ำเงิน สีแต่ละสีทำให้เกิดความรู้สึกต่างกัน สีบางสีสามารถใช้เป็นสัญญาณหรือสัญลักษณ์สื่อสารกันได้

✦ สิ่งต่างๆ รอบตัวฉันมีชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก และ ส่วนประกอบต่างๆ กัน สามารถจำแนกประเภทตามชนิด ขนาด สี พื้นผิว วัสดุ รูปร่าง รูปทรง หรือประโยชน์ในการใช้งาน

✦ ฉันสามารถสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น การเจริญเติบโตของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช การเปลี่ยนแปลงของสภาพของลมฟ้าอากาศ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ จากการ ทดลองอย่างง่ายๆ หรือการประกอบอาหาร และฉันสามารถเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น การนำสิ่งต่างๆ มาใช้ประโยชน์ ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำบางอย่างกับผลที่เกิดขึ้น เช่น ถ้ารับประทานอาหาร แล้วไม่แปรง ฟันฟันจะผุ ถ้าใส่น้ำตาลลงไปใต้น้ำแล้วน้ำตาลจะละลาย ถ้าปล่อยสิ่งของจากที่สูงแล้วสิ่งของจะตกลงมา

✦ การนับสิ่งต่างๆ ทำให้ฉันรู้จำนวนสิ่งของและจำนวนนับนั้นเพิ่มหรือลดได้ ฉันรู้ว่าสิ่งของแต่ละชิ้น นับได้เพียงครั้งเดียว ไม่นับซ้ำ และเสียงสุดท้ายที่นับเป็นตัวบอกปริมาณ

✦ ฉันเปรียบเทียบและเรียงลำดับสิ่งของต่างๆ ตามลักษณะ รูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด น้ำหนัก ปริมาตร สิ่งๆ ที่ช่วยฉันในการสังเกต เช่น แวนขยาย สิ่งๆ ที่ช่วยในการ ชั่ง ตวง วัด มีหลายอย่าง เช่น เครื่องชั่งสอง แขนอย่างง่าย ถ้วย ช้อน เข็กร วัสดุสิ่งของอื่นๆ ที่ฉันอาจใช้การคาดคะเนหรือกะประมาณ

✦ ฉันทใช้คำที่เกี่ยวกับเวลาในชีวิตประจำวันเช่น กลางวัน กลางคืน ก่อน หลัง เช้า บ่าย เย็น เมื่อวาน นี้ วันนี้ พรุ่งนี้

✦ ฉันทใช้เงินเหรียญและธนบัตรในการซื้อขนมและอาหาร ตัวเลขที่ อยู่บนเหรียญและธนบัตรจะบอก ค่าของเงิน

✦ ฉันทใช้ตัวเลขในชีวิตประจำวัน เช่น วันที่ ชั้นเรียน อายุ บ้านเลขที่ นาฬิกา หรือเบอร์โทรศัพท์ และ ใช้ตัวเลขในการบอกปริมาณของสิ่งต่างๆ และแสดงอันดับที่

✦ สิ่งของเครื่องใช้มีหลายชนิดและหลายประเภท เช่น เครื่องใช้ในการทำสวนเพาะปลูก การก่อสร้าง เครื่องใช้ภายในบ้าน เราใช้ สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน ขณะเดียวกันก็ต้อง ระมัดระวังในการใช้งาน เพราะอาจเกิดอันตรายและความเสียหายได้ถ้าใช้ผิดวิธีหรือ ใช้ผิดประเภท เมื่อใช้แล้ว ควรทำความสะอาดและเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย เราควรใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่าง ประหยัดและรักษาสิ่งแวดล้อม

✦ ฉันทเดินทางจากที่หนึ่งไปยังที่หนึ่งได้ด้วยการเดินหรือใช้ยานพาหนะ พาหนะบางอย่างที่ฉันทเห็น เคลื่อนที่ได้โดยการใช้เครื่องยนต์ ลม ไฟฟ้า หรือคนเป็นผู้ทำให้เคลื่อนที่ คนเรา เดินทางหรือ ขนส่งได้ทั้งทาง บก ทางน้ำทางอากาศ พาหนะที่ใช้เดินทาง เช่น รถยนต์ รถเมล์ รถไฟ เครื่องบิน เรือ ผู้ขับขี่จะต้องได้รับ ใบอนุญาตขับขี่ และทำตามกฎจราจรเพื่อความปลอดภัยของทุกคน และฉันทต้องเดินบนทางเท้า ข้ามถนนตรง ทางม้าลาย สะพานลอยหรือตรงที่มีสัญญาณไฟ เพื่อความปลอดภัยและต้องระมัดระวังเวลาข้าม

วิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี โดยยึดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ ประสพการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ให้ครบทั้ง ๑๒ มาตรฐาน ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และครอบคลุมทุกช่วงอายุหรือช่วงชั้นปีที่จัด การศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถออกแบบวิธีการนำเสนอ การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีในรูปแบบ ตารางที่หลากหลาย โดยนำชื่อหน่วย/โครงการ มาระบุเชื่อมต่อให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ได้ โดยคำนึงถึง ความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ได้ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องของทุกองค์ประกอบ วิธีการวิเคราะห์สาระ การเรียนรู้รายปี มีแนวทางดังนี้

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว -การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	-การออกกำลังกาย - การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ที่ช่วยทำให้ร่างกายเจริญเติบโต -การพักผ่อนให้เพียงพอ - ความรับผิดชอบต่อตนเอง	ตัวเรา ร่างกายของฉัน
๑.๒ มีสุขภาพอนามัยและสุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว - การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย - การประกอบอาหารไทย	อาหารที่มีประโยชน์-ไม่มีประโยชน์ - การปฏิบัติในการรับประทานอาหาร - การเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และเลือกดื่มน้ำสะอาด -อาหารหลัก ๕ หมู่ - การมีเจตคติที่ดีต่อการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์	ปฐมนิเทศ รู้รอบ ปลอดภัย ประสาทสัมผัสทั้งห้า ร่างกายของฉัน อาหารดีมีประโยชน์

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๒ มีสุขภาพอนามัยและสุขนิสัยที่ดี(ต่อ)					- มารยาทในการรับประทานอาหาร -การรับประทานอาหารที่สอดคล้องกับ STRONG	
	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว - การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน การรักษาความปลอดภัย - การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน - การฟังนิทานเรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวกับการ	อวัยวะและวิธีการดูแลรักษา - อวัยวะต่างๆ ของร่างกายและการรักษาความปลอดภัย - วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี - การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร อวัยวะและวิธีการดูแลรักษา - อวัยวะต่างๆ ของร่างกายและการรักษาความปลอดภัย - วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี	ปฐมนิเทศ หนูทำได้ รู้รอบ ปลอดภัย ถูกร้อน ประสาทสัมผัสทั้งห้า ร่างกายของฉัน

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
				ป้องกันและรักษาความปลอดภัย - การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ	- การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังเข้าห้องน้ำ ห้องส้วม - การทำความสะอาดร่างกายหลังการเล่น/กิจกรรม - การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ - การเล่นและกิจกรรมด้วยตนเอง และเล่นกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย	
๑.๒ มีสุขภาพอนามัยและสุขนิสัยที่ดี(ต่อ)	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตน - การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การช่วยตนเองในชีวิตประจำวัน - การแต่งกาย - การรับประทานอาหาร	รู้รอบ ปลอดภัย ร่างกายของฉันทนุทำได้

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๒ มีสุขภาพอนามัยและสุขนิสัยที่ดี(ต่อ)					- การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การเก็บของใช้ส่วนตัว - การแบ่งปัน - การเข้าแถว - การแปรงฟันและการใช้น้ำอย่างถูกวิธี - การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี	
	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตน - การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน การใช้กล้ามเนื้อใหญ่ -การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ -การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ -การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์	- การออกกำลังกาย	รู้รอบ ปลอดภัย ร่างกายของฉัน

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๒ มีสุขภาพอนามัยและสุขนิสัยที่ดี(ต่อ)				-การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ -การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ -การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายของตนเอง -การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่ -การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง		
๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง	๑.๓.๑ เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	การรักษาความปลอดภัย -การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน -การฟังนิทานเรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย -การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย	-การปฏิบัติตนในกิจวัตรประจำวัน -การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	ปฐมนิเทศ โรงเรียนของเรา ตัวเรา หนูทำได้ ครอบครัวมีสุข อาหารดีมีประโยชน์ ฝน, ข้าว, วันแม่ ปลอดภัยไว้ก่อน รักเมืองไทย ของเล่น ของใช้ ชุมชนของเรา ต้นไม้ที่รัก

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						ดิน หิน ทราย รูปร่าง ปลอดภัย
๒.๑ เคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้	๒.๑.๑ เดินตามแนว ที่กำหนดได้	๒.๑.๑ เดินต่อเท้า ไปข้างหน้าเป็น เส้นตรงได้โดยไม่ ต้องกางแขน	๒.๑.๑ เดินต่อเท้า ถอยหลังเป็นเส้นตรง ได้โดยไม่ต้องกางแขน	การตระหนักรู้เกี่ยวกับ ร่างกายของตนเอง -การเคลื่อนไหวโดยควบคุม ตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่	-การออกกำลังกาย -การปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ -การรู้จักระมัดระวังรักษา ความปลอดภัยของตนเอง	หนูทำได้ วันเฉลิมพระชนมพรรษา รักเมืองไทย ชุมชนของเรา
	๒.๑.๒ กระโดดสอง ขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้	๒.๑.๒ กระโดดขา เดียวอยู่กับที่ได้โดย ไม่เสียการทรงตัว	๒.๑.๒ กระโดดขา เดียวไปข้างหน้าได้ อย่างต่อเนื่องโดยไม่ เสียการทรงตัว	การตระหนักรู้เกี่ยวกับ ร่างกายของตนเอง -การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ -การเคลื่อนไหวโดยควบคุม ตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่	-การออกกำลังกาย -การปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ -การรู้จักระมัดระวังรักษา ความปลอดภัยของตนเอง	โรงเรียนของเรา ข้าว ปลอดภัยไว้ก่อน ประสาทสัมผัสทั้งห้า

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ (ต่อ)	๒.๑.๓ วิ่งแล้วหยุดได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว	การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายของตนเอง -การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง -การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่	-การออกกำลังกาย -การปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ -การเคลื่อนไหวโดยควบคุมของร่างกายไปในทิศทางระดับและพื้นที่ต่างๆ -การรู้จักระมัดระวังรักษาความปลอดภัยของตนเอง	ปฐมนิเทศ ข้าว, รักเมืองไทย ของเล่น ของใช้ ดิน หิน ทราย คมนาคมน กลางวัน กลางคืน ขนาด รูปร่าง รูปทรง
	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	๒.๑.๔ รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้	การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายของตนเอง -การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ	-การออกกำลังกาย -การปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ -การรู้จักระมัดระวังรักษาความปลอดภัยของตนเอง	ฝน วันแม่ ต้นไม้ที่รัก ประสาทสัมผัสทั้งห้า
๒.๒ ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้	การใช้กล้ามเนื้อเล็ก -การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	-การรู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นเมื่อทำงาน	ตัวเรา, ฝน, รักเมืองไทย ครอบครัวมีความสุข อาหารดีมีประโยชน์ ของเล่น ของใช้

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๒ ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์ กัน(ต่อ)	๒.๒.๒ เขียนรูป วงกลมตามแบบได้	๒.๒.๒ เขียนรูป สี่เหลี่ยมตามแบบ ได้อย่างมีมุมชัดเจน	๒.๒.๒ เขียนรูป สามเหลี่ยมตามแบบ ได้อย่างมีมุมชัดเจน	การใช้กล้ามเนื้อเล็ก -การเขียนภาพและการเล่น กับสี -การปั้น	-ประเภท ชนิด ขนาด สี รูปร่าง พื้นผิว วัสดุ -การปั้น	หนูทำได้ รักเมืองไทย ของเล่น ของใช้ กลางวัน กลางคืน
	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มี รูขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตรได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มี รูขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง ๐.๕ เซนติเมตรได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ เซนติเมตรได้	การใช้กล้ามเนื้อเล็ก -การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และ การร้อยวัสดุ -การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วย เศษวัสดุ	-การเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวซึ่งมี ลักษณะต่าง ๆ กัน -ประเภท ชนิด ขนาด สี รูปร่าง พื้นผิว วัสดุ -การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษ วัสดุ	โรงเรียนของเรา วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันแม่ รักเมืองไทย ขนาด รูปร่าง รูปทรง

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	การแสดงออกทางอารมณ์ -การร้องเพลง -การเล่นบทบาทสมมติ -การทำงานศิลปะ -การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี การเล่น -การเล่นอิสระ -การเล่นนอกห้องเรียน -การเล่นตามมุมประสบการณ์	-การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกในทางที่ดี -มีความภูมิใจในตนเอง -การแสดงความคิดเห็นในการคิดและทำสิ่งต่างๆ	วันแม่ ขนาด รูปร่าง รูปทรง ค่านิยมไทย
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	การแสดงออกทางอารมณ์ -การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น คุณธรรมจริยธรรม -การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น -การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	-แสดงความรู้สึกในทางที่ดี	ปฐมนิเทศ โครงงาน โรงเรียนของเรา ครอบครัวมีความสุข อาหารดีมีประโยชน์ ฝน,ข้าว ของเล่น ของใช้ ชุมชนของเรา ดิน หิน ทราย

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น(ต่อ)	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	สุนทรียภาพ ดนตรี -การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ -การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม การแสดงออกทางอารมณ์ -การพูด สะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ -การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	-แสดงความชื่นชมในผลงานของตนเองและผู้อื่น	ฝน ปลอดภัยไว้ก่อน วันเฉลิมพระชนมพรรษา กลางวัน กลางคืน วันเด็ก วันครู โลกสวยด้วยสีสัน ฤดูหนาว แแรงและพลังงาน เสียงรอบตัว รักการอ่าน ปริมาตร น้ำหนัก ฤดูร้อน วันชาติ เศรษฐกิจพอเพียง วันขึ้นปีใหม่ สนุกกับตัวเลข ขนาด รูปร่าง รูปทรง

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๔.๑ สนใจ มี ความสุขและ แสดงออกผ่าน งานศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจ มี ความสุข และ แสดงออกผ่านงาน ศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มี ความสุข และ แสดงออกผ่านงาน ศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มี ความสุข และ แสดงออกผ่านงาน ศิลปะ	การแสดงออกทางอารมณ์ -การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี -การร้องเพลง -การทำงานศิลปะ สุนทรียภาพ ดนตรี -การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม	-การแสดงความคิดเห็นหรือ กระทำสิ่งต่างๆผ่านงานศิลปะ ตามความคิดของตนเอง -การเรียนรู้ที่จะแสดง ความรู้สึกในทางที่ดี	ปฐมนิเทศ ตัวเรา, ข้าว อาหารดีมีประโยชน์ ชุมชนของเรา ต้นไม้ที่รัก สัตว์น่ารัก โครงการ
	๔.๑.๒ สนใจ มี ความสุข และ แสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มี ความสุข และ แสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มี ความสุข และ แสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี	สุนทรียภาพ ดนตรี -การฟังเพลง การร้องเพลง การแสดง ปฏิภริยาโต้ตอบเสียงดนตรี -การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ -การเล่นบทบาทสมมติ	-การแสดงความสนใจหรือ กระทำสิ่งต่างๆผ่านเสียงเพลง ดนตรี บทบาทสมมติ -การเรียนรู้ที่จะแสดง ความรู้สึกในทางที่ดี	ดิน หิน ทราย ขนาด รูปร่าง รูปทรง แรงและพลังงาน เสียงรอบตัว รักการอ่าน
	๔.๑.๓ สนใจ มี ความสุข และแสดง ท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มี ความสุข และแสดง ท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มี ความสุข และแสดง ท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	สุนทรียภาพ ดนตรี -การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี การแสดงออกทางอารมณ์ -การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่า ตนเองมีความสามารถ	-การแสดงความสนใจหรือ กระทำสิ่งต่างๆผ่านท่าทาง / เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี -การเรียนรู้ที่จะแสดง ความรู้สึกในทางที่ดี	ปฐมนิเทศ โรงเรียนของเรา ตัวเรา, หนูทำได้ ครอบครัวมีความสุข ฝน, ข้าว ปลอดภัยไว้ก่อน

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๕.๑ ซื่อสัตย์ สุจริต	๕.๑.๑ บอกหรือชี้ ได้ว่าสิ่งใดเป็นของ ตนเองและสิ่งใด เป็นของผู้อื่น	๕.๑.๑ ขออนุญาต หรือรอคอยเมื่อ ต้องการสิ่งของของ ผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๑.๑ ขออนุญาต หรือรอคอยเมื่อ ต้องการสิ่งของของ ผู้อื่นด้วยตนเอง	คุณธรรมจริยธรรม -การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม -การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ การเล่น -การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่	-การมีมารยาทที่ดี -การมีวินัย -การรู้จักแบ่งปัน -ความหมายของการดำเนิน ทุจริต - การแบ่งปันของเล่นของ ใช้ -ความละเอียดและความ ไม่ทนต่อการทุจริต -ความละเอียดและความ ไม่แย่งขโมยของผู้อื่น	ปฐมนิเทศ ชุมชนของเรา ขนาด รูปร่าง รูปทรง ค่านิยมไทย วันเด็ก วันครู เศรษฐกิจพอเพียง ของเล่น ของใช้
๕.๒ มีความ เมตตา กรุณา มีน้ำใจและ ช่วยเหลือ แบ่งปัน	๕.๒.๑ แสดงความ รักเพื่อนและมี เมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความ รักเพื่อนและมี เมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความ รักเพื่อนและมี เมตตาสัตว์เลี้ยง	คุณธรรมจริยธรรม -การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น -การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการ ช่วยเหลือปกป้องผู้อื่นเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	-การมีความเมตตา กรุณา - การแสดง ความรู้ สึก ในทางที่ดี -การรู้จักแบ่งปัน	สัตว์น่ารัก ขนาด รูปร่าง รูปทรง วันเด็ก วันครู ค่านิยมไทย เศรษฐกิจพอเพียง รักความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๕.๒.๒ แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	คุณธรรมจริยธรรม -การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	-การรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น -การรู้จักการแบ่งปัน - การแบ่งปัน - การช่วยเหลือเพื่อนที่ สอดคล้องกับ STRONG	วันแม่ ชุมชนของเรา กลางวัน กลางคืน ค่านิยมไทย ของเล่น ของใช้ รู้รอบปลอดภัย
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	การแสดงออกทางอารมณ์ -การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	-การแสดงออกทางอารมณ์ ความความรู้สึกด้วยสีหน้าและท่าทาง - การช่วยเหลือเพื่อนที่ สอดคล้องกับ STRONG	กลางวัน กลางคืน ขนาด รูปร่าง รูปทรง รู้รอบปลอดภัย ลอยกระทง กลางวัน – กลางคืน รักความเป็นไทย วันชาติ เศรษฐกิจพอเพียง วันขึ้นปีใหม่ สนุกกับตัวเลข

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๕.๔ มีความ รับผิดชอบ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	คุณธรรมจริยธรรม -การพึ่งพิงเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม	-การมีความรับผิดชอบ -ความอดทน มุ่งมั่น -ความเพียร -ความรับผิดชอบต่อสังคม - การทำงานที่ได้รับมอบหมาย - ความรับผิดชอบต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	โครงการ โรงเรียนของเรา ครอบครัวมีสุข ข้าว วันเฉลิมพระชนมพรรษา ของเล่น ของใช้ ดิน หิน ทราย -วันเด็ก วันครู

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว	การปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวัน - การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	- ความหมายของกิจวัตรประจำวัน การปฏิบัติตนตามกิจวัตรประจำวัน - การแต่งตัว - การแต่งกายด้วยตนเองและการไม่นำเอาเครื่องแต่งกายของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง - ข้อดีและข้อเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	ปฐมนิเทศ หนูทำได้
	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	การปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวัน - การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	การปฏิบัติตนตามกิจวัตรประจำวัน - การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร - ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน	

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วม โดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๖.๑.๓ ใช้และทำความสะอาดห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง	-การปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวัน -การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	การปฏิบัติตนตามกิจวัตรประจำวัน -การปฏิบัติตนในการทำ ความสะอาดร่างกาย	หนูทำได้
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง	การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน -การดูแลห้องเรียนร่วมกัน	-ความหมายของของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม -ความรับผิดชอบต่อตนเอง - การจำแนกของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม - การใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างถูกวิธี - การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม - การเก็บของเล่นของใช้ -การเล่น -การทำกิจวัตรประจำวัน -การปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน	ปฐมนิเทศ, หนูทำได้ ครอบครัวมีสุข ข้าว, คมนาคม วันเฉลิมพระชนมพรรษา ของเล่น ของใช้ ชุมชนของเรา วันเด็ก วันครู

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๖.๒ มีวินัยในตนเอง(ต่อ)					-การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG ความหมายของระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐานสิบ -การแยกแยะระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐานสิบ -ความหมายของความโปร่งใส -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	
	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	-การรู้จักการรอคอย -การเข้าแถวเคารพธงชาติ -การเข้าแถวรอรับประทานอาหาร -การเข้าตามลำดับก่อนหลัง	ปลอดภัยไว้ก่อน หนูทำได้ ค่านิยมไทย อาหารดีมีประโยชน์

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
					- ความละเอียดและไม่แข็ง คิ้วผู้อื่น	
๖.๓ ประหยัด และพอเพียง	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัดและ พอเพียงเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัดและ พอเพียงเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัดและ พอเพียงด้วยตนเอง	การปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวัน -การปฏิบัติตนตามแนวทางของ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- ความหมายของความ พอเพียง -การเรียนรู้ข้อตกลงต่างๆ -รู้จักระมัดระวังความ ปลอดภัยของตนเองและ ผู้อื่นเมื่อทำงานหรือเล่น - การรับประทานอาหาร และดื่มเครื่องดื่มไม่เหลือ ทิ้ง - ความหมายของการมุ่งไป ข้างหน้า	โครงการ ของเล่น ของใช้ ดิน หิน ทราย สัตว์น่ารัก กลางวัน กลางคืน เศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมไทย รักความเป็นไทย
๗.๑ ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วม ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเมื่อ มีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วม ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเมื่อ มีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมด้วย ตนเอง	การดูแลรักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม -การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแล รักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน -การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้	-การเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและ ธรรมชาติรอบตัว -สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและ การดูแลรักษา -การรักษาสาธารณสุขสมบัติใน ห้องเรียน	วันเฉลิมพระชนมพรรษา โครงการ ชุมชนของเรา ต้นไม้ที่รัก ดิน หิน ทราย สัตว์น่ารัก กลางวัน กลางคืน

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๗.๑ ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม(ต่อ)				-การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ หรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ -การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่ เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ชีวิตประจำวัน -การเลี้ยงสัตว์ -การใช้วัสดุและสิ่งของ เครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า		เศรษฐกิจพอเพียง โลกสวยด้วยสีสน ฝน ข้าว ลอยกระทง รักเมืองไทย
	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ ถูกที่	การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม -การดูแลห้องเรียนร่วมกัน	-ขยะและการคัดแยกขยะ -การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	ปฐมนิเทศ เศรษฐกิจพอเพียง ขนาด รูปร่าง รูปทรง
๗.๒ มีมารยาท ตามวัฒนธรรม ไทย และรัก ความเป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติตน ตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตน ตามมารยาทไทยได้ ด้วยตนเอง	๗.๒.๑ ปฏิบัติตน ตามมารยาทไทยได้ ตามกาลเทศะ	การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและ ความเป็นไทย -การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย	การปฏิบัติตนตามมารยาท และวัฒนธรรมไทย -การแสดงความเคารพ -มารยาทในการพูด -การกล่าวคำขอโทษและ ขอบคุณ	โรงเรียนของเรา ครอบครัวมีสุข วันแม่ รักเมืองไทย ชุมชนของเรา คมนาคม ค่านิยมไทย วันชาติ

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย(ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย (ต่อ)	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง	การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย -การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย	การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย -การพูดสุภาพ -การกล่าวคำขอโทษและขอบคุณ	ปฐมนิเทศ ค่านิยมไทย วันแม่ รักเมืองไทย ชุมชนของเรา หนูทำได้
	๗.๒.๓ หยุดยี่นเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี	การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม -การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ -การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	-วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ -สัญลักษณ์วันสำคัญของชาติไทย -การแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ตัวเรา วันเฉลิมพระชนมพรรษา ค่านิยมไทย วันขึ้นปีใหม่ วันชาติ รักเมืองไทย วันขึ้นปีใหม่ วันเด็ก วันครู วันแม่

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล -การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน	-ข้อตกลงกฎกติกา ระเบียบในการทำงานและการเล่น -ข้อปฏิบัติในการเล่นร่วมกัน -การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	โรงเรียนของเรา ข้าว,รักเมืองไทย กลางวัน กลางคืน วันขึ้นปีใหม่
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๘.๒.๑ เล่นร่วมกับเพื่อน	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ -การทำศิลปะแบบร่วมมือ -การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย -การประกอบอาหารไทย -การศึกษานอกสถานที่	-การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น -การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม -ข้อตกลงกฎกติกา ระเบียบในการทำงานและการเล่น	ปฐมนิเทศ ตัวเรา ครอบครัวมีความสุข อาหารดีมีประโยชน์ ฝน ต้นไม้ที่รัก
	๘.๒.๒ ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทายและพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์	การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ -การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย -การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย -การละเล่นพื้นบ้านของไทย	-มารยาทในการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย -การละเล่นพื้นบ้านของไทย	กลางวัน กลางคืน วัน เด็ก วันครู โลกสวยด้วยสีสัน

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๘.๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง	การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม -การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน	-การปฏิบัติตามข้อตกลง กฎกติการะเบียบในการทำงานและในการเล่น -สมาชิกที่ดีของห้องเรียน -ความหมายของความเอื้ออาทร -ความรับผิดชอบต่อสังคม	โรงเรียนของเรา ค่านิยมไทย วันชาติ ชุมชนของเรา
	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ -การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย -การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย	-การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี	ตัวเรา อาหารดีมีประโยชน์ สัตว์น่ารัก กลางวัน กลางคืน

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๘.๓.๓ ยอมรับ การประนีประนอม แก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอม แก้ไขปัญหาโดย ปราศจากการใช้ความ รุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอม แก้ไขปัญหาโดย ปราศจากการใช้ความ รุนแรงด้วยตนเอง	การแก้ปัญหาความขัดแย้ง -การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการ แก้ปัญหา -การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความ ขัดแย้ง	-ข้อปฏิบัติในการอยู่ ร่วมกัน -การมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหา ความขัดแย้ง -วิธีการแก้ปัญหา/ข้อ ขัดแย้งเหมาะสมกับวัย	โครงการ ค่านิยมไทย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๙.๑สนทนา โต้ตอบและเล่า เรื่องให้ผู้อื่น เข้าใจ	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูด จนจบและพูด โต้ตอบเกี่ยวกับเรื่อง ที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูด จนจบและสนทนา โต้ตอบสอดคล้อง กับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูด จนจบและสนทนา โต้ตอบอย่าง ต่อเนื่องเชื่อมโยงกับ เรื่องที่ฟัง	การใช้ภาษา -การรอจังหวะที่เหมาะสมในการพูด -การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ -การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและ ความต้องการ -การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อย กรองหรือเรื่องราวต่างๆ -การฟังเสียงต่างๆในสิ่งแวดล้อม	-การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน -การติดต่อสื่อสาร	โรงเรียนของเรา หนูทำได้,คมนาคม ครอบครัวมีความสุข อาหารดีมีประโยชน์ ข้าวของเล่น ของใช้ ปลอดภัยไว้ก่อน รักเมืองไทย ชุมชนของเรา
	๙.๑.๒ เล่าเรื่องด้วย ประโยคสั้นๆ	๙.๑.๒ เล่าเรื่องเป็น ประโยคอย่าง ต่อเนื่อง	๙.๑.๒ เล่าเป็น เรื่องราวต่อเนื่องได้	การใช้ภาษา -การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ ของตนเองหรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับ ตนเอง -การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ -การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร -การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและ การกระทำต่างๆ	-การถ่ายทอดเรื่องราวให้ ผู้อื่นเข้าใจ -การพูดแสดงความรู้สึก -ความหมายของความ ดีรู้และความรู้	โครงการ ปฐมนิเทศ ข้าว วันเฉลิมพระชนมพรรษา รักเมืองไทย ดิน หิน ทราย สัตว์น่ารัก รักการอ่าน

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๙.๒ อ่าน เขียน ภาพและสัญลักษณ์ได้	๙.๒.๑ อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๙.๒.๑ อ่านภาพสัญลักษณ์คำพร้อมทั้งชี้ หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด	๙.๒.๑ อ่านภาพสัญลักษณ์คำด้วยการชี้ หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	การใช้ภาษา -การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ -การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ -การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง -การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ -การอ่านและชี้ข้อความโดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง -การสังเกตตัวอักษรและชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย -การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำ ผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ -การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆกันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง	-การอ่านภาพและสัญลักษณ์ -การพูดสื่อความหมายจากภาพ -การแสดงท่าทางในการอ่านหนังสือ	โครงการ โรงเรียนของเรา หนูทำได้ ครอบครัวมีความสุข ฝัน ปลอดภัยไว้ก่อน วันแม่ รักเมืองไทย ของเล่น ของใช้ ต้นไม้ที่รัก สัตว์น่ารัก เทคโนโลยีและการสื่อสาร

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๙.๒ อ่าน เขียน ภาพและสัญลักษณ์ได้ (ต่อ)	๙.๒.๒ เขียน ขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	๙.๒.๒ เขียนคล้ายตัวอักษร	๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความ ด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง	การใช้ภาษา -การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง -การเขียนร่วมกันตามโอกาสและการเขียนอิสระ -การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/ คำคุ้นเคย -การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ	-การขีดเขียนอย่างอิสระ -การเขียนชื่อตนเอง	โรงเรียนของเรา ตัวเรา ปอดภัยไว้ก่อน วันเฉลิมพระชนมพรรษา รักเมืองไทย กลางวัน กลางคืน เทคโนโลยีและการสื่อสาร

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา -การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม -การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน -การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทางและระยะทางของสิ่งต่างๆด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่ายและรูปภาพ	-ชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ -การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕	ประสาทสัมผัสทั้งห้า ปฐมนิเทศ โรงเรียนของเรา ตัวเรา,ข้าว วันแม่,รักเมืองไทย ชุมชนของเรา ดิน หิน ทราย ฤดูหนาว โลกสวยด้วยสีสัน
	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่ใช้การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะขึ้นไป	การใช้ภาษา -การเล่นเกมหทางภาษา การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา -การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะ ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร	-การจับคู่จำแนก เปรียบเทียบการเรียงลำดับลักษณะของสิ่งต่างๆ	โรงเรียนของเรา หนูทำได้ ครอบครัวมีความสุข อาหารดีมีประโยชน์ ข้าว ปลอดภัยไว้ก่อน ของเล่น ของใช้ ดิน หิน ทราย

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด (ต่อ)	๑๐.๑.๓ คัดแยกสิ่ง ต่างๆตามลักษณะ หรือหน้าที่การใช้ งาน	๑๐.๑.๓ จำแนก และจัดกลุ่มสิ่ง ต่างๆโดยใช้อย่าง น้อยหนึ่งลักษณะ เป็นเกณฑ์	๑๐.๑.๓ จำแนก และจัดกลุ่มสิ่ง ต่างๆโดยใช้ตั้งแต่ สองลักษณะขึ้นไป เป็นเกณฑ์	การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การ ตัดสินใจและแก้ปัญหา -การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรง สี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย -การคัดแยก การจัดกลุ่มและการจำแนก สิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง -การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้ สมบูรณ์และการแยกชิ้นส่วน -การทำซ้ำ การต่อเติมและการสร้างแบบรูป -การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆใน ชีวิตประจำวัน	- จำแนกจัดกลุ่มสิ่ง ต่างๆตามลักษณะสี รูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด	ประสาทสัมผัสทั้งห้า ตัวเรา ของเล่น ของใช้ ต้นไม้ที่รัก ดิน หิน ทราย คมนาคม ปริมาตร น้ำหนัก สนุกกับตัวเลข เสียงรอบตัว โลกสวยด้วยสีสน
	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของหรือ เหตุการณ์อย่าง น้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของหรือ เหตุการณ์อย่าง น้อย ๔ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของหรือ เหตุการณ์อย่าง น้อย ๕ ลำดับ	การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา -การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวน ของสิ่งต่างๆ -การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ -การบอกและแสดงลำดับที่ของสิ่งต่างๆ	-เรียงลำดับสิ่งของ ต่างๆตามลักษณะสี รูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด น้ำหนักปริมาตร -เรียงลำดับกิจกรรม	ตัวเรา อาหารที่มีประโยชน์ รักเมืองไทย ต้นไม้ที่รัก ดิน หิน ทราย สนุกกับตัวเลข เสียงรอบตัว โลกสวยด้วยสีสน

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้(ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น เหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา -การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา -การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน -การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	-ความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆรอบตัว -เวลาในชีวิตประจำวัน -สัญลักษณ์และจำนวนตัวเลขในชีวิตประจำวัน	ตัวเรา ข้าว ดิน หิน ทราย กลางวัน กลางคืน ปริมาตร น้ำหนัก แรงและพลังงาน ลอยกระทง โลกสวยด้วยสีส้ม
	๑๐.๒.๒ คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	๑๐.๒.๒ คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑๐.๒.๒ คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา -การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล -การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล -การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	-พยากรณ์/คาดคะเนสิ่งที่ คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล -ลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล -ลงข้อสรุปสิ่งที่ค้นพบหรือสิ่งที่ได้เรียนรู้	ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก แรงและพลังงาน ลอยกระทง สนุกกับตัวเลข เสียงรอบตัว โลกสวยด้วยสีส้ม

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและยอมรับผลที่เกิดขึ้น	การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา -การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	-แก้ปัญหาและการตัดสินใจ -เล่นและทำตามข้อตกลงต่างๆด้วยความคิดของตนเอง	สัตว์น่ารัก ประสาทสัมผัสทั้งห้า ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก สุนัขกับตัวเลข
	๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา	เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ -การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย	-สร้างข้อตกลงและวางแผนร่วมกัน -ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน -รู้จักการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย	สัตว์น่ารัก ประสาทสัมผัสทั้งห้า กลางวัน กลางคืน ขนาด รูปร่าง รูปทรง แรงและพลังงาน

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ขั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ขั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ขั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่จากเดิม หรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่จากเดิม หรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ -การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย -การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและชิ้นงาน	-การเรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง -วิธีการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานศิลปะอย่างถูกวิธีและปลอดภัย เช่น กรรไกร	ประสาทสัมผัสทั้งห้า วันแม่ รักเมืองไทย ของเล่น ของใช้ คมนาคม ล่อยกระทง
๑๑.๒ แสดงท่าทาง / เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลาย หรือแปลกใหม่	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลาย หรือแปลกใหม่	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ -การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหวและศิลปะ -การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย	-การเคลื่อนไหวร่างกายในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ต่างๆ -การแสดงท่าทางต่างๆตามความคิดของตนเอง	กลางวัน กลางคืน เทคโนโลยีและการสื่อสาร ล่อยกระทง

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังนิทานหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑๒.๑.๑ สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑๒.๑.๑ สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ -การสำรวจสิ่งต่างๆและแหล่งเรียนรู้รอบตัว	-สนใจที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆรอบตัว -มีความสนใจในการเขียน	เทคโนโลยีและการสื่อสาร รักการอ่าน สนุกกับตัวเลข
	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ -การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	-การถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองสนใจ -สนใจที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆรอบตัว	ปฐมนิเทศ ดิน หิน ทราย เทคโนโลยีและการสื่อสาร รักการอ่าน ลอยกระทง

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย(ต่อ)						
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการเรียนรู้
	ชั้น อ.๑ (๓-๔ ปี)	ชั้น อ.๒ (๔-๕ ปี)	ชั้น อ.๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการของตนเอง	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง	เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ -การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ	-การเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น -การรวบรวมข้อมูลง่ายๆ ถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจโดยนำเสนอด้วยรูปภาพ แผนผัง ฯลฯ	ประสาทสัมผัสทั้งห้า โรงเรียนของเรา ฝน วันแม่ ต้นไม้ที่รัก ดิน หิน ทราย สัตว์น่ารัก เทคโนโลยีและการสื่อสาร รักการอ่าน
	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไหร่” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ	การใช้ภาษา -การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ -การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	-การสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	ฝน เทคโนโลยีและการสื่อสาร ปริมาตร น้ำหนัก รักการอ่าน สนุกกับตัวเลข

กำหนดการจัดประสบการณ์หน่วยการเรียนรู้ระดับปฐมวัยชั้นปีที่ ๒ - ๓ (อายุ ๔ - ๖ ปี)
ภาคเรียนที่ ๑

สาระที่ควรเรียนรู้	สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้
๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	๑	ปฐมนิเทศ
๒. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก	๒	โรงเรียนของเรา
	๓	ตัวเรา
๓. ธรรมชาติรอบตัว	๔	หนูทำได้
๔. สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก	๕	ครอบครัวมีความสุข
	๖	อาหารดีมีประโยชน์
	๗	ฝน
	๘	ข้าว
	๙	ปลอดภัยไว้ก่อน
	๑๐	วันเฉลิมพระชนมพรรษา
	๑๑	วันแม่
	๑๒	รักเมืองไทย
	๑๓	ของเล่นของใช้
	๑๔	ชุมชนของเรา
	๑๕	ต้นไม้ที่รัก
	๑๖	ดิน หิน ทราย
	๑๗	สัตว์น่ารัก
	๑๘	การคมนาคม
	๑๙	หนูน้อยช่างสงสัย(โครงงาน)

กำหนดการจัดประสบการณ์หน่วยการเรียนรู้ระดับปฐมวัยชั้นปีที่ ๒ - ๓ (อายุ ๔ - ๖ ปี)
ภาคเรียนที่ ๒

สาระที่ควรเรียนรู้	สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้
๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ๒. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ๓. ธรรมชาติรอบตัว ๔. สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก	๒๐	รู้รอบปลอดภัย
	๒๑	ล่อยกระทง
	๒๒	เวลา กลางวัน - กลางคืน
	๒๓	ค่านิยมไทย
	๒๔	วันชาติ
	๒๕	เศรษฐกิจพอเพียง
	๒๖	เทคโนโลยีและการสื่อสาร
	๒๗	วันขึ้นปีใหม่
	๒๘	สนุกกับตัวเลข
	๒๙	ขนาด รูปร่าง รูปทรง
	๓๐	วันเด็ก วันครู
	๓๑	โลกสวยด้วยสีสันทัน
	๓๒	ฤดูหนาว
	๓๓	แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน
	๓๔	เสียงรอบตัว
	๓๕	รักการอ่าน
๓๖	ปริมาตร น้ำหนัก	
๓๗	ฤดูร้อน	
๓๘	หนูน้อยช่างสงสัย(โครงงาน)	

สาระการเรียนรู้รายปี/รายชั้น

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง

รายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่าง ๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัย การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นการรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาท ที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยปฐมนิเทศ ๑. ชื่อครูและชื่อพี่เลี้ยง ๒. ชื่อตนเอง ๓. สัญลักษณ์ประจำตัวและของใช้ส่วนตัวของเด็ก ๔. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๕. การเล่นอย่างปลอดภัย	๑. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๒. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ๓. การเล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเองและเล่นกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย ๔. การพูดแนะนำชื่อของตนเอง ๕. ชื่อครูประจำชั้น ชื่อพี่เลี้ยง ๖. การแนะนำสัญลักษณ์ประจำตัวของเด็กและของใช้ส่วนตัว ๗. การแนะนำ สำนวณสถานที่ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เช่น ห้องเรียน โรงอาหารอาหาร ห้องน้ำ ๘. การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย - การสวัสดี - การขอบคุณ - การขอโทษ ๙. การแสดงความคิดเห็น ความรู้ และความต้องการ ๑๐. การบอกลักษณะของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๒. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ๓. การเล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเองและกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย ๔. การพูดแนะนำชื่อ ชื่อครู ชื่อพี่เลี้ยง และชื่อเพื่อน ๕. การแนะนำสัญลักษณ์ประจำตัวของเด็กและของใช้ส่วนตัว ๖. การแนะนำและสำนวนสถานที่ต่างๆในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน โรงอาหารอาหาร ห้องน้ำ อาคารเรียน สนามเด็กเล่น และการใช้ห้องน้ำที่ถูกรวิธี ๗. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน ๘. การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย - การสวัสดี - การขอบคุณ - การขอใจ - การขอโทษ

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
		๙. การพูดเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวกับตนเอง ๑๐. การบอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
หน่วยตัวเรา ๑. การดูแลสุขภาพอนามัย ๒. ชื่อและความสำคัญอวัยวะภายนอกของร่างกาย ๓. การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ๔. การดูแล รักษาและป้องกันอันตราย ๕. การรักษาความสะอาดร่างกาย การแปรงฟัน	๑. การดูแลสุขภาพอนามัย ๒. ความแตกต่างของเพศชาย เพศหญิง ๓. หน้าที่และความสำคัญของอวัยวะต่างๆ ๔. การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ๕. การดูแล รักษาและป้องกันอันตราย ๖. การรักษาความสะอาดร่างกาย การแปรงฟัน ๗. การปฏิบัติตนให้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ๘. ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๑. การดูแลสุขภาพอนามัย การปฏิบัติตนให้มีพลานามัยที่ดี โดยใช้ภาพสุขบัญญัติ ๑๐ ประการ ๒. การดูแลรักษาตนเองในการแปรงฟันอย่างถูกวิธี ๓. การดูแลรักษาและป้องกันอันตรายของอวัยวะ ๔. ชื่ออวัยวะและความสำคัญของอวัยวะนั้น ๕. หน้าที่ของอวัยวะของร่างกาย ๖. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗. การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับ ๘. การจัดหมวดหมู่ภาพกับสัญลักษณ์อวัยวะต่างๆ ๙. การเรียงลำดับเหตุการณ์กิจวัตรประจำวัน ๑๐. ความรับผิดชอบต่อตนเอง
หน่วยหนูทำได้ ๑. การระวังรักษาความสะอาดของร่างกาย ๒. การช่วยเหลือตัวเองในกิจวัตรประจำวัน - การล้างมือ - การแปรงฟัน - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม	๑. ความหมายของกิจวัตรประจำวัน ๒. ระวังรักษาความสะอาดของร่างกายและการมีสุขอนามัยที่ดี ๓. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน - การล้างมือ - การแต่งกาย - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การเก็บของใช้ส่วนตัว - การแบ่งปัน	๑. ความหมายของกิจวัตรประจำวัน ๒. วิธีระวัง รักษาร่างกายให้สะอาด มีสุขอนามัยที่ดี ๓. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน - การแต่งกาย - การล้างมือที่ถูกวิธี - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การเก็บของใช้ส่วนตัว - การแบ่งปัน

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
	- การเข้าแถว - การแปรงฟันและการใช้น้ำอย่างถูกวิธี - การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี - การปูและเก็บเครื่องนอน - การแต่งกายด้วยตนเองและการไม่นำเอาเครื่องแต่งกายของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง - ข้อดีและข้อเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	- การเข้าแถว - การแปรงฟันและการใช้น้ำอย่างถูกวิธี - การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี - การปูและเก็บเครื่องนอน - การแต่งกายด้วยตนเองและการไม่นำเอาเครื่องแต่งกายของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง - ข้อดีและข้อเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
หน่วยอาหารที่มีประโยชน์ ๑. ชื่อของอาหาร และส่วนประกอบของอาหาร ๒. อาหารที่ควรรับประทานและอาหารที่ไม่ควรรับประทาน ๓. อุปกรณ์ในการรับประทานอาหาร ๔. มารยาทในการรับประทานอาหาร ๕. เวลาในการรับประทานอาหาร ๖. ประโยชน์ของอาหาร ๗. การประกอบอาหารไข่เจียวหมูสับ	๑. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. อาหารแต่ละชนิดมีรสชาติที่แตกต่างกัน เช่น ขม หวาน เปรี้ยว เค็ม เผ็ด ๓. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๔. ประโยชน์ของอาหาร ๕. วิธีการประกอบอาหาร เช่น ต้ม ผัด แกง ทอด ๖. การประกอบอาหารต้มจืดเต้าหู้หมูสับ ๗. การจำแนกและจัดกลุ่มอาหารแต่ละชนิดออกเป็นหมู่ ๘. การเรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ ๙. ความละเอียดและไม่แย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน ๑๐. ความละเอียดและไม่แซงคิวผู้อื่น ๑๑. ความหมายของการด้านทุจริต ๑๒. การเข้าแถวรับประทาน ๑๓. การรับประทานอาหารที่สอดคล้องกับ STRONG	๑. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๓. อาหารที่มีประโยชน์และอาหารที่ไม่มีประโยชน์ ๔. ประโยชน์ของอาหาร ๕. อาหารประจำภาคทั้ง ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ ๖. การประกอบอาหารไทยประเภท ส้มตำไทย ๗. การจำแนกและจัดกลุ่มอ้วน - ผอม ๘. การจำแนกและจัดกลุ่มภาพกับสัญลักษณ์ ๙. ความละเอียดและไม่แย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน ๑๐. ความละเอียดและไม่แซงคิวผู้อื่น ๑๑. ความหมายของการด้านทุจริต ๑๒. การเข้าแถวรับประทาน ๑๓. การรับประทานอาหารที่สอดคล้องกับ STRONG

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยปลอดภัยไว้ก่อน ๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองในการเล่นและกิจวัตรประจำวัน ๒. การระวังภัยจากสถานที่และอุปกรณ์เสี่ยงอันตรายและคนแปลกหน้า	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน ๒. ความปลอดภัยจากการเล่นของเล่นและการเล่นในสนามเด็กเล่น ๓. การระวัง ภัยจากสถานที่และอุปกรณ์ เสี่ยงอันตราย ของมีคม สัตว์มีพิษและคนแปลกหน้า	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน ๒. ความปลอดภัยจากการเล่นของเล่นและการเล่นในสนามเด็กเล่น ๓. การระวังภัยจากสถานที่เสี่ยงอันตรายของมีคม สัตว์มีพิษและคนแปลกหน้า
หน่วยของเล่นของใช้ ๑. ของใช้ในห้องเรียน ๒. ของเล่นในห้องเรียน ๓. การเล่นของเล่นอย่างถูกวิธี ๔. การเก็บของเล่นเข้าที่	๑. ความหมายของของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๒. การจำแนกของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๓. การใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างถูกวิธี ๔. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๕. การแยกของใช้ส่วนตัวและส่วนรวม ๖. ลักษณะของเล่นของใช้ ๗. การเก็บของเล่นของใช้ ๘. การปฏิบัติตนในการเล่น ๙. การใช้วัสดุและของเล่นของใช้ อย่างคุ้มค่า ๑๐. การแบ่งปันของเล่นของใช้ ๑๑. ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต ๑๒. ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยของใช้ผู้อื่น ๑๓. การเก็บของเล่นให้เป็นระเบียบ	๑. ความหมายของของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๒. การจำแนกของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๓. การใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างถูกวิธี ๔. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๕. การรู้จักของเล่นของใช้ - การจำแนกและจัดกลุ่มของเล่นของใช้ตามรูปทรงเรขาคณิต ๖. อันตรายที่เกิดจากของเล่นและวิธีป้องกันอันตราย ๗. อันตรายที่เกิดจากของใช้และวิธีป้องกันอันตราย ๘. การเก็บของเล่นของใช้ ๙. การแบ่งปันของเล่นของใช้ ๑๐. การแบ่งปันของเล่นของใช้ ๑๑. ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต ๑๒. ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยของใช้ผู้อื่น ๑๓. การเก็บของเล่นให้เป็นระเบียบ

สาระที่ควรเรียนรู้ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็กรายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับ ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้อง หรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยรู้อบปลอดภัย ๑. การระมัดระวังอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเองเมื่ออยู่ในโรงเรียน ๒. สิ่งของเครื่องใช้มีประโยชน์มากมาย แต่ถ้าเราใช้ผิดวิธีและไม่ระมัดระวัง ก็อาจเกิดอันตรายได้ ๓. เสียงสัญญาณนกหวีด และการปฏิบัติตามสัญญาณ ๔. เสียงสัญญาณเตือนภัย ๕. การรู้จักสังเกตสิ่งผิดปกติรอบตัว ทำให้เราพ้นภัยอันตราย ๖. การระวังตัวเมื่ออยู่ในที่สาธารณะ การช่วยเหลือตนเองเมื่อพลัดหลงกับพ่อแม่	๑. การระมัดระวัง อันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเองเมื่ออยู่ในโรงเรียน และบ้านของเรา ๒. ไฟฟ้ามีประโยชน์มากมายแต่มีอันตรายมากเช่นกัน ๓. การปฏิบัติตัวเมื่อได้ยินสัญญาณเตือนภัยการช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดเหตุร้าย ๔. การสังเกตสิ่ง แวดล้อม รอบตัวที่เป็นสัญญาณเตือนภัย เช่น กลิ่นเหม็นไหม้ เสียงกระจกแตก เสียงดังที่ดังมากๆ เป็นต้น ๕. การปฏิบัติตนและป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ ๖. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอดคล้องกับ STRONG	๑. การประเมินภัยรอบตัวเมื่ออยู่ในสถานที่และสถานการณ์ต่าง ๆ ๒. ภัยพิบัติต่างๆ ได้แก่ อัคคีภัย वादภัย อุทกภัย ๓. การระวังภัยอัคคีภัย การดูแลช่วยเหลือตนเองเมื่อมีเหตุไฟไหม้ ๔. การสำรวจจุดอันตรายในโรงเรียนและสถานที่อื่น ๆ ที่ได้กอาศัยอยู่ และการปฏิบัติตัว เพื่อให้พ้นภัย ๕. การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ ๖. การสังเกตคนแปลกหน้า การดูแลตัวเองเมื่ออยู่ห่างผู้ปกครอง ๗. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอดคล้องกับ STRONG

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยโรงเรียนของเรา ๑. การทำความเข้าใจข้อตกลงในห้องเรียน ๒. ชื่อครูประจำชั้น ๓. ชื่อโรงเรียน ๔. การจับคู่ภาพเหมือน	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือ นิทานเรื่อง โรงเรียนแสนสนุก ๒. ชื่อโรงเรียนและสถานที่ในโรงเรียน ๓. สำรวจอาคารต่างๆในโรงเรียน ๔. บุคลากรในโรงเรียน ๕. มารยาทในโรงเรียน ๖. สร้างข้อตกลงและการปฏิบัติของห้องเรียน ๗. การจับคู่ภาพเหมือน การจับคู่ภาพกับจำนวนการต่อภาพให้สมบูรณ์ ๘. ความรับผิดชอบต่อสังคม	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือ นิทานเรื่อง หมิน้อยจะไปโรงเรียน ๒. สถานที่ต่างๆในโรงเรียน ๓. ทำแผนผังในโรงเรียน ๔. บุคคลในโรงเรียนและบทบาทหน้าที่ของบุคคล ๕. ทำแผนที่การเดินทางมาโรงเรียน ๖. สร้างข้อตกลงและการปฏิบัติของห้องเรียนและโรงเรียน ๗. การจับคู่ภาพเหมือน การจับคู่ภาพกับจำนวน การต่อภาพให้สมบูรณ์ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การจับคู่ภาพกับสัญลักษณ์ ๘. ความรับผิดชอบต่อสังคม
หน่วยครอบครัวมีความสุข ๑. สมาชิกในครอบครัว ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว	๑. สมาชิกในครอบครัว (เครือญาติ) ๒. จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๓. บทบาทหน้าที่สมาชิกในครอบครัว ๔. การปฏิบัติตนต่อบุคคลในครอบครัว ๕. อาชีพของบุคคลในครอบครัว	๑. ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ๓. บทบาทหน้าที่ของบุคคลในครอบครัว ๔. อาชีพของบุคคลในครอบครัว
หน่วยวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑. พระราชประวัติ - พระปรมาภิไธย - วันพระราชสมภพ - พระบรมราชชนก/พระบรมราชชนนี	๑. พระราชประวัติ - พระปรมาภิไธย - วันพระราชสมภพ/สี่ประจำวันพระราชสมภพ	๑. พระราชประวัติ - พระปรมาภิไธย - ตราประจำพระองค์

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยวันเฉลิมพระชนมพรรษา (ต่อ) ๒. พระผู้ทรงเป็นแบบอย่างด้านความกตัญญู - การดูแลพระบรมราชชนนี - กิจกรรมป้อนเพื่อแม่ ๓. พระผู้ทรงเป็นแบบอย่างด้านความเมตตา - สุนัขทรงเลี้ยง - พระเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง ๔. การแสดงความจงรักภักดี - เพลงสรรเสริญพระบารมี - การหยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี	- พรธมไม้ประจำรัชกาล - พระบรมราชชนก/พระบรมราชชนนี ๒. พระผู้ทรงเป็นจอมทัพไทย - พระราชประวัติด้านการทหาร - ความมีระเบียบวินัยและกล้าหาญ ๓. พระผู้ทรงปลุกจิตสำนึกในการทำ ความดี - โครงการจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ๔. การแสดงความจงรักภักดี - การถวายความเคารพ - เพลงสรรเสริญพระบารมี ๕. การจำแนกเงินเหรียญ	- วันพระราชสมภพ/สี่ประจำวันพระราชสมภพ - พระบรมราชชนก/พระบรมราชชนนี ๒. พระผู้ทรงเป็นต้นแบบของ ความวิริยะอุตสาหะ - พระปรีชาสามารถด้านการบิน - ความวิริยะอุตสาหะ ๓. พระผู้ทรงปลุกจิตสำนึกในการทำ ความดี - โครงการจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ๔. การแสดงความจงรักภักดี - การลงนามถวายพระพร - เพลงสรรเสริญพระบารมี
หน่วยวันแม่ ๑. อ่านภาพกับคำ ๒. สนทนาเรื่องความสำคัญของวันแม่ ๓. วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๔. สัญลักษณ์วันแม่ ๕. การปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดีของแม่ ๖. จับคู่ภาพเหมือน	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือจากหนังสือเรื่องแม่จำ ๒. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ ๓. สัญลักษณ์ของวันแม่แห่งชาติ ๔. การปฏิบัติตนต่อแม่แห่งชาติและแม่ของเรา ๕. การทำบัตรอวยพรวันแม่ ๖. การร้อยกำไล กราบแม่	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือจากหนังสือเรื่อง นมจากเต้า ๒. พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙ ๓. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ ๔. สัญลักษณ์ของวันแม่แห่งชาติ ดอกไม้ และธง ๕. การทำความเคารพและการปฏิบัติตนที่ถูกต้องต่อแม่ ๖. การทำบัตรอวยพรวันแม่ ๗. การร้อยกำไล กราบแม่

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยชุมชนของเรา ๑. ชื่อชุมชนของฉัน ๒. คำขวัญท่าทองใหม่ ๓. สถานที่ในชุมชน ๔. ประโยชน์ของสถานที่ในชุมชนและวิธีดูแลรักษาความสะอาด ๕. การละเล่นไทย ๖. การเล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย ๗. การสังเกตเปรียบเทียบความแตกต่าง ๘. การสังเกตความสัมพันธ์ ๙. การสังเกตรายละเอียดของภาพ	๑. ชื่อชุมชน/สถานที่สำคัญในชุมชน ๒. สถานที่ที่ท่องเที่ยวในชุมชน ๓. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีในชุมชน ๔. การคัดแยกขยะ ๕. อาชีพในชุมชน ๖. การเล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเองและกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย ๗. การกล้าแสดงออก ๘. ความพอใจในตนเอง ๙. การชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ๑๐. การแสดงความคิดความรู้สึกและความต้องการ ๑๑. การจำแนกจัดกลุ่มรูปทรงเรขาคณิต ๑๒. การสังเกตรายละเอียดของภาพ ๑๓. จำนวนและความสัมพันธ์ ๑๔. การจัดหมวดหมู่ภาพที่สัมพันธ์กัน ๑๕. ความหมายของการด้านทฤษฎี ๑๖. ความหมายของการเอื้ออาทร	๑. ชื่อชุมชน ๒. คำขวัญท่าทองใหม่ ๓. สถานที่ในชุมชน ตลาด, วัด, โรงเรียน, สถานีตำรวจ, โรงพยาบาล สถานีรถไฟ ๔. ตัวอย่างคนในชุมชน ๕. การละเล่นไทย ๖. อาชีพของคนในชุมชน คำขาย, ประมง, ท่องเที่ยว ๗. การคัดแยกขยะ ๘. จัดกลุ่มลักษณะความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกต ๙. จับคู่ภาพกับคำ ๑๐. เรียงลำดับเหตุการณ์ ๑๑. คัดแยกการจัดกลุ่มและการจำแนกสิ่งต่างๆ ลักษณะและรูปร่างรูปทรง ๑๒. ความหมายของการด้านทฤษฎี ๑๓. ความหมายของการเอื้ออาทร
หน่วยลอยกระทง ๑. ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีลอยกระทง ๒. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำ ๓. วัสดุบางชนิดลอยน้ำได้และบางชนิดจมน้ำ ๔. วัสดุที่ใช้ทำฐานกระทงให้ลอยน้ำได้	๑. ความเป็นมาและความสำคัญของวันลอยกระทง ๒. กิจกรรมในวันลอยกระทง ๓. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำ ๔. ส่วนประกอบของกระทง ๕. ลักษณะรูปร่างฐานกระทง ๖. รูปร่าง ขนาด พื้นที่ของฐานกระทงที่มีผลต่อการจมการลอย	๑. ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีลอยกระทง ๒. กลีบบและฐานกระทง ๓. การจม - ลอยโดยการทดลองหาจำนวนกลีบกระทงที่มากที่สุดที่กระทงไม่จม ๔. การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำ

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยวันชาติ ๑. วันชาติของประเทศไทยตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันพระบรมราชสมภพ (วันเกิด) ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ๒. วันที่ ๕ ธันวาคมถือเป็นวันพ่อแห่งชาติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นผู้มีพระคุณ แก่ชาติเปรียบเสมือนพ่อของชาวไทยทุกคน	๑. วันชาติของประเทศไทยตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันพระบรมราชสมภพ(วันเกิด)ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ๒. วันที่ ๕ ธันวาคมถือเป็นวันพ่อแห่งชาติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นผู้มีพระคุณแก่ชาติเปรียบเสมือนพ่อของชาวไทยทุกคน ๓. ความสำคัญของวันชาติและพระคุณพ่อ ๔. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ๕. การรักษาสีแกวดล้อมในชุมชน	๑. วันชาติของประเทศไทยตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันพระบรมราชสมภพ(วันเกิด)ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ๒. วันที่ ๕ ธันวาคมถือเป็นวันพ่อแห่งชาติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นผู้มีพระคุณแก่ชาติ เปรียบเสมือนพ่อของชาวไทยทุกคน ๓. ความสำคัญของวันชาติและพระคุณพ่อ ๔. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ๕. พระราชกรณียกิจที่สำคัญ ๖. การรักษาสีแกวดล้อมในชุมชน
หน่วยวันขึ้นปีใหม่ ๑. ประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ ๒. ประเพณีในวันขึ้นปีใหม่ ๓. การปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่ ๔. ความสำคัญของการอวยพรให้ผู้อื่น ๕. ข้อควรปฏิบัติในการจัดงานวันขึ้นปีใหม่ ๖. การนับปากเปล่า ๑ - ๕ ๗. การนับจำนวนและแสดงจำนวน ๑ - ๔ ๘. การแยกสิ่งของ	๑. ประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ ๒. ประเพณีในวันขึ้นปีใหม่ ๓. การปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่ ๔. ความสำคัญของการอวยพรให้ผู้อื่น ๕. ข้อควรปฏิบัติในการจัดงานวันขึ้นปีใหม่ ๖. การนับจำนวนและแสดงจำนวน ๑ - ๘ ๗. การจำแนก จัดกลุ่มจำนวน๘. การต่อเติมแบบรูป	๑. ประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ ๒. ประเพณีในวันขึ้นปีใหม่ ๓. ความสำคัญของการอวยพรให้ผู้อื่น ๔. กิจกรรมที่มีในงานเลี้ยงปีใหม่ ๕. การปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่ ๖. ข้อควรปฏิบัติในงานเลี้ยงปีใหม่ ๗. การนับจำนวนและแสดงจำนวน ๑ - ๑๓ ๘. กรต่อเติมแบบรูปของขั้วแบบต่างๆ

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยวันเด็ก วันครู ๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. หน้าที่ของเด็ก	๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. หน้าที่ของเด็ก ๓. วันเสาร์ที่ ๒ ของเดือนมกราคมของทุกปี ถือเป็นวันเด็กแห่งชาติ ๔. ความสำคัญของวันครู ๕. หน้าที่ของเด็กที่ปฏิบัติต่อครู ๖. การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ๗. ความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย ๘. ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. คำขวัญวันเด็กประจำปี ๓. หน้าที่ของเด็ก ๔. ความสำคัญของวันครู ๕. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ การปฏิบัติต่อครูและผู้ใหญ่อย่างมีสัมมาคารวะ ๖. การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ๗. ความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย ๘. ความรับผิดชอบต่อตนเอง

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว

รายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรง และพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยฝน ๑. ปรากฏการณ์ธรรมชาติ - ฝนตก ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า - รุ้ง กินน้ำ ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อฝนตก - หลบฝนหรือใช้อุปกรณ์กันฝน ๓. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อเจ็บป่วย ๔. เหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับการเกิดฝน - ต้นไม้เจริญงอกงาม - คนและสัตว์มีน้ำกิน น้ำใช้ - น้ำท่วม	๑. ปรากฏการณ์ธรรมชาติ - สมบัติของน้ำ ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อฝนตก - หลบฝน และไม่ไปในที่โล่งแจ้ง -ใช้อุปกรณ์กันฝน ๓. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อเจ็บป่วย ๔. เหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับการเกิดฝน - เกิดแหล่งน้ำ - คนและสัตว์มีน้ำกิน น้ำใช้ - พืชผลทางการเกษตรเจริญงอกงาม - โครงการตามพระราชดำริฯ โครงการฝายชะลอน้ำ	๑. ปรากฏการณ์ธรรมชาติ - วัฏจักรของน้ำ ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อฝนตก - หลบฝน และไม่ไปในที่โล่งแจ้ง -ใช้อุปกรณ์กันฝน และการแก้ปัญหาเมื่อไม่มีอุปกรณ์กันฝน ๓. โรคที่พบบ่อยในฤดูฝน และการป้องกัน ๔. เหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับการเกิดฝน - โครงการตามพระราชดำริฯ โครงการแก้มลิง - โครงการตามพระราชดำริฯ โครงการฝนหลวง

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยข้าว ๑. ชนิดของข้าว เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ๒. ลักษณะของข้าวเปลือก และข้าวสาร ๓. การทำนาและอาชีพของชาวนา ๔. สัตว์ที่ใช้ในการทำนา ๕. ประโยชน์ของข้าว ๖. อาหารที่ทำมาจากข้าว ๗. ประกอบอาหารที่ทำมาจากข้าว แชนด์วิชไส้กรอก	๑. ข้าวชนิดต่าง ๆ เช่น ข้าวเปลือก ข้าวสาร ข้าวสุก ๒. ลักษณะของต้นข้าว ๓. การนับปากเปล่าจำนวน ๑ - ๑๐ ๔. ขั้นตอนในการทำนา ๕. ประเพณีที่เกี่ยวกับข้าว เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประเพณีวันสารทไทย ๖. อาหารที่ทำมาจากข้าว ๗. ทำอาหารขนมแพนเค้ก	๑. ข้าวชนิดต่าง ๆ เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ฯลฯ ๒. ขั้นตอนการทำนา ๓. ประเพณีที่เกี่ยวกับข้าว เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ อาหารหรือขนมในเทศกาลต่างๆ ๔. ประโยชน์ของข้าว ๕. อาหารที่ทำมาจากข้าว การทำขนมบัวลอย ๖. การตวงอย่างคาดคะเน ๗. เปรียบเทียบปริมาณ มากน้อย
หน่วยต้นไม้ที่รัก ๑. ส่วนประกอบของต้นไม้ ๒. ลักษณะส่วนประกอบของต้นไม้ ๓. การเจริญเติบโตของต้นไม้ ๔. ประโยชน์ของต้นไม้ ๕. การดูแลต้นไม้	๑. ชื่อและส่วนประกอบของต้นไม้ ๒. รูปร่างและลักษณะของใบไม้ ๓. การปลูกต้นไม้ การดูแลต้นไม้ ๔. ประโยชน์ของต้นไม้ ๕. การประกอบอาหารจากพืช	๑. ชื่อและลักษณะของต้นไม้ ๒. การจำแนกประเภทของต้นไม้ (ไม้ดอก ไม้ผล ไม้ใบ) ๓. การทดลองการดูดน้ำของราก และหน้าที่ของราก ๔. การบำรุงดูแลรักษาต้นไม้ ๕. โทษของการทำลายป่า
หน่วยดิน หิน ทราย ๑. การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง ๒. การมีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓. การบอกชื่อ ดิน หิน ทราย ๔. ลักษณะ ดิน หิน ทราย ความเหมือนความแตกต่างของดิน หิน ทราย ๕. เมื่อเทน้ำที่ขุ่นลงในเครื่องกรองน้ำจาก หิน ทรายน้ำจะใสขึ้น	๑. การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง ๒. การมีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓. การเล่าเรื่องเป็นประโยค ๔. การจับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือน ๕. การจำแนกและจัดกลุ่มรายละเอียดภาพดินหิน ทราย ๖. การเรียงลำดับเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑. สังเกตลักษณะ ดิน หิน ทรายจากของจริง ๒. บันทึกข้อมูลลักษณะของดิน หิน ทราย โดยการวาดภาพ ๓. เปรียบเทียบความแตกต่างของดิน หิน ทราย (ขนาด สี ผิวสัมผัส กลิ่น) ๔. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกดินหินทราย ๕. สิ่งมีชีวิตที่อยู่ในดิน หิน ทราย ๖. สิ่งไม่มีชีวิตที่อยู่ในดิน หิน ทราย

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๖. ประโยชน์ของดิน หิน ทราย ๗. สิ่งมีชีวิตที่อยู่ในดิน หิน ทราย ๘. การดูแลรักษาดิน หิน ทราย	๗. ในดิน หิน ทรายจะมีสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตอยู่ ๘. ประโยชน์ของดิน หิน ทราย ๙. การปฏิบัติตนในการดูแลรักษาธรรมชาติรอบตัว เห็นคุณค่าดิน หิน ทรายอยู่ได้นานๆ ๑๐. ลักษณะ ส่วนประกอบ ดิน หิน ทราย	๗. ประโยชน์ของดิน หิน ทราย ๘. เครื่องใช้ที่ทำจากดิน หิน ทราย ๙. ปฏิบัติจริงการใช้ดินหินทรายในการกรองน้ำ ๑๐. การดูแลรักษาธรรมชาติรอบตัว เห็นคุณค่าดิน หิน ทรายอยู่ได้นาน ๆ
หน่วยสัตว์น่ารัก สัตว์ปีก ๑. ลักษณะของสัตว์ปีก ๒. สัตว์ปีกและแมลงที่พบ บ่อย ๒.๑ ไก่ ๒.๒ นก ๒.๓ ผีเสื้อ ๒.๔ แมลงปอ ๓. การจับคู่ภาพเหมือน	สัตว์น้ำ ๑. ลักษณะของสัตว์น้ำ ๒. ประเภทของสัตว์ สัตว์แต่ละชนิด มีรูปร่าง ลักษณะ และขนาดแตกต่างกัน ๓. สัตว์แต่ละชนิดมีธรรมชาติความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ๔. การป้องกันอันตรายและความปลอดภัยจากสัตว์ ๕. ความเมตตา กรุณา ต่อสัตว์ ๖. การสังเกต จับคู่เปรียบเทียบ จำแนก จัดกลุ่มสัตว์	สัตว์เลี้ยง ๑. ลักษณะของสัตว์เลี้ยง ๒. ประเภทของสัตว์ สัตว์แต่ละชนิด มีรูปร่าง ลักษณะ และขนาดแตกต่างกัน ๓. อาหาร ที่อยู่ของสัตว์ และช่วงอายุของสัตว์ ๔. การป้องกันอันตรายและความปลอดภัยจากสัตว์ ๕. ประโยชน์ของสัตว์ต่อมนุษย์ ๖. ความเมตตา กรุณา ต่อสัตว์ ๗. การจับคู่ภาพเหมือน เกมโดมิโน การจับคู่ภาพกับสัญลักษณ์ การจับคู่ภาพกับจำนวน
หน่วยเวลา กลางวัน - กลางคืน ๑. ความแตกต่างระหว่างกลางวัน กลางคืน ๒. ลักษณะของดวงอาทิตย์ ๓. ลักษณะของดวงจันทร์ ๔. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๕. สัตว์ที่หากินในเวลากลางวันและกลางคืน	๑. ลักษณะของดวงอาทิตย์ ๒. ลักษณะของดวงจันทร์ ๓. ความแตกต่างระหว่างกลางวัน และกลางคืน ๔. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันในเวลากลางวันและกลางคืน ๕. สัตว์ที่หากินในเวลากลางวัน และกลางคืน	๑. ความแตกต่างของเวลากลางวัน - กลางคืน ๒. ลักษณะของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว ๓. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ๔. ความสัมพันธ์ของคน พืช สัตว์ และการเจริญเติบโตของพืช ๕. สัตว์ที่หากินในเวลากลางคืน และสัตว์มีพิษ

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยโลกสวยด้วยสีสน ๑. สีธรรมชาติรอบตัว ๒. สีธรรมชาติมาจากไหน ๓. สีที่มนุษย์สร้างขึ้น (แม่สี ๓ สี) ๔. ประโยชน์ของสี ๕. การทำน้ำใบเตย	๑. ประเภทของสี - สีจากธรรมชาติ - สีที่มนุษย์สร้างขึ้น ๒. แม่สี และการผสมสี ๓. สีแทนสัญลักษณ์ (สีของธงชาติไทย) ๔. สีที่ได้จากพืชผัก ผลไม้ ๕. การทำวุ้นสีจากสีธรรมชาติ	๑. แม่สีและการผสมสีจากแม่สี ๒. สีผสมชั้นที่ ๓ ๓. ความลับของสีดำ ๔. การทำสีผสมอาหารจากพืช ๕. การทำหวานเย็นจากสีธรรมชาติ
หน่วยฤดูหนาว ๑. ฤดูกาลต่างๆ ในประเทศไทย ๓ ฤดู ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว ๒. สภาพอากาศในฤดูหนาว การป้องกันอากาศหนาวเย็น ๓. สภาพภูมิอากาศในฤดูหนาวแหล่งลมแรงการทดลอง ไฟฟ้าสถิต ๔. การดูแลสุขภาพร่างกายในฤดูหนาว ๕. ความแตกต่างของฤดูหนาวในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย	๑. ฤดูกาล ๓ ฤดู ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาวลักษณะทั่วไปของฤดูหนาว ๒. สภาพอากาศในฤดูหนาว ลมหนาว การเกิดลม ๓. อากาศร้อน อากาศเย็น การเคลื่อนตัวของอากาศ ๔. การรักษาสุขภาพของตนเองในฤดูหนาว ๕. การเปลี่ยนแปลงของภาพแวดล้อมในฤดูหนาว พืช ผัก ผลไม้ในฤดูหนาว	๑. ฤดูกาล ๓ ฤดู ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาวช่วงเดือนที่เกิดฤดูกาลต่าง ๆ ในรอบปี การเกิดฤดูกาล ๒. สภาพอากาศในต่าง ๆ และปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในฤดูหนาว ๓. แรงลมและการเคลื่อน ที่ของลม กระแสลม ๔. การรักษาสุขภาพของตนเองในฤดูหนาววิธีการทำให้ร่างกายอบอุ่นในฤดูหนาว ๕. สภาพแวดล้อมรอบตัว ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศเรา และของโลก
หน่วยฤดูร้อน ๑. สภาพอากาศในฤดูร้อน ๒. ของใช้ฤดูร้อน ๓. อาหารในฤดูร้อน ๔. โรคที่พบ ในฤดูร้อนและการป้องกัน ๕. การแต่งกายในฤดูร้อน ๖. ประเพณีไทย	๑. สภาพอากาศในฤดูร้อน ๒. การแต่งกายในฤดูร้อน ๓. อาหารในฤดูร้อน ๔. โรคที่พบ ในฤดูร้อนและการป้องกัน ๕. ประเพณีและวัฒนธรรมไทย (วันสงกรานต์)	๑. สภาพอากาศในฤดูร้อน ๒. การแต่งกายและการดำรงชีวิตของคน สัตว์ พืช ๓. ประเพณีวัฒนธรรมและการละเล่นไทย ๔. อาหารในฤดูร้อน ๕. โรคที่พบ ในฤดูร้อนและการป้องกัน

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๔ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

รายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก ส่วนต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัย และรักษาสิ่งแวดล้อม

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยรักเมืองไทย ๑. เพลงชาติและธงชาติไทย ๒. พระมหากษัตริย์ ๓. สัตว์ประจำชาติไทย ๔. การละเล่นพื้นบ้านของไทย ๕. การทักทายและการไหว้แบบไทย	๑. ประเทศไทยสี่ภาค ๒. ดอกไม้ประจำชาติไทย ๓. ภาษาและพยัญชนะไทย ๔. สถานที่สำคัญในท้องถิ่น ๕. ของหวาน ขนมไทย ๖. มารยาทไทย การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น	๑. พระมหากษัตริย์ไทย ๒. วันสำคัญตามประเพณีไทย ๓. บ้านไทย ๔. หน้าที่ของเด็กการเป็นพลเมืองดี ๕. ผลไม้เมืองไทย
หน่วยการคมนาคม ๑. ความหมายของการคมนาคม ๒. การเดินทางทางบก ๓. การเดินทางทางน้ำ ๔. การเดินทางทางอากาศ ๕. ข้อควรปฏิบัติตนในการข้ามถนน	๑. ความสำคัญของยานพาหนะ ๒. ยานพาหนะทางบก ๓. ยานพาหนะทางน้ำ ๔. ยานพาหนะทางอากาศ ๕. การปฏิบัติตนตามกฎหมายจราจร	๑. ความหมายและประโยชน์ของยานพาหนะ ๒. การปฏิบัติตนเมื่อเดินทางด้วยรถและรถไฟ ๓. การปฏิบัติตนเมื่อเดินทางทางน้ำ ๔. การปฏิบัติตนเมื่อขึ้นสะพานลอย ๕. การปฏิบัติตนเมื่อข้ามทางม้าลาย
หน่วยค่านิยมไทย ๑. ฉันทเป็นคนไทย ๒. ฉันทภูมิใจในความเป็นไทยที่มีวันสำคัญของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ๓. คนไทยใช้ภาษาไทย ๔. คนไทยมีมารยาทดี ๕. คนไทยมีความกตัญญู	๑. ฉันทเป็นคนไทย ๒. ฉันทภูมิใจในความเป็นไทยที่มีวันสำคัญของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ๓. คนไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติมีวัฒนธรรมประเพณีประจำชาติและท้องถิ่น ๔. คนไทยมีมารยาทดี มีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีความกตัญญู	๑. ฉันทเป็นคนไทย ๒. ฉันทภูมิใจในความเป็นไทยที่มีวันสำคัญของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ๓. คนไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ มีวัฒนธรรมประเพณีประจำชาติและท้องถิ่น ๔. คนไทยมีมารยาทดี มีความซื่อสัตย์/มีน้ำใจ/มีวินัย มีความกตัญญู ๕. คนไทยส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ พระมหากษัตริย์ไทยทรงอุปถัมภ์ทุกศาสนาในประเทศไทย ศาสนาทุกศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นคนดี

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยเศรษฐกิจพอเพียง ๑. ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับปฐมวัย ๒. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย - การประหยัดคอดออม - การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ น้ำ/ไฟ อย่างประหยัด - การแต่งตัว ด้วยตนเอง - การรับประทานอาหารและดื่มนมให้หมดไม่เหลือทิ้ง ๓. การเก็บของเล่นของใช้เข้า ที่ด้วยตนเอง ๔. การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง	๑. ความหมายของความพอเพียง ๒. ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับปฐมวัย ๓. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย - การประหยัดคอดออม - การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ น้ำ/ไฟ อย่างประหยัด - การแต่งตัว ด้วยตนเอง - การรับประทานอาหารและดื่มนมให้หมดไม่เหลือทิ้ง ๔. การเก็บของเล่นของใช้เข้า ที่ด้วยตนเอง ๕. การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ๖. การรู้จักเลือกอย่างมีเหตุผล - การปลูกผักรักษาสุขภาพ ๗. ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า ๘. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG ๙. ความหมายของระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ ๑๐. การแยกแยะระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ ๑๑. ความหมายของความโปร่งใส	๑. ความหมายของความพอเพียง ๒. ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับปฐมวัย ๓. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย - การประหยัดคอดออม - การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ น้ำ/ไฟ อย่างประหยัด - การแต่งตัว ด้วยตนเอง - การรับประทานอาหารและดื่มนมให้หมดไม่เหลือทิ้ง ๔. การเก็บของเล่นของใช้เข้า ที่ด้วยตนเอง ๕. การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ๖. การรู้จักเลือกอย่างมีเหตุผล - การปลูกผักรักษาสุขภาพ - การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ ๗. ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า ๘. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG ๙. ความหมายของระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ ๑๐. การแยกแยะระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ ๑๑. ความหมายของความโปร่งใส
หน่วยเทคโนโลยีและการสื่อสาร ๑. การสื่อสารโดยใช้การพูดและการฟัง ๒. การสื่อสารโดยใช้โทรโข่ง ๓. หน้าที่ของโทรโข่ง	๑. การสื่อสารทางโทรศัพท์ ๒. การเดินทางของเสียงผ่านโทรศัพท์	๑. ชนิดของจดหมาย ๒. ลักษณะของจดหมาย ๓. หน้าที่ของบุรุษไปรษณีย์ ๔. การเดินทางของจดหมาย

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๔. การทดสอบความดังของโทรโข่ง ประดิษฐ์จากกระดาษโดยเปรียบเทียบ ขนาด ความยาว ๕. การทำงานของโทรโข่ง ๖. เครื่องมือสื่อสารชนิดต่างๆ	๓. การประดิษฐ์โทรศัพท์ตามวิธีการ ข้อสงสัยของตนเองเพื่อหาคำตอบ จากวัสดุที่กำหนดให้ ๔. การทดสอบการได้ยินเสียงของ โทรศัพท์กระดาษที่ประดิษฐ์จาก กรวยที่มีขนาด,รูปร่าง,ความยาวของ เชือกต่างกัน ๕. การสื่อสารทางอื่นๆ ได้แก่ วิทยุ โทรศัพท์	๕. ขั้นตอนการส่งจดหมาย ๖. การสื่อสารทางอื่น ๆ ได้แก่ วิทยุ โทรศัพท์
หน่วยสนุกกับตัวเลข ๑. การนับและแสดงจำนวน ๑ - ๔ ๒. การแสดงจำนวนสิ่งของต่างๆ ด้วย ตัวเลขฮินดูอารบิก ๑ - ๕ ๓. การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่ง ต่างๆ สองกลุ่มมีจำนวนไม่เกิน ๕ ว่ามี จำนวนเท่ากันหรือไม่เท่ากัน ๔. การรวมสิ่งต่างๆ สองกลุ่มและบอก จำนวนที่เกิดจากการรวมสิ่งต่างๆสอง กลุ่มที่มีผลรวมไม่เกิน ๕ ๕. การแยกกลุ่มย่อยออกจากกลุ่ม ใหญ่และบอกจำนวนที่เหลือที่มี จำนวนไม่เกิน ๕	๑. นับและแสดงจำนวน ๑ - ๘ ๒. การรวมสิ่งต่างๆ สองกลุ่มและ บอกจำนวนที่เกิดจากการรวมสิ่ง ต่างๆสองกลุ่มที่มีผลรวมไม่เกิน ๑๐ ๓. การแยกกลุ่มออกจากกลุ่มใหญ่ และบอกจำนวนที่เหลือเมื่อแยกที่มี จำนวนไม่เกิน ๑๐ ๔. เปรียบเทียบจำนวนของสิ่งต่างๆ เช่น เท่ากันหรือไม่เท่ากัน มากกว่า หรือน้อยกว่า ๕. เรียงลำดับที่ของสิ่งต่างๆไม่เกิน ๓ สิ่ง	๑. นับและแสดงจำนวน ๑ - ๑๔ ๒. การรวมสิ่งต่างๆ สองกลุ่มและ บอกจำนวนที่เกิดจากการรวมสิ่ง ต่างๆสองกลุ่มที่มีผลรวมไม่เกิน ๑๔ ๓. การแยกกลุ่มออกจากกลุ่มใหญ่ และบอกจำนวนที่เหลือเมื่อแยกที่มี จำนวนไม่เกิน ๑๔ ๔. การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่ง ต่างๆ สองกลุ่มมีจำนวนไม่เกิน ๑๔ เช่น เท่ากัน ไม่เท่ากัน มากกว่า น้อย กว่า ๕. เรียงลำดับที่ของสิ่งต่างๆไม่เกิน ๕ สิ่ง
หน่วยขนาด รูปร่าง รูปทรง ๑. ลักษณะวัสดุทรงกลม ๒. วัสดุทรงกลมรอบตัวเรา ๓. เปรียบเทียบขนาดของวัสดุทรง กลม ๔. จำแนกวัสดุทรงกลมกับวัสดุวงกลม ๕. ประโยชน์ของรูปทรงกลมและรูป วงกลม	๑. ลักษณะวัสดุทรงสี่เหลี่ยม ๒. วัสดุทรงสี่เหลี่ยมรอบตัวเรา ๓. เปรียบเทียบความเหมือน ความ ต่างของวัสดุทรงกลมและทรง สี่เหลี่ยม ๔. จำแนกวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม และรูปวงกลม รูปสี่เหลี่ยม ๕. ประโยชน์ของทรงสี่เหลี่ยม	๑. ลักษณะวัสดุทรงสามเหลี่ยม ๒. วัสดุทรงสามเหลี่ยมรอบตัวเรา ๓. เปรียบเทียบความเหมือน ความ ต่างของวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม และทรงสามเหลี่ยม ๔. จำแนกวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม ทรงสามเหลี่ยม และรูปวงกลม รูปสี่เหลี่ยม รูปสามเหลี่ยม ๕. ประโยชน์ของทรงสามเหลี่ยม

อายุ ๓ – ๔ ปี	อายุ ๔ – ๕ ปี	อายุ ๕ – ๖ ปี
หน่วยแรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน - เมื่อน้ำมันออกแรงกระทำต่อสิ่งของด้วยวิธีต่างๆ เช่น ฝัก ดึง/บีบ ทบ ตี/เป่า เขย่า ตีค สิ่งของจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างการเคลื่อนที่ และการเกิดเสียงแบบต่าง ๆ - แสง และไฟฟ้าได้จากแหล่งพลังงาน เช่น ดวงอาทิตย์ ลม น้ำ เชื้อเพลิง	- ในชีวิตประจำวันมีการออกแรงกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย - แรงแม่เหล็กทำให้สิ่งต่างๆเปลี่ยนแปลงรูปร่างและการเคลื่อนที่ - แสงและไฟฟ้าได้จากแหล่งพลังงาน เช่น ดวงอาทิตย์ ลม น้ำ เชื้อเพลิง - แสงช่วยให้เรามองเห็นเมื่อมีสิ่งต่างๆ ไปบังแสงจะเกิดเงา - ไฟฟ้า ทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้	- แรงแม่เหล็กทำให้สิ่งต่างๆเปลี่ยนแปลงรูปร่างและการเคลื่อนที่ - น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ ลม ไฟฟ้า คนหรือสัตว์ ทำให้อากาศพาหนะต่าง ๆ เคลื่อนที่ได้ - ไฟฟ้า ทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้ ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน - สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้พลังงานไฟฟ้าแต่ละชนิด มีวิธีการใช้แตกต่างกัน ต้องใช้ให้ถูกวิธีเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายและเป็นการประหยัด พลังงาน
หน่วยเสียงรอบตัว เสียงเกิดจากการสั่นของสิ่งต่าง ๆ เสียงที่เกิดจากแหล่งที่มาของเสียงแตกต่างกัน เสียงจะไม่เหมือนกัน เสียงรอบตัวที่เกิดจากธรรมชาติ เสียงที่ไม่ได้เกิดตามธรรมชาติ หู เป็นอวัยวะรับเสียง - การดูแลรักษา - การป้องกันอันตรายจากเสียงดัง	เสียงเกิดจากการสั่นของสิ่งต่าง ๆ เสียงที่เกิดจากแหล่งที่มาของเสียงแตกต่างกันจะไม่เหมือนกัน การมีสมาธิในการฟังเสียง - การแยกเสียงดัง เสียงเบา - วัตถุต่างกันทำให้เกิดเสียงต่างกัน เสียงสื่อสัญญาณสำคัญต่าง ๆ เช่น เสียงไซเรนของรถพยาบาล เสียงนาฬิกาปลุก เสียงกริ่งประตู การดูแลรักษาหู - การป้องกันอันตรายจากเสียงดัง - มารยาทในการใช้เสียง	เสียงเกิดจากการสั่นของสิ่งต่าง ๆ เสียงที่เกิดจากแหล่งที่มาของเสียงแตกต่างกันจะไม่เหมือนกัน การมีสมาธิในการฟังเสียง - จำแนกทิศทางของเสียง - เสียงจากเครื่องดนตรีและจากเครื่องมือต่าง ๆ การสำรวจเสียงจากวัตถุต่าง ๆ (กระดาษแก้ว ไม้ โลหะ) การดูแลรักษาหู - การป้องกันอันตรายจากเสียงดัง - มารยาทในการใช้เสียง
หน่วยรักการอ่าน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหนังสือและตัวหนังสือ หนังสือเป็นสื่อสำหรับเล่าเรื่องราวต่างๆ การอ่านทำให้ได้รู้เรื่องต่างๆ และเกิด ความสนุกสนาน การเล่าข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน การเล่าเรื่องย้อนกลับจากหนังสือที่อ่านร่วมกัน	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหนังสือและตัวหนังสือ จากหนังสือภาพ การอ่านหนังสือนิทานโดยใช้การอ่านร่วมกัน การอ่านแบบชี้แนะ การอ่านอิสระ การทำหนังสือนิทาน ๔ ช่อง ความหมายของความรู้และความรู้	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวหนังสือและตัวหนังสือจากหนังสือนิทาน การอ่านหนังสือนิทานโดยใช้การอ่านร่วมกัน การอ่านแบบชี้แนะ การอ่านอิสระ การเล่นเกมหทางภาษาและกิจกรรมรักการอ่าน การทำหนังสือเล่มเล็ก ความหมายของความรู้และความรู้

อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
หน่วยปริมาตร น้ำหนัก ๑. ปริมาตรของน้ำ ๒. การเปรียบเทียบปริมาตรของน้ำ ในภาชนะที่ขนาดเท่ากัน ๓. เสียงที่เกิดจากขวดน้ำที่มีปริมาตรแตกต่าง ๔. การคาดคะเนน้ำหนัก ของสิ่งต่างๆ ด้วยมือ ๕. การเปรียบเทียบน้ำหนักสิ่งของต่างๆโดยใช้คำว่า หนักกว่า เบากว่า เท่ากัน	๑. ปริมาตรของสิ่งต่างๆ ๒. การเปรียบเทียบปริมาตรของสิ่งต่างๆในภาชนะที่ขนาดแตกต่างกัน ๓. เสียงที่เกิดจากขวดน้ำที่มีปริมาตรแตกต่างกัน ๔. การเรียนรู้เรื่องน้ำหนัก ๕. การเปรียบเทียบน้ำหนักของสิ่งต่างๆ	๑. ปริมาตรของที่อยู่ในภาชนะต่างกัน ๒. การตวงโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๓. การคาดคะเนน้ำหนักของสิ่งของ ๔. น้ำหนักของสิ่งของที่ใส่น้ำมีความสัมพันธ์กับปริมาตรของน้ำที่ล้นออกมา ๕. การชั่งโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน

สาระการเรียนรู้ วันสำคัญ (สอดคล้องตามหน่วยการเรียนรู้)

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	ตัวอย่างวันสำคัญต่างๆ	หมายเหตุ
๑	วันสำคัญทางพุทธศาสนา	๑. วันมาฆบูชา ๒. วันวิสาขบูชา ๓. วันอาสาฬหบูชา ๔. วันเข้าพรรษา ๕. วันออกพรรษา ฯลฯ	
๒	วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์	๑. วันถือศีลอด ๒. วันรายอฮิดิลฟิตตรี ๓. วันรายอฮิดิลอฎฮา ๔. วันเมาวลิด ๕. วันคริสต์มาส ฯลฯ	
๓	วันสำคัญของชาติ	๑. วันรัฐธรรมนูญ ๒. วันปิยมหาราช ฯลฯ	
๔	วันสำคัญของท้องถิ่น	๑. วันสงกรานต์ ๒. วันสำคัญในแต่ละภาค เช่น ๒.๑ ภาคใต้ - งานประเพณีชักพระ ฯลฯ ๒.๒ ภาคเหนือ - งานประเพณียี่เป็ง ฯลฯ ๒.๓ ภาคกลาง - งานประเพณี แข่งเรือพาย / แห่นางแมว ฯลฯ ๒.๔ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - งานประเพณีบุญบั้งไฟ ฯลฯ	
๕	วันสำคัญอื่น ๆ	๑. วันไหว้ครู ฯลฯ	

หมายเหตุ วันสำคัญทางศาสนาอื่น ๆ แต่ละท้องถิ่นพิจารณาตามความเหมาะสม

หน่วยหลักสูตรด้านพุทฺธิต(บูรณาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์)
 ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ - ๓ (๔ - ๖ ปี)

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	หมายเหตุ
๑.	๑. ปฐมนิเทศ ๒. โรงเรียนของเรา ๓. ตัวเรา ๔. หนูทำได้ ๕. ของเล่นของใช้ ๖. ค่านิยมไทย	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม ๑. ความหมายของของใช้ส่วนตนและของใช้ ส่วนรวม ๒. การจำแนกของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม ๓. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตนและ ของใช้ส่วนรวม ๓.๑ ของเล่น ๓.๒ การรับประทานอาหาร ๓.๓ การเข้าแถว ๓.๔ การเก็บของใช้ส่วนตน ๓.๕ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ๓.๖ การแบ่งปัน ๓.๗ การแต่งกาย ๓.๘ การแปรงฟันและการใช้น้ำอย่างถูกวิธี ๓.๙ การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี ๔. ความหมายของระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ ๕. การแยกแยะระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ	บูรณาการ
๒.	๑. อาหารดีมีประโยชน์ ๒. ของเล่นของใช้ ๓. หนูทำได้	ความละเอียดและความไม่ทน ต่อการพุทฺธิต ๑. ความหมายของความละเอียดและความไม่ทน ต่อการพุทฺธิต ๒. การเก็บของเล่นให้เป็นระเบียบ ๓. ความละเอียดและไม่แย่ง หรือขโมยอาหาร เพื่อน ๔. ความละเอียดและไม่แย่งคิวผู้อื่น ๕. การใช้ของใช้ส่วนตนอย่างถูกวิธี ๖. ความละเอียดและไม่แย่ง หรือขโมยของใช้ผู้อื่น ๗. ความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับ มอบหมาย ๘. การไม่ลอก หรือไม่นำผลงานของคนอื่น มาเป็นของตนเอง	

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	หมายเหตุ
		๙. ความหมายของการแบ่งปัน ๑๐. พฤติกรรมการแบ่งปันและปฏิบัติตน เป็นผู้ที่มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต ๑๑. การแต่งกายด้วยตนเองและการไม่นำเอา เครื่องแต่งกายของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ๑๒. ความหมายของกิจวัตรประจำวัน ๑๓. ข้อดีและข้อเสียของการปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	
๓.	๑. เศรษฐกิจพอเพียง ๒. รักการอ่าน ๓. วันชาติ ๔. คมนาคม ๕. อาหารดีมีประโยชน์ ๖. รู้รอบปลอดภัย	STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ๑. Sufficient : ความหมายของความพอเพียง ๒. Transparent : ความหมายของความโปร่งใส ๓. Realise/Knowledge : ความหมายของ ความตื่นรู้และความรู้ ๔. Onward : ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า ๕. Generosity : ความหมายของความเอื้ออาทร ๖. ความหมายของการต้านทุจริต ๗. การรับประทานอาหารที่สอดคล้องกับ STRONG ๘. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอดคล้องกับ STRONG ๙. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG	
๔.	๑. ตัวเรา ๒. โรงเรียนของเรา	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม ๑. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (การแปรงฟัน, การแต่งกาย, การรับประทานอาหาร) ๒. ความรับผิดชอบต่อสังคม (การเก็บขยะ, ทำความสะอาดในห้องเรียน)	

* หมายเหตุ ๑. การจัดประสบการณ์แต่ละกิจกรรมจะใช้เวลาประมาณ ๒๐ นาที
 ๒. จำนวนเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ สถานศึกษาสามารถปรับได้ตามความ
 เหมาะสม แต่ต้องมีเวลาเรียนทั้ง ๔ หน่วยการเรียนรู้ รวม ๔๐ ชั่วโมง

วิเคราะห์โครงสร้างหน่วยการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
ปฐมนิเทศ	๑. ชื่อครูและชื่อพี่เลี้ยง ๒. ชื่อตนเอง ๓. สัญลักษณ์ประจำตัวและของใช้ส่วนตัวของเด็ก ๔. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๕. การเล่นอย่างปลอดภัย	๑. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๒. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ๓. การเล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเองและกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย ๔. การพูดแนะนำชื่อของตนเอง ๕. ชื่อครูประจำชั้น ชื่อพี่เลี้ยง ๖. การแนะนำสัญลักษณ์ประจำตัวของเด็กและของใช้ส่วนตัว ๗. การแนะนำสำรวจสถานที่ต่างๆ เกี่ยวข้องกับตนเอง เช่น ห้องเรียน โรงอาหารอาหาร ห้องน้ำ ๘. การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย - การสวัสดี - การขอบคุณ - การขอโทษ ๙. การแสดงความคิดความรู้ และความต้องการ ๑๐. การบอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๒. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ๓. การเล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเองและกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย ๔. การพูดแนะนำชื่อ ชื่อครู ชื่อพี่เลี้ยง และชื่อเพื่อน ๕. การแนะนำสัญลักษณ์ประจำตัวของเด็กและของใช้ส่วนตัว ๖. การแนะนำและสำรวจสถานที่ต่างๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน โรงอาหารอาหาร ห้องน้ำ อาคารเรียน สนามเด็กเล่น และการใช้ห้องน้ำที่ถูกวิธี ๗. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน ๘. การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย - การสวัสดี - การขอบคุณ - การขอใบใจ - การขอโทษ ๙. การพูดเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวกับตนเอง ๑๐. การบอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
โรงเรียนของเรา	๑. การทำความเข้าใจข้อตกลงในห้องเรียน ๒. ชื่อครูประจำชั้น ๓. ชื่อโรงเรียน ๔. การจับคู่ภาพเหมือน	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือ นิทานเรื่อง โรงเรียนแสนสนุก ๒. ชื่อโรงเรียนและสถานที่ในโรงเรียน ๓. สำรวจอาคารต่างๆในโรงเรียน ๔. บุคลากรในโรงเรียน ๕. มารยาทในโรงเรียน ๖. สร้างข้อตกลงและการปฏิบัติของห้องเรียน ๗. การจับคู่ภาพเหมือน การจับคู่ภาพกับจำนวนการต่อภาพให้สมบูรณ์ ๘. ความรับผิดชอบต่อสังคม	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือ นิทานเรื่อง หมินน้อยจะไปโรงเรียน ๒. สถานที่ต่างๆในโรงเรียน ๓. ทำแผนผังในโรงเรียน ๔. บุคคลในโรงเรียนและบทบาทหน้าที่ของบุคคล ๕. ทำแผนที่การเดินทางมาโรงเรียน ๖. สร้างข้อตกลงและการปฏิบัติของห้องเรียนและโรงเรียน ๗. การจับคู่ภาพเหมือน การจับคู่ภาพกับจำนวน การต่อภาพให้สมบูรณ์ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การจับคู่ภาพกับสัญลักษณ์ ๘. ความรับผิดชอบต่อสังคม
ตัวเรา	๑. การดูแลสุขภาพอนามัย ๒. ชื่อและความสำคัญอวัยวะภายนอกของร่างกาย ๓. การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ๔. การดูแล รักษาและป้องกันอันตราย ๕. การรักษาความสะอาดร่างกาย การแปรงฟัน	๑. การดูแลสุขภาพอนามัย ๒. ความแตกต่างของเพศชายเพศหญิง ๓. หน้าที่และความสำคัญของอวัยวะต่างๆ ๔. การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ๕. การดูแล รักษาและป้องกันอันตราย ๖. การรักษาความสะอาดร่างกาย การแปรงฟัน ๗. การปฏิบัติตนให้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ๘. ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๑. การดูแลสุขภาพอนามัย การปฏิบัติตนให้มีพลานามัยที่ดี โดยใช้ภาพสุขบัญญัติ ๑๐ ประการ ๒. การดูแลรักษาตนเองในการแปรงฟันอย่างถูกวิธี ๓. การดูแลรักษาและป้องกันอันตรายของอวัยวะ ๔. ชื่ออวัยวะและความสำคัญของอวัยวะนั้น ๕. หน้าที่ของอวัยวะของร่างกาย ๖. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗. การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับ ๘. การจัดหมวดหมู่ภาพกับสัญลักษณ์อวัยวะต่างๆ ๙. การเรียงลำดับเหตุการณ์กิจวัตรประจำวัน

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
			๑๐. ความรับผิดชอบต่อตนเอง
หนูทำได้	๑. การระวังรักษาความสะอาดของร่างกาย ๒. การช่วยเหลือตัวเองในกิจวัตรประจำวัน - การล้างมือ - การแปรงฟัน - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม	๑. ระวังรักษาความสะอาดของร่างกายและการมีสุขอนามัยที่ดี ๒. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน - การล้างมือ - การแต่งกาย - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การเก็บของใช้ส่วนตัว - การแบ่งปัน - การเข้าแถว - การแปรงฟันและการใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี - การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี - การปูและเก็บเครื่องนอน	๑. วิธีระวัง รักษาร่างกายให้สะอาดมีสุขอนามัยที่ดี ๒. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน - การแต่งกาย - การล้างมือที่ถูกวิธี - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การเก็บของใช้ส่วนตัว - การแบ่งปัน - การเข้าแถว - การแปรงฟันและการใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี - การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี - การปูและเก็บเครื่องนอน
ครอบครัวมีความสุข	๑. สมาชิกในครอบครัว ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว	๑. สมาชิกในครอบครัว (เครือญาติ) ๒. จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๓. บทบาทหน้าที่สมาชิกในครอบครัว ๔. การปฏิบัติตนต่อบุคคลในครอบครัว ๕. อาชีพของบุคคลในครอบครัว	๑. ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ๓. บทบาทหน้าที่ของบุคคลในครอบครัว ๔. อาชีพของบุคคลในครอบครัว
อาหารดีมีประโยชน์	๑. ชื่อของอาหาร และส่วนประกอบของอาหาร ๒. อาหารที่ควรรับประทาน และอาหารที่ไม่ควรรับประทาน ๓. อุปกรณ์ในการรับประทานอาหาร ๔. มารยาทในการรับประทานอาหาร	๑. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. อาหารแต่ละชนิดมีรสชาติที่แตกต่างกัน เช่น ขม หวาน เปรี้ยว เค็ม เผ็ด ๓. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๔. ประโยชน์ของอาหาร ๕. วิธีการประกอบอาหาร เช่น ต้ม ผัด แกง ทอด	๑. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๓. อาหารที่มีประโยชน์และอาหารที่ไม่มีประโยชน์ ๔. ประโยชน์ของอาหาร ๕. อาหารประจำภาคทั้ง ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
	๕. เวลาในการรับประทานอาหาร ๖. ประโยชน์ของอาหาร ๗. การประกอบอาหารไข่เจียวหมูสับ	๖. การประกอบอาหารต้มจืดเต้าหู้หมูสับ ๗. การจำแนกและจัดกลุ่มอาหารแต่ละชนิดออกเป็นหมู่ ๘. การเรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ ๙. ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน ๑๐. ความสะอาดและไม่แย่งคิวผู้อื่น ๑๑. ความหมายของการต้านทุจริต ๑๒. การเข้าแถวรับประทาน	๖. การประกอบอาหารไทยประเภท ส้มตำไทย ๗. การจำแนกและจัดกลุ่มอ้วน - ผอม ๘. การจำแนกและจัดกลุ่มภาพกับสัญลักษณ์ ๙. ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน ๑๐. ความสะอาดและไม่แย่งคิวผู้อื่น ๑๑. ความหมายของการต้านทุจริต ๑๒. การเข้าแถวรับประทาน
ฝน	๑. ปรัชญาการณธรรมชาติ - ฝนตก พ้าแลบ พ้าร้อง พ้าผ่า รุ่ง กินน้ำ ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อฝนตก - หลบฝนหรือใช้อุปกรณ์กันฝน ๓. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อ เจ็บป่วย ๔. เหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับการเกิดฝน - ต้นไม้เจริญงอกงาม - คนและสัตว์มีน้ำกิน น้ำใช้ - น้ำท่วม	๑. ปรัชญาการณธรรมชาติ - สมบัติของน้ำ ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อฝนตก - หลบฝน และไม่ไปในที่โล่งแจ้ง ใช้อุปกรณ์กันฝน ๓. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อเจ็บป่วย ๔. เหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับการเกิดฝน เกิดแหล่งน้ำ - คนและสัตว์มีน้ำกิน น้ำใช้ - พืชผลทางการเกษตรเจริญงอกงาม - โครงการตามพระราชดำริฯ - โครงการฝายชะลอน้ำ	๑. ปรัชญาการณธรรมชาติ - วัฏจักรของน้ำ ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อฝนตก - หลบฝน และไม่ไปในที่โล่งแจ้ง - ใช้อุปกรณ์กันฝน และการแก้ปัญหาเมื่อไม่มีอุปกรณ์กันฝน ๓. โรคที่พบบ่อยในฤดูฝน และการป้องกัน ๔. เหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับการเกิดฝน โครงการตามพระราชดำริฯโครงการแก้มลิงโครงการตามพระราชดำริฯโครงการฝนหลวง
ข้าว	๑. ชนิดของข้าว เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ๒. ลักษณะของข้าวเปลือกและข้าวสาร	๑. ข้าวชนิดต่าง ๆ เช่น ข้าวเปลือก ข้าวสาร ข้าวสุก ๒. ลักษณะของต้นข้าว ๓. การนับปากเปล่าจำนวน ๑-๑๐	๑. ข้าวชนิดต่าง ๆ เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ฯลฯ ๒. ขั้นตอนการทำนา

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
	๓. การทำนาและอาชีพของชาวนา ๔. สัตว์ที่ใช้ในการทำนา ๕. ประโยชน์ของข้าว ๖. อาหารที่ทำมาจากข้าว ๗. ประกอบอาหารที่ทำมาจากข้าว แชนด์วิชไส้กรอก	๔. ขั้นตอนในการทำนา ๕. ประเพณีที่เกี่ยวกับข้าว เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประเพณีวันสารทไทย ๖. อาหารที่ทำมาจากข้าว ๗. ทำอาหารขนมแพนเค้ก	๓. ประเพณีที่เกี่ยวกับข้าว เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ อาหารหรือขนมในเทศกาลต่างๆ ๔. ประโยชน์ของข้าว ๕. อาหารที่ทำมาจากข้าว การทำขนมบัวลอย ๖. การตวงอย่างคาดคะเน ๗. เปรียบเทียบปริมาณ มากน้อย
ปลอดภัยไว้ก่อน	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองในการเล่นและกิจวัตรประจำวัน ๒. การระวังภัยจากสถานที่และอุปกรณ์เสี่ยงอันตรายและคนแปลกหน้า	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน ๒. ความปลอดภัยจากการเล่นของเล่นและการเล่นในสนามเด็กเล่น ๓. การระวัง ภัยจากสถานที่และอุปกรณ์ เสี่ยงอันตราย ของมีคม สัตว์มีพิษและคนแปลกหน้า	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน ๒. ความปลอดภัยจากการเล่นของเล่นและการเล่นในสนามเด็กเล่น ๓. การระวังภัยจากสถานที่เสี่ยงอันตรายของมีคม สัตว์มีพิษและคนแปลกหน้า
หน่วยวันเฉลิมพระชนมพรรษา	๑. พระราชประวัติ - พระปรมาภิไธย - วันพระราชสมภพ - พระบรมราชชนก/พระบรมราชชนนี ๒. พระผู้ทรงเป็นแบบอย่างด้านความกตัญญู - การดูแลพระบรมราชชนนี - กิจกรรมป็นเพื่อแม่ ๓. พระผู้ทรงเป็นแบบอย่างด้านความเมตตา - สุนัขทรงเลี้ยง - พระเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง ๔. การแสดงความจงรักภักดี	๑. พระราชประวัติ - พระปรมาภิไธย - วันพระราชสมภพ/สีประจำวันพระราชสมภพ - พรรณไม้ประจำรัชกาล - พระบรมราชชนก/พระบรมราชชนนี ๒. พระผู้ทรงเป็นจอมทัพไทย - พระราชประวัติด้านการทหาร - ความมีระเบียบวินัยและกล้าหาญ ๓. พระผู้ทรงปลุกจิตสำนึกในการทำความดี	๑. พระราชประวัติ - พระปรมาภิไธย - ตราประจำพระองค์ - วันพระราชสมภพ/สีประจำวันพระราชสมภพ - พระบรมราชชนก/พระบรมราชชนนี ๒. พระผู้ทรงเป็นต้นแบบของความ วิริยะอุตสาหะ - พระปรีชาสามารถด้านการบิน - ความวิริยะอุตสาหะ ๓. พระผู้ทรงปลุกจิตสำนึกในการทำความดี

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
	- เพลงสรรเสริญพระบารมี - การหยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี	- โครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ๔. การแสดงความจงรักภักดี - การถวายความเคารพ - เพลงสรรเสริญพระบารมี ๕. การจำแนกเงินเหรียญ ๖. ความหมายของความเอื้ออาทร	- โครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ๔. การแสดงความจงรักภักดี - การลงนามถวายพระพร - เพลงสรรเสริญพระบารมี ๕. ความหมายของความเอื้ออาทร
หน่วยวันแม่	๑. อ่านภาพกับคำ ๒. สนทนาเรื่องความสำคัญของวันแม่ ๓. วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๔. สัญลักษณ์วันแม่ ๕. การปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดีของแม่ ๖. จับคู่ภาพเหมือน	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือจากหนังสือเรื่องแม่จำ ๒. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ ๓. สัญลักษณ์ของวันแม่แห่งชาติ ๔. การปฏิบัติตนต่อแม่แห่งชาติและแม่ของเรา ๕. การทำบัตรอวยพรวันแม่ ๖. การร้อยกำไล กราบแม่	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือจากหนังสือเรื่อง นมจากเต้า ๒. พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙ ๓. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ ๔. สัญลักษณ์ของวันแม่แห่งชาติ ดอกไม้ และธง ๕. การทำความเคารพและการปฏิบัติตนที่ถูกต้องต่อแม่ ๖. การทำบัตรอวยพรวันแม่ ๗. การร้อยกำไล กราบแม่
รักเมืองไทย	๑. เพลงชาติและธงชาติไทย ๒. พระมหากษัตริย์ ๓. สัตว์ประจำชาติไทย ๔. การละเล่นพื้นบ้านของไทย ๕. การทักทายและการไหว้แบบไทย	๑. ประเทศไทยสี่ภาค ๒. ดอกไม้ประจำชาติไทย ๓. ภาษาและพยัญชนะไทย ๔. สถานที่สำคัญในท้องถิ่น ๕. ของหวาน ขนมไทย ๖. มารยาทไทย การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น	๑. พระมหากษัตริย์ไทย ๒. วันสำคัญตามประเพณีไทย ๓. บ้านไทย ๔. หน้าที่ของเด็กการเป็นพลเมืองดี ๕. ผลไม้เมืองไทย

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
ของเล่นของใช้	๑. ของใช้ในห้องเรียน ๒. ของเล่นในห้องเรียน ๓. การเล่นของเล่นอย่างถูกวิธี ๔. การเก็บของเล่นเข้าที่	๑. ความหมายของของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๒. การจำแนกของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๓. การใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างถูกวิธี ๔. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๕. ลักษณะของเล่นของใช้ ๖. การเก็บของเล่นของใช้ ๗. การปฏิบัติตนในการเล่น ๘. การใช้วัสดุและของเล่นของใช้อย่างคุ้มค่า ๙. การแบ่งปันของเล่นของใช้ ๑๐. ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต ๑๑. ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยของใช้ผู้อื่น	๑. ความหมายของของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๒. การจำแนกของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๓. การใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างถูกวิธี ๔. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม ๕. การรู้จักของเล่นของใช้ - การจำแนกและจัดกลุ่มของเล่นของใช้ตามรูปทรงเรขาคณิต ๖. อันตรายที่เกิดจากของเล่นและวิธีป้องกันอันตราย ๗. อันตรายที่เกิดจากของใช้และวิธีป้องกันอันตราย ๘. การเก็บรักษาของเล่นของใช้ ๙. การแบ่งปันของเล่นของใช้ ๑๐. ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต ๑๑. ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยของใช้ผู้อื่น
ชุมชนของเรา	๑. ชื่อชุมชนของฉัน ๒. คำขวัญท่าทองใหม่ ๓. สถานที่ในชุมชน ๔. ประโยชน์ของสถานที่ในชุมชนและวิถีดูแลรักษาความสะอาด ๕. การละเล่นไทย ๖. การเล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย ๗. การสังเกตเปรียบเทียบความแตกต่าง ๘. การสังเกตความสัมพันธ์	๑. ชื่อชุมชน/สถานที่สำคัญในชุมชน ๒. สถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน ๓. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีในชุมชน ๔. การคิดแยกขยะ ๕. อาชีพในชุมชน ๖. การเล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเองและกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย ๗. การกล้าแสดงออก ๘. ความพอใจในตนเอง	๑. ชื่อชุมชน ๒. คำขวัญท่าทองใหม่ ๓. สถานที่ในชุมชน ตลาด, วัด, โรงเรียน, สถานที่ตำรวจ, โรงพยาบาลสถานีรถไฟ ๔. ตัวอย่างคนในชุมชน ๕. การละเล่นไทย ๖. อาชีพของคนในชุมชน ค้าขาย, ประมง, ท่องเที่ยว ๗. การคิดแยกขยะ ๘. จัดกลุ่มลักษณะความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆจากการสังเกต

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
	๙. การสังเกตรายละเอียดของภาพ	๙. การชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ๑๐. การแสดงความคิดความรู้สึกและความต้องการ ๑๑. การจำแนกจัดกลุ่มรูปทรงเรขาคณิต ๑๒. การสังเกตรายละเอียดของภาพ ๑๓. จำนวนและความสัมพันธ์ ๑๔. การจัดหมวดหมู่ภาพที่สัมพันธ์กัน	๙. จับคู่ภาพกับคำ ๑๐. เรียงลำดับเหตุการณ์ ๑๑. คัดแยกการจับกลุ่มและการจำแนกสิ่งต่างๆ ลักษณะและรูปร่าง รูปทรง
ต้นไม้ที่รัก	๑. ส่วนประกอบของต้นไม้ ๒. ลักษณะส่วนประกอบของต้นไม้ ๓. การเจริญเติบโตของต้นไม้ ๔. ประโยชน์ของต้นไม้ ๕. การดูแลต้นไม้	๑. ชื่อและส่วนประกอบของต้นไม้ ๒. รูปร่างและลักษณะของใบไม้ ๓. การปลูกต้นไม้ การดูแลต้นไม้ ๔. ประโยชน์ของต้นไม้ ๕. การประกอบอาหารจากพืช	๑. ชื่อและลักษณะของต้นไม้ ๒. การจำแนกประเภทของต้นไม้ (ไม้ดอก ไม้ผล ไม้ใบ) ๓. การทดลองการดูคนาของรากและหน้าที่ของราก ๔. การบำรุงดูแลรักษาต้นไม้ ๕. โทษของการทำลายป่า
ดิน หิน ทราย	๑. การใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง ๒. การมีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓. การบอกชื่อ ดิน หิน ทราย ๔. ลักษณะ ดิน หิน ทราย ความเหมือนความแตกต่างของดิน หิน ทราย ๕. เมื่อเทน้ำที่ขุ่นลงในเครื่องกรองน้ำจาก หิน ทรายน้ำจะใสขึ้น ๖. ประโยชน์ของดิน หิน ทราย	๑. การใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง ๒. การมีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓. การเล่าเรื่องเป็นประโยค ๔. การจับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือน ๕. การจำแนกและจัดกลุ่มรายละเอียดภาพดินหิน ทราย ๖. การเรียงลำดับเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ ๗. ในดิน หิน ทรายจะมีสิ่งมีชีวิต และสิ่งไม่มีชีวิตอยู่ ๘. ประโยชน์ของดิน หิน ทราย	๑. สังเกตลักษณะ ดิน หิน ทราย จากของจริง ๒. บันทึกข้อมูลลักษณะของดิน หิน ทราย โดยการวาดภาพ ๓. เปรียบเทียบความแตกต่างของ ดิน หิน ทราย (ขนาด สี ผิวสัมผัส กลิ่น) ๔. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกดินหินทราย ๕. สิ่งมีชีวิตที่อยู่ในดิน หิน ทราย ๖. สิ่งไม่มีชีวิตที่อยู่ในดิน หิน ทราย ๗. ประโยชน์ของดิน หิน ทราย

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
	๗. สิ่งมีชีวิตที่อยู่ในดิน หิน ทราย ๘. การดูแลรักษาดิน หิน ทราย	๙. การปฏิบัติตนในการดูแล รักษาธรรมชาติรอบตัว เห็น คุณค่าดิน หิน ทรายอยู่ได้นานๆ ๑๐. ลักษณะ ส่วนประกอบ ดิน หิน ทราย	๘. เครื่องใช้ที่ทำจากดิน หิน ทราย ๙. ปฏิบัติจริงการใช้ดินหินทราย ในการกรองน้ำ ๑๐. การดูแลรักษาธรรมชาติ รอบตัว เห็นคุณค่าดิน หิน ทราย อยู่ได้นาน ๆ
สัตว์น่ารัก	สัตว์ปีก ๑. ลักษณะของสัตว์ปีก ๒. สัตว์ปีกและแมลงที่พบ บ่อย ๒.๑ ไก่ ๒.๒ นก ๒.๓ ผีเสื้อ ๒.๔ แมลงปอ ๓. การจับคู่ภาพเหมือน	สัตว์น้ำ ๑. ลักษณะของสัตว์น้ำ ๒. ประเภทของสัตว์ สัตว์แต่ละ ชนิดมีรูปร่าง ลักษณะ และขนาด แตกต่างกัน ๓. สัตว์แต่ละชนิดมีธรรมชาติ ความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ๔. การป้องกันอันตรายและความ ปลอดภัยจากสัตว์ ๕. ความเมตตา กรุณา ต่อสัตว์ ๖. การสังเกต จับคู่เปรียบเทียบ จำแนก จัดกลุ่มสัตว์	สัตว์เลี้ยง ๑. ลักษณะของสัตว์เลี้ยง ๒. ประเภทของสัตว์ สัตว์แต่ละ ชนิดมีรูปร่าง ลักษณะ และขนาด แตกต่างกัน ๓. อาหาร ที่อยู่ของสัตว์ และ ช่วงอายุของสัตว์ ๔. การป้องกันอันตรายและความ ปลอดภัยจากสัตว์ ๕. ประโยชน์ของสัตว์ต่อมนุษย์ ๖. ความเมตตา กรุณา ต่อสัตว์ ๗. การจับคู่ภาพเหมือน เกม โดมิโน การจับคู่ภาพกับ สัญลักษณ์ การจับคู่ภาพกับ จำนวน
การคมนาคม	๑. ความหมายของการ คมนาคม ๒. การเดินทางทางบก ๓. การเดินทางทางน้ำ ๔. การเดินทางทางอากาศ ๕. ข้อควรปฏิบัติตนในการ ข้ามถนน	๑. ความสำคัญของยานพาหนะ ๒. ยานพาหนะทางบก ๓. ยานพาหนะทางน้ำ ๔. ยานพาหนะทางอากาศ ๕. การปฏิบัติตนตามกฎหมายจราจร ๖. ความหมายของความเอื้อ อาทร	๑. ความหมายและประโยชน์ของ ยานพาหนะ ๒. การปฏิบัติตนเมื่อเดินทางด้วย รถและรถไฟ ๓. การปฏิบัติตนเมื่อเดินทางทาง น้ำ ๔. การปฏิบัติตนเมื่อขึ้น สะพานลอย

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
			๕. การปฏิบัติตนเมื่อข้ามทางม้า ลาย ๖. ความหมายของความเอื้อ อาทร
โครงการ	สิ่งที่เด็กอยากรู้ใน ๔ สาระ	สิ่งที่เด็กอยากรู้ใน ๔ สาระ	สิ่งที่เด็กอยากรู้ใน ๔ สาระ
ประเมิน พัฒนาการ	(ทบทวน/ประเมินพัฒนาการ)	(ทบทวน/ประเมินพัฒนาการ)	(ทบทวน/ประเมินพัฒนาการ)

วิเคราะห์โครงสร้างหน่วยการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
รู้รอบปลอดภัย	การระมัดระวังอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเองเมื่ออยู่ในโรงเรียน สิ่งของเครื่องใช้มีประโยชน์มากมาย แต่ถ้าเราใช้ผิดวิธีและไม่ระมัดระวัง ก็อาจเกิดอันตรายได้ เสียงสัญญาณนกหวีด และการปฏิบัติตามสัญญาณ เสียงสัญญาณเตือนภัย การรู้จักสังเกตสิ่งผิดปกติรอบตัว ทำให้เราพ้นภัยอันตราย การระวังตัวเมื่ออยู่ในที่สาธารณะการช่วยเหลือตนเองเมื่อพลัดหลงกับพ่อแม่	การระมัดระวัง อันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเองเมื่ออยู่ในโรงเรียนและบ้านของเรา ไฟฟ้ามีประโยชน์มากมายแต่มีอันตรายมากเช่นกัน การปฏิบัติตัวเมื่อได้ยินสัญญาณเตือนภัยการช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดเหตุร้าย การสังเกตสิ่ง แวดล้อมรอบตัวที่เป็นสัญญาณเตือนภัย เช่น กลิ่นเหม็นไหม้ เสียงกระจกแตก เสียงดังที่ดังมากๆ เป็นต้น การปฏิบัติตนและป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ การช่วยเหลือเพื่อนที่ สอดคล้องกับ STRONG	การประเมินภัยรอบตัวเมื่ออยู่ในสถานที่และสถานการณ์ต่าง ๆ ภัยพิบัติต่างๆ ได้แก่ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย การระวังภัยอัคคีภัย การดูแลช่วยเหลือตนเองเมื่อมีเหตุไฟไหม้ การสำรวจจุดอันตรายในโรงเรียน และสถานที่อื่น ๆ ที่เด็กอาศัยอยู่ และการปฏิบัติตัวเพื่อให้พ้นภัย การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ การสังเกตคนแปลกหน้า การดูแลตัวเองเมื่ออยู่ห่างผู้ปกครอง การช่วยเหลือเพื่อนที่ สอดคล้องกับ STRONG
ลอยกระทง	ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีลอยกระทง การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำ วัตถุดิบชนิดลอยน้ำได้ และบางชนิดจมน้ำ วัสดุที่ใช้ทำฐานกระทงให้ลอยน้ำได้	ความเป็นมาและความสำคัญของวันลอยกระทง กิจกรรมในวันลอยกระทง การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำ ส่วนประกอบของกระทง ลักษณะรูปร่างฐานกระทง รูปร่าง ขนาด พื้นที่ของฐานกระทงที่มีผลต่อการจมน้ำลอย	ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีลอยกระทง กลีบและฐานกระทง การจมน้ำ - ลอยโดยการทดลองหาจำนวนกลีบกระทงที่มากที่สุดที่กระทงไม่จมน้ำ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำ

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
เวลา กลางวัน กลางคืน	๑. ความแตกต่างระหว่าง กลางวัน กลางคืน ๒. ลักษณะของดวงอาทิตย์ ๓. ลักษณะของดวงจันทร์ ๔. การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน ๕. สัตว์ที่หากินในเวลา กลางวันและกลางคืน	๑. ลักษณะของดวงอาทิตย์ ๒. ลักษณะของดวงจันทร์ ๓. ความแตกต่างระหว่างกลางวัน และกลางคืน ๔. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันใน เวลากลางวันและกลางคืน ๕. สัตว์ที่หากินในเวลา กลางวันและกลางคืน	๑. ความแตกต่างของเวลา กลางวัน -กลางคืน ๒. ลักษณะของดวงอาทิตย์ ดวง จันทร์ ดวงดาว ๓. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ๔. ความสัมพันธ์ของคน พืช สัตว์ ๕. สัตว์ที่หากินในเวลา กลางวันและสัตว์มีพิษ
ค่านิยมไทย	๑. ฉันทเป็นคนไทย ๒. ฉันทภูมิใจในความเป็นไทยที่ มีวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ๓. คนไทยใช้ภาษาไทย ๔. คนไทยมีมารยาทดี ๕. คนไทยมีความกตัญญู	๑. ฉันทเป็นคนไทย ๒. ฉันทภูมิใจในความเป็นไทยที่มี วันสำคัญของชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์ ๓. คนไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษา ประจำชาติมีวัฒนธรรมประเพณี ประจำชาติและท้องถิ่น ๔. คนไทยมีมารยาทดี มีความ ซื่อสัตย์ มีวินัย มีความกตัญญู ๕. ความหมายของระบบคิดฐาน สอง และระบบคิดฐานสิบ ๖. การแยกแยะระบบคิดฐาน สอง และระบบคิดฐานสิบ ๗. ความหมายของความ โปร่งใส	๑. ฉันทเป็นคนไทย ๒. ฉันทภูมิใจในความเป็นไทยที่มี วันสำคัญของชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์ ๓. คนไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษา ประจำชาติ มีวัฒนธรรมประเพณี ประจำชาติและท้องถิ่น ๔. คนไทยมีมารยาทดี มีความ ซื่อสัตย์/มีน้ำใจ/มีวินัย มีความ กตัญญู ๕. คนไทยส่วนมากนับถือศาสนา พุทธ พระมหากษัตริย์ไทยทรง อุปถัมภ์ทุกศาสนาในประเทศไทย ศาสนาทุกศาสนาสอนให้ทุกคน เป็นคนดี ๖. ความหมายของระบบคิดฐาน สอง และระบบคิดฐานสิบ ๗. การแยกแยะระบบคิดฐาน สอง และระบบคิดฐานสิบ ๘. ความหมายของความ โปร่งใส

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
วันชาติ	๑. วันชาติของประเทศไทย ตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันพระบรมราชสมภพ (วันเกิด) ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ๒. วันที่ ๕ ธันวาคมถือเป็นวันพ่อแห่งชาติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นผู้มีพระคุณ แก่ชาติเปรียบเสมือนพ่อของชาวไทยทุกคน	๑. วันชาติของประเทศไทยตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันพระบรมราชสมภพ(วันเกิด)ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ๒. วันที่ ๕ ธันวาคมถือเป็นวันพ่อแห่งชาติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นผู้มีพระคุณ แก่ชาติเปรียบเสมือนพ่อ ของชาวไทยทุกคน ๓. ความสำคัญของวันชาติและพระคุณพ่อ ๔. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ๕. การรักษาสีแกวล้อมในชุมชน	๑. วันชาติของประเทศไทยตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันพระบรมราชสมภพ(วันเกิด)ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ๒. วันที่ ๕ ธันวาคมถือเป็นวันพ่อแห่งชาติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นผู้มีพระคุณ แก่ชาติ เปรียบเสมือนพ่อ ของชาวไทยทุกคน ๓. ความสำคัญของวันชาติและพระคุณพ่อ ๔. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ๕. พระราชกรณียกิจที่สำคัญ ๖. การรักษาสีแกวล้อมในชุมชน
เศรษฐกิจพอเพียง	๑. ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับปฐมวัย ๒. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย - การประหยัดอดออม - การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ น้ำ/ไฟ อย่างประหยัด - การแต่งตัว ด้วยตนเอง - การรับประทานอาหารและดื่มนมให้หมดไม่เหลือทิ้ง ๓. การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง ๔. การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง	๑. ความหมายของความพอเพียง ๒. ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับปฐมวัย ๓. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย - การประหยัดอดออม - การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ น้ำ/ไฟ อย่างประหยัด - การแต่งตัว ด้วยตนเอง - การรับประทานอาหารและดื่มนมให้หมดไม่เหลือทิ้ง ๔. การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง ๕. การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ๖. การรู้จักเลือกอย่างมีเหตุผล - การปลูกผักรักษาสุขภาพ	๑. ความหมายของความพอเพียง ๒. ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับปฐมวัย ๓. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย - การประหยัดอดออม - การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ น้ำ/ไฟ อย่างประหยัด - การแต่งตัว ด้วยตนเอง - การรับประทานอาหารและดื่มนมให้หมดไม่เหลือทิ้ง ๔. การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง ๕. การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ๖. การรู้จักเลือกอย่างมีเหตุผล - การปลูกผักรักษาสุขภาพ

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
		๗. ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า ๘. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG	- การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ ๗. ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า ๘. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG
เทคโนโลยีและการสื่อสาร	๑. การสื่อสารโดยใช้การพูดและการฟัง ๒. การสื่อสารโดยใช้โทรโข่ง ๓. หน้าที่ของโทรโข่ง ๔. การทดสอบความดังของโทรโข่ง ประดิษฐ์จากกระดาษโดยเปรียบเทียบ ขนาด ความยาว ๕. การทำงานของโทรโข่ง ๖. เครื่องมือสื่อสารชนิดต่างๆ	๑. การสื่อสารทางโทรศัพท์ ๒. การเดินทางของเสียงผ่านโทรศัพท์ ๓. การประดิษฐ์โทรศัพท์ตามวิธีการ ข้อเสนอของตนเองเพื่อหาคำตอบจากวัสดุที่กำหนดให้ ๔. การทดสอบการได้ยินเสียงของโทรศัพท์กระดาษที่ประดิษฐ์จากกรวยที่มีขนาด, รูปร่าง, ความยาวของเชือกต่างกัน ๕. การสื่อสารทางอื่นๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์	๑. ชนิดของจดหมาย ๒. ลักษณะของจดหมาย ๓. หน้าที่ของบุรุษไปรษณีย์ ๔. การเดินทางของจดหมาย ๕. ขั้นตอนการส่งจดหมาย ๖. การสื่อสารทางอื่น ๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์
วันขึ้นปีใหม่	๑. ประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ ๒. ประเพณีในวันขึ้นปีใหม่ ๓. การปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่ ๔. ความสำคัญของการอวยพรให้ผู้อื่น ๕. ข้อควรปฏิบัติในการจัดงานวันขึ้นปีใหม่ ๖. การนับปากเปล่า ๑ - ๕ ๗. การนับจำนวนและแสดงจำนวน ๑ - ๔ ๘. การแยกสิ่งของ	๑. ประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ ๒. ประเพณีในวันขึ้นปีใหม่ ๓. การปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่ ๔. ความสำคัญของการอวยพรให้ผู้อื่น ๕. ข้อควรปฏิบัติในการจัดงานวันขึ้นปีใหม่ ๖. การนับจำนวนและแสดงจำนวน ๑ - ๘ ๗. การจำแนก จัดกลุ่มจำนวน ๘. การต่อเติมแบบรูป	๑. ประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ ๒. ประเพณีในวันขึ้นปีใหม่ ๓. ความสำคัญของการอวยพรให้ผู้อื่น ๔. กิจกรรมที่มีในงานเลี้ยงปีใหม่ ๕. การปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่ ๖. ข้อควรปฏิบัติในงานเลี้ยงปีใหม่ ๗. การนับจำนวนและแสดงจำนวน ๑ - ๑๓ ๘. การต่อเติมแบบรูปของขั้วรูปแบบต่างๆ

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
สนุกกับตัวเลข	๑. การนับและแสดงจำนวน ๑ - ๔ ๒. การแสดงจำนวนสิ่งของต่างๆ ด้วยตัวเลขฮินดูอารบิก ๑ - ๕ ๓. การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งต่างๆ สองกลุ่มมีจำนวนไม่เกิน ๕ ว่ามีจำนวนเท่ากันหรือไม่เท่ากัน ๔. การรวมสิ่งต่างๆ สองกลุ่มและบอกจำนวนที่เกิดจากการรวมสิ่งต่างๆสองกลุ่มที่มีผลรวมไม่เกิน ๕ ๕. การแยกกลุ่มย่อยออกจากกลุ่มใหญ่และบอกจำนวนที่เหลือที่มีจำนวนไม่เกิน ๕	๑. นับและแสดงจำนวน ๑ - ๘ ๒. การรวมสิ่งต่างๆ สองกลุ่มและบอกจำนวนที่เกิดจากการรวมสิ่งต่างๆสองกลุ่มที่มีผลรวมไม่เกิน ๑๐ ๓. การแยกกลุ่มออกจากกลุ่มใหญ่และบอกจำนวนที่เหลือเมื่อแยกที่มีจำนวนไม่เกิน ๑๐ ๔. เปรียบเทียบจำนวนของสิ่งต่างๆ เช่น เท่ากันหรือไม่เท่ากัน มากกว่าหรือน้อยกว่า ๕. เรียงลำดับที่ของสิ่งต่างๆไม่เกิน ๓ สิ่ง	๑. นับและแสดงจำนวน ๑ - ๑๔ ๒. การรวมสิ่งต่างๆ สองกลุ่มและบอกจำนวนที่เกิดจากการรวมสิ่งต่างๆสองกลุ่มที่มีผลรวมไม่เกิน ๑๔ ๓. การแยกกลุ่มออกจากกลุ่มใหญ่และบอกจำนวนที่เหลือเมื่อแยกที่มีจำนวนไม่เกิน ๑๔ ๔. การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งต่างๆ สองกลุ่มมีจำนวนไม่เกิน ๑๔ เช่น เท่ากัน ไม่เท่ากัน มากกว่า หรือน้อยกว่า ๕. เรียงลำดับที่ของสิ่งต่างๆไม่เกิน ๕ สิ่ง
ขนาด รูปร่าง รูปทรง	๑. ลักษณะวัสดุทรงกลม ๒. วัสดุทรงกลมรอบตัวเรา ๓. เปรียบเทียบขนาดของวัสดุทรงกลม ๔. จำแนกวัสดุทรงกลมกับวัสดุวงกลม ๕. ประโยชน์ของรูปทรงกลมและรูปวงกลม	๑. ลักษณะวัสดุทรงสี่เหลี่ยม ๒. วัสดุทรงสี่เหลี่ยมรอบตัวเรา ๓. เปรียบเทียบความเหมือน ความต่างของวัสดุทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม ๔. จำแนกวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมและรูปวงกลม รูปสี่เหลี่ยม ๕. ประโยชน์ของทรงสี่เหลี่ยม	๑. ลักษณะวัสดุทรงสามเหลี่ยม ๒. วัสดุทรงสามเหลี่ยมรอบตัวเรา ๓. เปรียบเทียบความเหมือน ความต่างของวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมและทรงสามเหลี่ยม ๔. จำแนกวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม ทรงสามเหลี่ยม และรูปวงกลม รูปสี่เหลี่ยม รูปสามเหลี่ยม ๕. ประโยชน์ของทรงสามเหลี่ยม

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
วันเด็ก วันครู	๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. หน้าที่ของเด็ก ๓. วันเสาร์ที่ ๒ ของเดือน มกราคมของทุกปี ถือเป็นวัน เด็กแห่งชาติ ๔. ความสำคัญของวันครู ๕. หน้าที่ของเด็กที่ปฏิบัติต่อ ครู	๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. หน้าที่ของเด็ก ๓. วันเสาร์ที่ ๒ ของเดือน มกราคมของทุกปี ถือเป็นวันเด็ก แห่งชาติ ๔. ความสำคัญของวันครู ๕. หน้าที่ของเด็กที่ปฏิบัติต่อครู	๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. คำขวัญวันเด็กประจำปี ๓. หน้าที่ของเด็ก ๔. ความสำคัญของวันครู ๕. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ การปฏิบัติต่อครูและผู้ใหญ่อย่าง มีสัมมาคารวะ
โลกสวยด้วย สีถิ่น	๑. สีธรรมชาติรอบตัว ๒. สีธรรมชาติมาจากไหน ๓. สีที่มนุษย์สร้างขึ้น (แม่สี ๓ สี) ๔. ประโยชน์ของสี ๕. การทำน้ำใบเตย	๑. ประเภทของสี - สีจากธรรมชาติ - สีที่มนุษย์สร้างขึ้น ๒. แม่สี และการผสมสี ๓. สีแทนสัญลักษณ์ (สีของธงชาติไทย) ๔. สีที่ได้จากพืชผัก ผลไม้ ๕. การทำวันสีจากสีธรรมชาติ	๑. แม่สีและการผสมสีจากแม่สี ๒. สีผสมชั้นที่ ๓ ๓. ความลับของสีดำ ๔. การทำสีผสมอาหารจากพืช ๕. การทำหวานเย็นจากสี ธรรมชาติ
ฤดูหนาว	๑. ฤดูกาลต่างๆ ในประเทศ ไทย ๓ ฤดู ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว ๒. สภาพอากาศในฤดูหนาว การป้องกันอากาศหนาวเย็น ๓. สภาพภูมิอากาศในฤดู หนาวแห้ง ลมแรงการทดลอง ไฟฟ้าสถิต ๔. การดูแลสุขภาพร่างกายใน ฤดูหนาว ๕. ความแตกต่างของฤดู หนาวในแต่ละภูมิภาคของ ประเทศไทย	๑. ฤดูกาล ๓ ฤดู ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาวลักษณะทั่วไปของฤดู หนาว ๒. สภาพอากาศในฤดูหนาว ลม หนาว การเกิดลม ๓. อากาศร้อน อากาศเย็น การ เคลื่อนตัวของอากาศ ๔. การรักษาสุขภาพของตนเอง ในฤดูหนาว ๕. การเปลี่ยนแปลงของภาพ แวดล้อมในฤดูหนาว พืช ผัก ผลไม้ในฤดูหนาว	๑. ฤดูกาล ๓ ฤดู ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาวช่วงเดือนที่เกิดฤดูกาล ต่าง ๆ ในรอบปี การเกิดฤดูกาล ต่าง ๆ ในรอบปี การเกิดฤดูกาล ๒. สภาพอากาศในต่าง ๆ และ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในฤดูหนาว ๓. แรงแลมและการเคลื่อน ที่ของ ลม กระแสลม ๔. การรักษาสุขภาพของตนเอง ในฤดูหนาววิธีการทำให้ร่างกาย อบอุ่นในฤดูหนาว ๕. สภาพแวดล้อมรอบตัว ใน ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศเรา และของโลก

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน	- เมื่อฉันทออกแรงกระทำต่อสิ่งของด้วยวิธีต่างๆ เช่น ผลัก ดึง/บีบ ทบ ตี/เป่า เขย่า ตีตสิ่งของจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างการเคลื่อนที่และการเกิดเสียงแบบต่าง ๆ - แสง และไฟฟ้าได้จากแหล่งพลังงาน เช่น ดวงอาทิตย์ ลม น้ำ เชื้อเพลิง	- ในชีวิตประจำวันมีการออกแรงกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย - แรงแผลทำให้สิ่งต่างๆ เปลี่ยนแปลงรูปร่างและการเคลื่อนที่ - แสงและไฟฟ้าได้จากแหล่งพลังงาน เช่น ดวงอาทิตย์ ลม น้ำ เชื้อเพลิง - แสงช่วยให้เรามองเห็นเมื่อมีสิ่งต่างๆ ไปบังแสงจะเกิดเงา - ไฟฟ้า ทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้	- แรงแผลทำให้สิ่งต่างๆ เปลี่ยนแปลงรูปร่างและการเคลื่อนที่ - น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ ลม ไฟฟ้า คนหรือสัตว์ ทำใหยานพาหนะต่าง ๆ เคลื่อนที่ได้ - ไฟฟ้า ทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้ ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน - สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้พลังงานไฟฟ้าแต่ละชนิด มีวิธีการใช้แตกต่างกัน ต้องใช้ให้ถูกวิธีเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายและเป็นการประหยัดพลังงาน
เสียงรอบตัว	๑. เสียงเกิดจากการสั่นของสิ่งต่าง ๆ ๒. เสียงที่เกิดจากแหล่งที่มาของเสียงแตกต่างกัน เสียงจะไม่เหมือนกัน ๓. เสียงรอบตัวที่เกิดจากธรรมชาติ ๔. เสียงที่ไม่ได้เกิดตามธรรมชาติ ๕. หู เป็นอวัยวะรับเสียง - การดูแลรักษา - การป้องกันอันตรายจากเสียงดัง	๑. เสียงเกิดจากการสั่นของสิ่งต่าง ๆ ๒. เสียงที่เกิดจากแหล่งที่มาของเสียงแตกต่างกันจะไม่เหมือนกัน ๓. การมีสมาธิในการฟังเสียง - การแยกเสียงดัง เสียงเบา - วัตถุต่างกันทำให้เกิดเสียงต่างกัน ๔. เสียงสื่อสัญญาณสำคัญต่าง ๆ เช่น เสียงไซเรนของรถพยาบาล เสียงนาฬิกาปลุก เสียงกริ่งประตู ๕. การดูแลรักษาหู - การป้องกันอันตรายจากเสียงดัง - มารยาทในการใช้เสียง	๑. เสียงเกิดจากการสั่นของสิ่งต่าง ๆ ๒. เสียงที่เกิดจากแหล่งที่มาของเสียงแตกต่างกันจะไม่เหมือนกัน ๓. การมีสมาธิในการฟังเสียง - จำแนกทิศทางของเสียง - เสียงจากเครื่องดนตรีและจากเครื่องมือต่าง ๆ ๔. การสำรวจเสียงจากวัตถุต่าง ๆ (กระดาษแก้ว ไม้ โลหะ) ๕. การดูแลรักษาหู - การป้องกันอันตรายจากเสียงดัง - มารยาทในการใช้เสียง

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
รักการอ่าน	๑. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหนังสือและตัวหนังสือ ๒. หนังสือเป็นสื่อสำหรับเล่าเรื่องราวต่างๆ ๓. การอ่านทำให้ได้รู้เรื่องต่างๆและเกิดความสนุกสนาน ๔. การเล่าข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน ๕. การเล่าเรื่องย้อนกลับ	๑. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหนังสือและตัวหนังสือ จากหนังสือภาพ ๒. การอ่านหนังสือนิทานโดยใช้การอ่านร่วมกัน ๓. การอ่านแบบชี้แนะ ๔. การอ่านอิสระ ๕. การทำหนังสือนิทาน ๔ ช่อง ๖. ความหมายของความตื่นรู้และความรู้	๑. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวหนังสือและตัวหนังสือจากหนังสือนิทาน ๒. การอ่านหนังสือนิทานโดยใช้การอ่านร่วมกัน ๓. การอ่านแบบชี้แนะ ๔. การอ่านอิสระ ๕. การเล่นเกมทางภาษาและกิจกรรมรักการอ่าน ๖. การทำหนังสือเล่มเล็ก ๗. ความหมายของความตื่นรู้และความรู้
ปริมาตร น้ำหนัก	๑. ปริมาตรของน้ำ ๒. การเปรียบเทียบปริมาตรของน้ำ ในภาชนะที่ขนาดเท่ากัน ๓. เสียงที่เกิดจากขวดน้ำที่มีปริมาตรแตกต่างกัน ๔. การคาดคะเนน้ำหนักของสิ่งต่างๆด้วยมือ ๕. การเปรียบเทียบน้ำหนักสิ่งของต่างๆโดยใช้คำว่า นหนักกว่า เบากว่า เท่ากัน	๑. ปริมาตรของสิ่งต่างๆ ๒. การเปรียบเทียบปริมาตรของสิ่งต่างๆในภาชนะที่ขนาดแตกต่างกัน ๓. เสียงที่เกิดจากขวดน้ำที่มีปริมาตรแตกต่างกัน ๔. การเรียนรู้เรื่องน้ำหนัก ๕. การเปรียบเทียบน้ำหนักของสิ่งต่างๆ	๑. ปริมาตรของที่อยู่ในภาชนะต่างกัน ๒. การตวงโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๓. การคาดคะเนน้ำหนักของสิ่งของ ๔. น้ำหนักของสิ่งของที่ใส่น้ำมีความสัมพันธ์กับปริมาตรของน้ำที่ล้นออกมา ๕. การชั่งโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน
ฤดูร้อน	๑. สภาพอากาศในฤดูร้อน ๒. ของใช้ฤดูร้อน ๓. อาหารในฤดูร้อน ๔. โรคที่พบ ในฤดูร้อนและการป้องกัน ๕. การแต่งกายในฤดูร้อน ๖. ประเพณีไทย	๑. สภาพอากาศในฤดูร้อน ๒. การแต่งกายในฤดูร้อน ๓. อาหารในฤดูร้อน ๔. โรคที่พบ ในฤดูร้อนและการป้องกัน ๕. ประเพณีและวัฒนธรรมไทย (วันสงกรานต์)	๑. สภาพอากาศในฤดูร้อน ๒. การแต่งกายและการดำรงชีวิตของคน สัตว์ พืช ๓. ประเพณีวัฒนธรรมและการละเล่นไทย ๔. อาหารในฤดูร้อน ๕. โรคที่พบ ในฤดูร้อนและการป้องกัน
โครงการ	สิ่งที่เด็กอยากรู้ใน ๔ สาระ	สิ่งที่เด็กอยากรู้ใน ๔ สาระ	สิ่งที่เด็กอยากรู้ใน ๔ สาระ
ประเมิน พัฒนาการ	(ทบทวน/ประเมินพัฒนาการ)	(ทบทวน/ประเมินพัฒนาการ)	(ทบทวน/ประเมินพัฒนาการ)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๔-๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ทักษะเนื้อหาสาระและทักษะกระบวนการผ่านการจัดกิจกรรม ๖ กิจกรรม เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เรียนรู้จากการลงมือกระทำ เกิดความรู้ มีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม และเกิดการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีทักษะกระบวนการคิด มีความเป็นไทยรักสิ่งแวดล้อม และภูมิปัญญา ท้องถิ่น ไม่จัดเป็นรายวิชา เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ดังนี้

สำหรับการนำแนวคิดจากนวัตกรรมต่างๆ มาใช้ในการจัดประสบการณ์ ผู้สอนต้องทำความเข้าใจในหลักการของนวัตกรรมนั้นๆ และยึดเด็กเป็นสำคัญ การลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวเด็กเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์นี้ ในการนี้โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยนั้นได้เรียนรู้โดยการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการคิดเกี่ยวกับเรื่องที่เด็กต้องการเรียนรู้ การเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง กิจกรรมที่จัดจะต้องมีการผสมผสานความรู้ของรายวิชาต่างๆ ทักษะต่าง ๆ และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมความรู้ และส่งเสริมประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยจากกิจกรรมที่หลากหลาย นอกจากนี้กิจกรรมที่จัดจะต้องมุ่งส่งเสริมพัฒนาการทางการคิดให้แก่เด็กปฐมวัยด้วย กิจกรรมแต่ละกิจกรรมที่จัดจะต้องมีความสอดคล้อง และสัมพันธ์กันไม่ว่าจะเป็นการนำมาสอน วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระของเรื่อง รวมไปถึงแบบการประเมิน

ความสำคัญของกิจกรรมบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยนั้นเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ต่อกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างไม่เบื่อหน่าย และเด็กจะเห็นประโยชน์ และคุณค่าต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้ มีโอกาสได้สัมผัสกับองค์ประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงความรู้ระหว่างสาระวิชาต่าง ๆ เกิดการถ่ายโอนสิ่งต่าง ๆ เกิดการถ่ายโอนสิ่งที่เรียนรู้กับชีวิตจริงที่สามารถนำมาใช้ได้โดยตรงกับชีวิตประจำวัน

๑. หลักการจัดประสบการณ์

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองแนวคิดที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะและพัฒนาการเพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพประกอบด้วยได้กำหนดหลักการจัดประสบการณ์ไว้ ดังนี้

- ๑.๑ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๒ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัย BBL(Brain-based Learning)
- ๑.๓ การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการในระดับปฐมวัย
- ๑.๔ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้บูรณาการวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสะเต็มศึกษาระดับปฐมวัย
- ๑.๕ เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
- ๑.๖ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม การมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๑.๗ จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่
คาดการณ์ไว้

๑.๘ ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กจัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครั
วและชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุน สื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมิน
พัฒนาการ

๑.๙ จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต

๑.๑๐ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก ได้ลงมือกระทำ เด็กมีโอกาสฝึกหัดหรือ
กระทำซ้ำบ่อยๆ จนทำได้อย่างคล่องแคล่วและมีแรงจูงใจ มีความสนใจเข้าใจถึงเป้าหมายและคุณค่าของสิ่งที่ทำ
และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยใช้กิจกรรมและรูปแบบการสอนแบบบูรณาการ

๑.๑๑ จัดทำสารนิทัศน์ โดยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล
นำมาไตร่ตรองและใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

๒. แนวทางการจัดประสบการณ์

๒.๑ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสม
กับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๒.๒ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่าน
ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๒.๓ จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

๒.๔ จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิดโดย
ครูหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

๒.๕ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ
เรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆกัน

๒.๖ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถี
ชีวิตของเด็ก

๒.๗ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจน
สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๒.๘ จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่
ไม่ได้คาดการณ์ไว้

๒.๙ จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็น
รายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก และการวิจัยในชั้นเรียน

๒.๑๐ จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครั
วและชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ
แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

๓. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปีบริบูรณ์ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านการจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๓.๑ หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันแต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย ๓ - ๔ ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ ๘-๑๒ นาที

วัย ๔ - ๕ ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ ๑๒-๑๕ นาที

วัย ๕ - ๖ ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ ๑๕-๒๐ นาที

๒. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๓. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๔. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จัดการเรียนการสอนให้เด็กอายุ ๔ - ๖ ปี โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่น เป็นการบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและทักษะกระบวนการผ่านการจัดกิจกรรม ๖ กิจกรรม ดำเนินการ ดังนี้

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

๓. กิจกรรมสร้างสรรค์

๔. กิจกรรมเสรี

๕. กิจกรรมกลางแจ้ง

๖. เกมการศึกษา

๓.๒ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว ความยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๓.๒.๒ การพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับ ซ้อนส้อม และใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๓.๒.๓ การพัฒนาการอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๔ การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันมีนิสัยรักการทำงาน รับผิดชอบ ความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๓.๒.๕ การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความ คิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปราย และเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่และรายบุคคล

๓.๒.๖ การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๓.๒.๗ การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมุติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

๓.๓ รูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน สามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน จึงขอเสนอแนะสัดส่วนเวลาในการพัฒนาเด็กแต่ละวันดังนี้

รายการการพัฒนา	อายุ ๓ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ ๔ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ ๕ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)
๑. การพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน (รวมทั้งการช่วยตนเองในการแต่งกาย การรับประทานอาหาร สุขอนามัยและการนอนพักผ่อน)	๓	๒ ๑/๒	๒ ๑/๔
๒. การเล่นเสรี	๑	๑	๑
๓. การคิดและความริเริ่มสร้างสรรค์	๑	๑	๑
๔. กิจกรรมด้านสังคม (การทำงานร่วมกับผู้อื่น)	๑/๒	๓/๔	๑
๕. กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่	๓/๔	๓/๔	๓/๔
๖. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน	๓/๔	๑	๑
เวลาโดยประมาณ	๗	๗	๗

จากตารางกิจกรรมประจำวัน ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การจัดสัดส่วนของเวลาในแต่ละวันที่เสนอไว้ สามารถปรับและยืดหยุ่นได้ ขึ้นอยู่กับผู้สอนและสภาพการโดยยึดหลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๒. การจัดกิจกรรมประจำวันส่งเสริมทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวันของเด็ก ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อเล็กในการหยิบ จับ วัสดุต่างๆ เพื่อช่วยเหลือนตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

๓. การจัดกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีร่างกายแข็งแรง มีการทรงตัวที่ดี มีการยืดหยุ่นและความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่างๆ ตามจังหวะการเคลื่อนไหวและการประสานสัมพันธ์กัน

๔. การเล่นเสรีหรือเล่นอิสระเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วยฝึกเด็กให้รู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ในแต่ละวัน เด็กทุกวัยควรมีโอกาสเล่นเสรี ๑ ชั่วโมง : วัน

๕. การคิดและความคิดสร้างสรรค์ ทำให้เด็กเกิดความคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล มีความสามารถในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๖. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคม เป็นกิจกรรมที่เด็กได้พัฒนาลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๗. กิจกรรมที่ต้องมีการวางแผน โดยผู้สอนจะช่วยให้เด็กเกิดทักษะ หรือความคิดรวบยอดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เช่น ผู้สอนต้องการให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับผลไม้ ผู้สอนต้องวางแผนกิจกรรมล่วงหน้า เวลาที่ใช้ในแต่ละวันที่กำหนดไว้ ¼ ชั่วโมง (๔๕ นาที) ไม่ได้

หมายความว่าให้ผู้สอนสอนต่อเนื่อง ๔๕ นาที ในหนึ่งกิจกรรม แต่ต้องพิจารณาว่าเด็กมีช่วงความสนใจสั้นตามพัฒนาการ จะต้องจัดแบ่งเวลาเป็นหลายช่วงและหลากหลายกิจกรรม ให้เหมาะกับเด็กและเวลาที่เหลือเด็กอาจถูกสอนความคิดรวบยอดเรื่องผลไม้นอกกิจกรรมอื่น ๆ

๘. การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัย ไม่แบ่งเป็นรายชั่วโมงหรือรายคาบ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องและต้องจัดกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง/๑ วัน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมในแต่ละวันของโรงเรียนหนองอ้อวิทยาคม กำหนดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ดังนี้

เวลา	กิจกรรม
๐๗.๐๐ - ๐๗.๔๕ น.	รับเด็กรายบุคคล
๐๗.๔๕ - ๐๘.๐๐ น.	เข้าแถว เคารพธงชาติ สวดมนต์
๐๘.๓๐ - ๐๘.๕๐ น.	ตรวจสอบสุขภาพ/ไปห้องน้ำ
๐๙.๐๐ - ๐๙.๒๐ น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๒๐ - ๐๙.๔๐ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๔๐ - ๑๐.๒๐ น.	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
๑๐.๒๐ - ๑๐.๔๐ น.	กิจกรรมการเล่นตามมุม
๑๐.๔๐ - ๑๑.๐๐ น.	กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง
๑๑.๐๐ - ๑๑.๓๐ น.	พัก/รับประทานอาหารกลางวัน
๑๑.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	แปรงฟัน
๑๒.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	นอนพักผ่อน
๑๔.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.	เก็บที่นอน ล้างหน้า
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.	พัก/ดื่มนม
๑๔.๔๕ - ๑๕.๐๐ น.	เกมการศึกษา
๑๕.๒๐ - ๑๕.๓๐ น.	ผู้ปกครองรับนักเรียนกลับบ้าน

หมายเหตุ : การจัดกิจกรรมในแต่ละวัน สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็น ประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

๑. ความสะอาด ความปลอดภัย
๒. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
๓. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
๔. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
๕. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
๖. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่าง ๆ สภาพแวดล้อมภายใน

ห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

๑. พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อเด็กและผู้สอน

- ๑.๑ ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
- ๑.๒ ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ๑.๓ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- ๑.๔ ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๑.๕ ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๒. พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ครมมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

๓. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกลูกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาทีการจัดมุมเล่นต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๓.๑ ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๕ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง
- ๓.๒ ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก
- ๓.๓ ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจำลองการเกิดผีเสื้อล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

๓.๔ ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๓.๕ ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อยสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษาและบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลุกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆบริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กบริเวณสนามเด็กเล่น ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่น มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้นที่เหมาะสำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนามสำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรงปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้มีร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครองบริเวณธรรมชาติ ปลุกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษา มีไม่มากนัก อาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

สื่อและแหล่งเรียนรู้
สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆให้ครบทุกด้านสื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงสร้าง และสัญลักษณ์ ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมเสรี /การเล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่น ดังนี้

๑.๑ มุมบ้าน

- ❖ ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เต้า กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง ฯลฯ
- ❖ เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- ❖ เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระจกขนาดเห็นเต็มตัว หวี ตลับแป้ง ฯลฯ
- ❖ เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่างๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว ฯลฯ
- ❖ โทรศัพท์ เตารีดจำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ❖ ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอ

- เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุมหมอ ฯลฯ

- ❖ อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๑.๓ มุมร้านค้า

- ❖ กล้องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว
- ❖ อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๒. มุมบล็อก

- ❖ ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปร่างต่าง ๆ กัน จำนวนตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นขึ้นไป
- ❖ ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ❖ ภาพถ่ายต่างๆ
 - ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปร่าง ขนาด

๓. มุมหนังสือ

- ❖ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้น ๆ พร้อมภาพ
- ❖ ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- ❖ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื่อ พรม หมอน ฯลฯ
- ❖ สมุดเขียนยืมหนังสือกลับบ้าน
- ❖ อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- ❖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง ฯลฯ

๔. มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา

- ❖ วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่าง ๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- ❖ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แว่นขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

๕. มุมอาเซียน

- ❖ ธงของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
- ❖ คำกล่าวทักทายของแต่ละประเทศ
- ❖ ภาพการแต่งกายประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

กิจกรรมสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ ดังนี้

๑. การวาดภาพและระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- กระดาษ
- เสื้อคลุม หรือผ้ากันเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- ❖ การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- ❖ การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- ❖ การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- ❖ การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- ❖ การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- ❖ แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- ❖ แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ
- ❖ กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔. การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่าง ๆ ไม้ขนาดแป้ง ฯลฯ

๕. การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่น ๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็ก ปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่าง ๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

๘. การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

๙. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็ก ๆ รูปทรงต่าง ๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการ

๑๐. การสร้างรูป เช่น จากกระดาษพับมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังยางหรือเชือก ผูกตั้งให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษามีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- ❖ จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- ❖ จับคู่ภาพเงา
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- ❖ จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- ❖ จับคู่ภาพส่วนเติมกับส่วนย่อย
- ❖ จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- ❖ จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- ❖ จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนกัน
- ❖ จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- ❖ จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- ❖ จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- ❖ จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ❖ ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ❖ ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ
 - ❖ ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
 - ❖ ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- ❖ โดมิโนภาพเหมือน

❖ โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

❖ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง

❖ เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลือตโต้)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานการบวก

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ /กิจกรรมในวงกลม ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่นเช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ

๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ

๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ

๔. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์

กิจกรรมกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ

๒. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ

๓. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวยกรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ธิบิ้น แถบผ้า ห่วง

๒. ดุงทราย ฯลฯ

การเลือกสื่อ มีวิธีการเลือกสื่อ ดังนี้

๑. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน

๒. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก

๓. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสถานภาพของสถานศึกษา

๔. มีวิธีการใช้ง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม

๕. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย

๖. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช่สีสะท้อนแสง

๗. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน

๘. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้

๙. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ

การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

๑. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่างๆ เช่น มุมสื่อของสถานศึกษาของรัฐบาลหรือสถานศึกษาเอกชน ฯลฯ

๒. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์

๓. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหาง่ายเป็นเศษวัสดุเหลือใช้ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น นั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา รูปภาพจากหนังสือนิตยสารต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็ก มีดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัด

๒. วางแผนการผลิต โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก สื่อนั้นจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้

๓. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้

๔. นำสื่อไปทดลองใช้หลาย ๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสียจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

๕. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

๑. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

๑.๑ เตรียมตัวผู้สอน

- ❖ ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
- ❖ เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- ❖ จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่น ๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ❖ ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ เตรียมตัวเด็ก

- ❖ ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- ❖ เร้าความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ❖ ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย เล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

- ❖ จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ❖ ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- ❖ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒. การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมวงกลม / กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ สร้างความพร้อมและเร้าความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง

๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้

๒.๓ ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆชนิดพร้อมๆกัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจกิจกรรมที่สอน

๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็กผู้สอนไม่ควรยืน หันหลังให้เด็ก

จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๑. วัสดุที่ใช้ ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
๒. ขนาด ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจจะตกลงมาเสียหาย แตก เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่และสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกปัดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ
๓. รูปทรง ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน
๔. น้ำหนัก ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
๕. สื่อหลีกเลี่ยงสื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ
๖. สี หลีกเลี่ยงสีที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อที่ช่วยให้นักเรียนรู้นั้นช่วยเด็กได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๑. สื่อที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพียงใด
๒. เด็กชอบสื่อที่ช่วยเพียงใด
๓. สื่อที่ช่วยให้นักเรียนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่
๔. สื่อที่ช่วยให้นักเรียนสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

การเก็บ รักษา และซ่อมแซมสื่อ

การจัดเก็บสื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กฝึกการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม ส่งเสริมความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ผู้สอนไม่ควรใช้การเก็บสื่อเป็นการลงโทษเด็ก โดยดำเนินการดังนี้

๑. เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะประเภทของสื่อ สื่อที่เหมือนกันจัดเก็บหรือจัดวางไว้ด้วยกัน
๒. วางสื่อในระดับสายตาของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบใช้ จัดเก็บได้ด้วยตนเอง
๓. ภาชนะที่จัดเก็บสื่อควรโปร่งใส เพื่อให้เด็กมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ง่ายและควรมีมือจับเพื่อให้สะดวกในการขนย้าย
๔. ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพหรือสีที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่ ประเภทสื่อ เพื่อเด็กจะได้เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง การใช้สัญลักษณ์ควรมีความหมายต่อการเรียนรู้ของเด็ก สัญลักษณ์ควรใช้สื่อของจริง ภาพถ่ายหรือสำเนา ภาพวาด ภาพโครงร่างหรือภาพประจูด หรือบัตรคำติดคู่กับสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
๕. ตรวจสอบสื่อหลังจากที่ใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ จำนวนครบถ้วนหรือไม่
๖. ซ่อมแซมสื่อชำรุด และทำเต็มส่วนที่ขาดหายไปให้ครบชุด

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้ดูว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ

แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก
๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือ ปิดฝุนให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย
๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุงพร้อมสื่อที่ผลิต
๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการและเป็นของเล่นสนุกสนานเพลิดเพลิน

แหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)ได้แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ ได้ดังนี้

๑. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่จัดหามาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างกระจ่างแก่เด็กโดยสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่

- กำนัน นายกเทศมนตรีตำบลท่าทองใหม่
- เจ้าหน้าที่ใน อบต.
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- พระสงฆ์
- พ่อค้า - แม่ค้า
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ผู้ปกครอง
- ช่างตัดผม / ช่างเสริมสวย
- ครู
- ภารโรง
- ฯลฯ

๒. แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ได้แก่ แหล่งข้อมูลหรือแหล่งวิทยาการต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงโลกภายในและโลกภายนอก (inner world & outer world) ได้ และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กปฐมวัย ได้แก่

- ห้องสมุดโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)
- ห้องวิทยาศาสตร์ปฐมวัย
- ห้องสื่อการจัดประสบการณ์ของศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบอำเภอกาญจนดิษฐ์
- วัดท่าไทร
- วัดท่าทองใหม่
- มัสยิด
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าทองใหม่
- สถานีตำรวจ
- สถานที่ทำการกำนันตำบลท่าทองใหม่
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทองใหม่
- เทศบาลตำบลท่าทองใหม่

- ฟาร์มไก่
- ศูนย์ฝึกลิง
- ศูนย์ไบโอดีเซล
- ร้านเซเว่น
- บิ๊กซีเอ็กซ์เพส
- โลตัสเอ็กซ์เพส
- บริษัทไทยวัสดุ
- โรงงานอิฐ
- ร้านค้าในหมู่บ้าน
- ร้านตัดผมชาย-หญิง
- ท่าเรือ
- ตลาดสดท่าทองใหม่
- สวนยางพารา

๓. สถานที่สำคัญต่างๆ ได้แก่ แหล่งความรู้สำคัญต่างๆ ที่เด็กให้ความสนใจ ได้แก่

- วัดท่าไทร
- มัสยิด
- ฯลฯ

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อตนเอง และเป็น ส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณา ปรับปรุงวางแผน การจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

๑. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
๒. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
๓. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมออย่างต่อเนื่องตลอดปี
๔. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ
๕. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็กสำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

ประเภทของการประเมินพัฒนาการ

การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก ประกอบด้วย ๑) วัตถุประสงค์ (Objective) ซึ่งตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมายถึง จุดหมายซึ่งเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ๒) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการได้มาของความรู้หรือทักษะผ่านการกระทำสิ่งต่างๆที่สำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้หรือที่เรียกว่า ประสบการณ์สำคัญ ในการช่วยอธิบายให้ครูเข้าใจถึงประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยต้องทำเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว และช่วยแนะผู้สอนในการสังเกต สนับสนุน และวางแผนการจัดกิจกรรมให้เด็กและ ๓) การประเมินผล (Evaluation) เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดขึ้นบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เรียกว่า สภาพที่พึงประสงค์ ที่ใช้เป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการประเมินพัฒนาการเด็ก เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพเด็กทั้งนี้ประเภทของการประเมินพัฒนาการ อาจแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

การแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑.๑) การประเมินความก้าวหน้าของเด็ก (Formative Evaluation) หรือการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) หรือการประเมินเพื่อเรียน (Assessment for Learning) เป็นการประเมินระหว่างการจัดประสบการณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในระหว่างทำกิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวันปกติอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของเด็ก และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอน การประเมินพัฒนาการกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันหากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก็ขาดประสิทธิภาพ เป็นการประเมินผลเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ควรส่งเสริม ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินพัฒนาการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การใช้แฟ้มสะสมงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลของประเด็นที่กำหนด สิ่งที่สำคัญที่สุดในการประเมินความก้าวหน้าคือ การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในลักษณะการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ทำให้การเรียนรู้ของเด็กเพิ่มพูน ปรับเปลี่ยนความคิด ความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้เด็กสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้

๑.๒) การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) หรือ การประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการ (Summative Assessment) หรือการประเมินสรุปผลของการเรียนรู้ (Assessment of Learning) เป็นการประเมินสรุปพัฒนาการ เพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กว่ามีความพร้อมตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยหรือไม่ เพื่อเป็นการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ดังนั้น ผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับการประเมินความก้าวหน้าของเด็กในระดับห้องเรียนมากกว่า การประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการของเด็กเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา

๒) แบ่งตามระดับของการประเมิน

การแบ่งตามระดับของการประเมิน แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๒.๑) การประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียน เป็นการประเมินพัฒนาการที่อยู่ในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็กและตัดสินผลการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากกิจกรรมหลัก/หน่วยการเรียนรู้ (Unit) ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก

ผู้สอนประเมินผลพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้ที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ของหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การสังเกต การสนทนา การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้า แต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การแสดงกริยาอาการต่างๆของเด็กตลอดเวลาที่จัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อตรวจสอบและประเมินว่าเด็กบรรลุตามสภาพที่พึงประสงค์ละตัวบ่งชี้ หรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุสภาพที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้เพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้สอนควรสรุปผลการประเมินพัฒนาการว่า เด็กมีผลอันเกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมหรือสะสมผลการประเมินพัฒนาการในกิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน/หน่วยการเรียนรู้ หรือผลตามรูปแบบการประเมินพัฒนาการที่สถานศึกษากำหนด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลใช้ปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเป็นข้อมูลในการสรุปผลการประเมินพัฒนาการในระดับสถานศึกษาต่อไปอีกด้วย

๒.๒) การประเมินพัฒนาการระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลเป็นรายภาค/รายปี เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเด็กในระดับปฐมวัยของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กตามเป้าหมายหรือไม่ เด็กมีสิ่งที่ต้องการได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการประเมินพัฒนาการของเด็กในระดับสถานศึกษาไปเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โครงการหรือวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนการจัดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพเด็กต่อผู้ปกครอง นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบ ตลอดจนเผยแพร่ต่อสาธารณชน ชุมชน หรือหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง สำหรับการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับประเทศนั้นหากเขตพื้นที่การศึกษาใดมีความพร้อม อาจมีการดำเนินงานในลักษณะของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยเข้ารับการประเมินก็ได้ ทั้งนี้ การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยขอให้ถือปฏิบัติตามหลักการการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประเมินพัฒนาการ

การดำเนินงานประเมินพัฒนาการของสถานศึกษานั้น ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการและร่วมรับผิดชอบอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละขนาด ดังนี้

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
ผู้สอน	ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และแนวการปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย วิเคราะห์และวางแผนการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้/กิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน จัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ ประเมินพัฒนาการ และบันทึกผลการจัดกิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน รวบรวมผลการประเมินพัฒนาการ แผลผลและสรุปผลการประเมินเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา สรุปผลการประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียนลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน เสนอผลการประเมินพัฒนาการต่อผู้บริหารสถานศึกษาลงนามอนุมัติ
ผู้บริหารสถานศึกษา	กำหนดผู้รับผิดชอบงานประเมินพัฒนาการตามหลักสูตร และวางแผนทางปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย นิเทศ กำกับ ติดตามให้การดำเนินการประเมินพัฒนาการให้บรรลุเป้าหมาย นำผลการประเมินพัฒนาการไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงานกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย
พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ให้ความร่วมมือกับผู้สอนในการประเมินพฤติกรรมของเด็กที่สังเกตได้จากที่บ้าน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแปลผลที่เที่ยงตรงของผู้สอน รับทราบผลการประเมินของเด็กและสะท้อนให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กในปกครองของตนเอง ร่วมกับผู้สอนในการจัดประสบการณ์หรือเป็นวิทยากรท้องถิ่น
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและแนวปฏิบัติในการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อการประกันคุณภาพภายใน

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๑. ส่งเสริมการจัดทำเอกสารหลักฐานว่าด้วยการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา ๒. ส่งเสริมให้ผู้สอนในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในแนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ตลอดจนความเข้าใจในเทคนิควิธีการประเมินพัฒนาการในรูปแบบต่างๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ ๔. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการและการจัดทำเอกสารหลักฐาน ๕. จัดให้มีการประเมินพัฒนาการเด็กที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดและให้ความร่วมมือในการประเมินพัฒนาการระดับประเทศ

แนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในการจัดประสบการณ์ทุกขั้นตอนโดยเริ่มตั้งแต่การประเมินพฤติกรรมของเด็กก่อนการจัดประสบการณ์ การประเมินพฤติกรรมเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินพฤติกรรมเด็กเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ พฤติกรรมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กที่ได้รับการประเมินนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ผู้สอนวางแผนและออกแบบไว้ การประเมินพัฒนาการจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กบรรลุตามเป้าหมายเพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาเด็กต่อไป สถานศึกษาควรมีกระบวนการประเมินพัฒนาการและการจัดการอย่างเป็นระบบสรุปผลการประเมินพัฒนาการที่ตรงตามความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมที่แท้จริงของเด็กสอดคล้องตามหลักการประเมินพัฒนาการ รวมทั้งสะท้อนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง แนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา มีดังนี้

๑. หลักการสำคัญของการดำเนินการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

พุทธศักราช ๒๕๖๐

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยควรคำนึงถึงหลักสำคัญของการดำเนินงานการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓-๖ ปี ดังนี้

๑.๑ ผู้สอนเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

๑.๒ การประเมินพัฒนาการ มีจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของเด็กและสรุปผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก

๑.๓ การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑.๔ การประเมินพัฒนาการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถประเมินพัฒนาการเด็กได้อย่างรอบด้านสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งระดับอายุของเด็ก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรมและเชื่อถือได้

๑.๕ การประเมินพัฒนาการพิจารณาจากพัฒนาการตามวัยของเด็ก การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรม ควบคู่ไปในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับอายุ และรูปแบบการจัดการศึกษา และต้องดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่อง

๑.๖ การประเมินพัฒนาการต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ

๑.๗ สถานศึกษาควรจัดทำเอกสารบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในระดับชั้นเรียน และระดับสถานศึกษา เช่น แบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินและรายงานผลพัฒนาการและสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน เพื่อเป็นการสื่อสารข้อมูลการพัฒนาการเด็กระหว่างสถานศึกษากับบ้าน

๒. ขอบเขตของการประเมินพัฒนาการ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดเป้าหมายคุณภาพของเด็กปฐมวัยเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นคุณภาพลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นตัวเด็กเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คุณลักษณะที่ระบุไว้ในมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพมาตรฐานที่พึงประสงค์กำหนด ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย แนวคิดดังกล่าวอยู่บนฐานความเชื่อที่ว่าเด็กทุกคนสามารถพัฒนาอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมได้ ขอบเขตของการประเมินพัฒนาการประกอบด้วย

๒.๑ สิ่งที่จะประเมิน

๒.๒ วิธีและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๒.๓ เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

๒.๑ สิ่งที่จะประเมิน

การประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มีเป้าหมายสำคัญคือ มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๒ ข้อ ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใน
ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

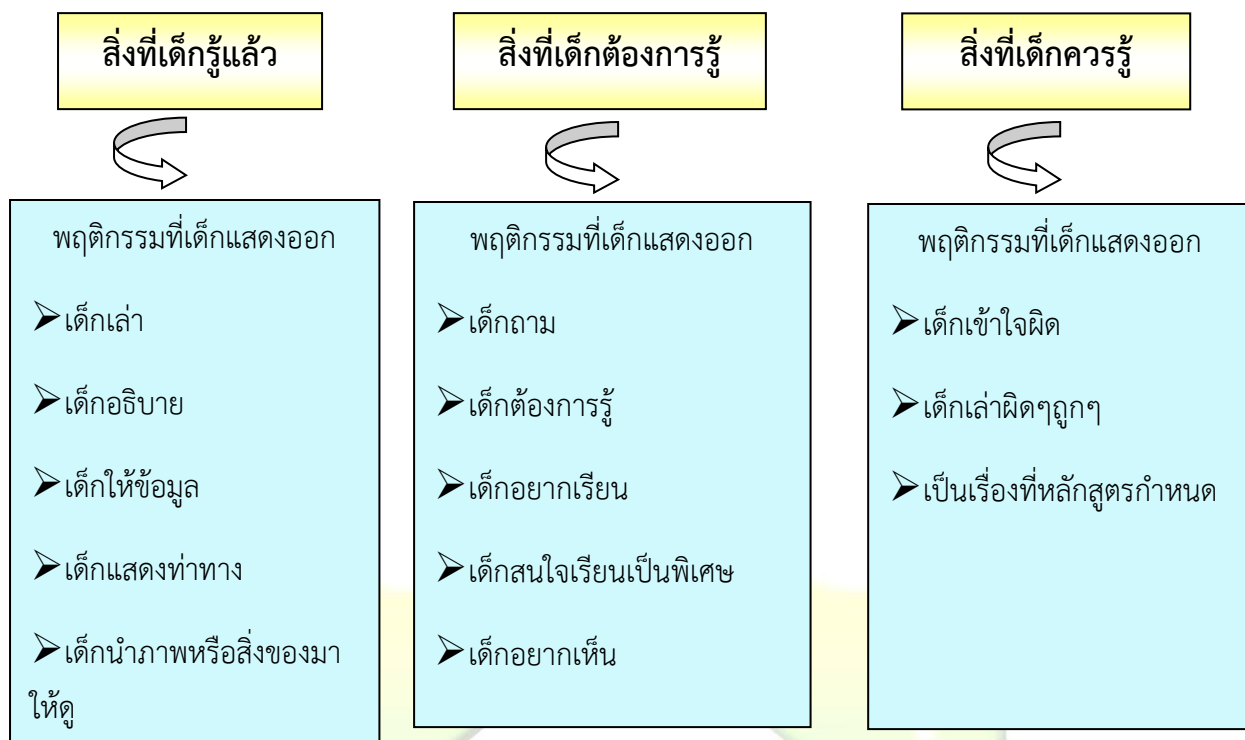
มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้
เหมาะสมกับวัยสิ่งที่จะประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านร่างกาย ประกอบด้วย การประเมินการมีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ สุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี การรู้จักรักษาความปลอดภัย การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การเล่นและการออกกำลังกาย และการใช้มืออย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน

ด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความสนใจ/ความสามารถ/และมีความสุขในการทำงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ความรับผิดชอบในการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริตและรู้สึกลูกผิด ความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน ตลอดจนการประหยัดอดออม และพอเพียง

ด้านสังคม ประกอบด้วย การประเมินความมีวินัยในตนเอง การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การระวังภัยจากคนแปลกหน้า และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีสัมมาคารวะและมารยาทตามวัฒนธรรมไทย รักษาความเป็นไทย การยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ด้านสติปัญญา ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ความสามารถในการอ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คิดเชิงเหตุผล คิดรวบยอด การเล่น/การทำงานศิลปะ/การแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้

๒.๒ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กแต่ละครั้งควรใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด วิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัยมีด้วยกันหลายวิธี ดังต่อไปนี้

๑. การสังเกตและการบันทึก การสังเกตมีอยู่ ๒ แบบคือ การสังเกตอย่างมีระบบ ได้แก่ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และอีกแบบหนึ่งคือ การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นและผู้สอนจดบันทึกไว้ การสังเกตเป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการศึกษาพัฒนาการของเด็ก เมื่อมีการสังเกตก็ต้องมีการบันทึก ผู้สอนควรทราบว่าบันทึกอะไร การบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องนำมาบันทึกเป็นหลักฐานไว้อย่างชัดเจน การสังเกตและการบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่ายๆคือ

๑.๑ แบบบันทึกพฤติกรรม ใช้บันทึกเหตุการณ์เฉพาะอย่างโดยบรรยายพฤติกรรมเด็ก ผู้บันทึกต้องบันทึกวัน เดือน ปีเกิดของเด็ก และวัน เดือน ปี ที่ทำการบันทึกแต่ละครั้ง

๑.๒ การบันทึกรายวัน เป็นการบันทึกเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน ถ้าหากบันทึกในรูปแบบของการบรรยายก็มักจะเน้นเฉพาะเด็กรายที่ต้องการศึกษา ข้อดีของการบันทึกรายวันคือการชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคลช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลมากขึ้นสำหรับวินิจฉัยเด็กว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นยังช่วยชี้ให้เห็นข้อเสียของการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

๑.๓ แบบสำรวจรายการ ช่วยให้สามารถวิเคราะห์เด็กแต่ละคนได้ค่อนข้างละเอียด

๒. การสนทนา สามารถใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็น และพัฒนาการด้านภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน

๓. การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ จะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กแต่ละคนและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้ โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ ผู้สอนควรปฏิบัติ ดังนี้

- กำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
- กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลาย ไม่ผิด/ถูก การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์
- ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง
- ผู้สอนควรสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นไม่เคร่งเครียด
- ผู้สอนควรเปิดโอกาสเวลาให้เด็กมีโอกาสคิดและตอบคำถามอย่างอิสระ
- ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน ๑๐-๒๐ นาที

๔. การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (portfolio) ซึ่งเป็นวิธีรวบรวมและจัดระบบข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับตัวเด็กโดยใช้เครื่องมือต่างๆรวบรวมเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน แสดงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน นอกจากนี้ยังรวมเครื่องมืออื่นๆ เช่น แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสุขภาพอนามัย ฯลฯ เอาไว้ในแฟ้มผลงาน เพื่อผู้สอนจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเก็บผลงานของเด็กจะไม่ถือว่าเป็นการประเมินผลทำงานแต่ละชิ้นถูกรวบรวมไว้โดยไม่ได้รับการประเมินจากผู้สอน และไม่มีมีการนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเด็กหรือปรับปรุงการสอนของผู้สอน ดังนั้นจึงเป็นแต่การสะสมผลงานเท่านั้น เช่นแฟ้มผลงานขีดเขียน งานศิลปะ จะเป็นเพียงแคแฟ้มผลงานที่ไม่มีการประเมิน แฟ้มผลงานนี้จะเป็นเครื่องมือการประเมินต่อเนื่องเมื่องานที่สะสมแต่ละชิ้นถูกใช้ในการบ่งบอกความก้าวหน้า ความต้องการของเด็ก และเป็นการเก็บสะสมอย่างต่อเนื่องที่สร้างสรรค์โดยผู้สอนและเด็ก

ผู้สอนสามารถใช้แฟ้มผลงานอย่างมีคุณค่าสื่อสารกับผู้ปกครองเพราะการเก็บผลงานเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในแฟ้มผลงานเป็นข้อมูลให้ผู้ปกครองสามารถเปรียบเทียบความก้าวหน้าที่ถูกของตนมีเพิ่มขึ้นจากผลงานชิ้นแรกกับชิ้นต่อมาข้อมูลในแฟ้มผลงานประกอบด้วย ตัวอย่างผลงานการขีดเขียน การอ่าน และข้อมูลบางประการของเด็กที่ผู้สอนเป็นผู้บันทึก เช่นจำนวนเล่มของหนังสือที่เด็กอ่าน ความถี่ของการเลือกอ่านที่มุมหนังสือในช่วงเวลาเลือกเสรี การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ ทัศนคติ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนภาพของความองงามในเด็กแต่ละคนได้ชัดเจนกว่าการประเมินโดยการให้เกรด ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงที่มาของการเลือกชิ้นงานแต่ละชิ้นงานที่สะสมในแฟ้มผลงาน เช่น เป็นชิ้นงานที่ดีที่สุดในช่วงระยะเวลาที่เลือกชิ้นงานนั้น เป็นชิ้นงานที่แสดงความต่อเนื่องของงานโครงการ ฯลฯ ผู้สอนควรเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมในการคัดสรรชิ้นงานที่บรรจุลงในแฟ้มผลงานของเด็ก

๕. การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

๕.๑ การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม วิธีการใช้กราฟมีขั้นตอน ดังนี้

เมื่อชั่งน้ำหนักเด็กแล้ว นำน้ำหนักมาจุดเครื่องหมายกากบาทลงบนกราฟ และอ่านการเจริญเติบโตของเด็ก โดยดูเครื่องหมายกากบาทว่าอยู่ในแถบสีใด อ่านข้อความบนแถบสีนั้น ซึ่งแบ่งภาวะโภชนาการเป็น ๓ กลุ่มคือ น้ำหนักที่อยู่ในเกณฑ์ปกติ น้ำหนักมากเกินเกณฑ์ น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ข้อควรระวังสำหรับผู้ปกครองและผู้สอนคือ ควรดูแลน้ำหนักเด็กอย่างให้แบ่งเบนออกจากเส้นประเมินมิเช่นนั้นเด็กก็มีโอกาสน้ำหนักมากเกินเกณฑ์หรือน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ได้

ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

- เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วน บางคนช่วงครึ่งหลังของขวบปีแรก น้ำหนักเด็กจะขึ้นช้า เนื่องจากหิวเล่นมากขึ้นและความอยากอาหารลดลงร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก

- ภาวะโภชนาการเป็นตัวสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่าง แต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว

- กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ย ลูกอาจเตี้ยและพวกนี้อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย

๕.๒ การตรวจสอบสุขภาพอนามัย เป็นตัวชี้วัดคุณภาพของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาดสิ่งปกติดังร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก ซึ่งจะประเมินสุขภาพอนามัย ๙ รายการคือ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า และเสื้อผ้า

๒.๓ เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

การสร้างเกณฑ์หรือพัฒนาเกณฑ์หรือกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้สอนควรให้ความสนใจในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การวางแผนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น จะสังเกตเด็กคนใดบ้างในแต่ละวัน กำหนดพฤติกรรมที่สังเกตให้ชัดเจน จัดทำตารางกำหนดการสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ผู้สอนต้องเลือกสรรพฤติกรรมที่ตรงกับระดับพัฒนาการของเด็กคนนั้นจริงๆ

๒. ในกรณีที่ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้สอนอาจเลือกสังเกตเฉพาะเด็กที่ทำได้ดีแล้วและเด็กที่ยังทำไม่ได้ ส่วนเด็กปานกลางให้ถือว่าทำได้ไปตามกิจกรรม

๓. ผู้สอนต้องสังเกตจากพฤติกรรม คำพูด การปฏิบัติตามขั้นตอนในระหว่างทำงาน/กิจกรรม และคุณภาพของผลงาน/ชิ้นงาน ร่องรอยที่นำมาใช้พิจารณาตัดสินผลของการทำงานหรือการปฏิบัติ ตัวอย่าง เช่น

๑) เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม/ทำงาน ถ้าเด็กไม่ชอบ ไม่ชำนาญจะใช้เวลามาก มีท่าทางอึดอัด ไม่กล้า ไม่เต็มใจทำงาน

๒) ความต่อเนื่อง ถ้าเด็กยังมีการหยุดชะงัก ลังเล ทำงานไม่ต่อเนื่อง แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม

๓) ความสัมพันธ์ ถ้าการทำงาน/ปฏิบัตินั้นๆมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ไม่ราบรื่น ท่าทางมือและเท้าไม่สัมพันธ์กัน แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม ท่าที่แสดงออกจึงไม่สง่างาม

๔) ความภูมิใจ ถ้าเด็กยังไม่ชื่นชม ก็จะทำงานเพียงให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว ไม่มีความภูมิใจในการทำงาน ผลงานจึงไม่ประณีต

๒.๓.๑ ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

การให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดในทิศทางหรือรูปแบบเดียวกัน สถานศึกษาสามารถให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ หรือพฤติกรรมที่จะประเมิน เป็นระบบตัวเลข เช่น ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี พอดี หรือ ควรส่งเสริม โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) กำหนดระดับคุณภาพของการแสดงออกในพฤติกรรม เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เด็กมีความลังเล ไม่แน่ใจ ไม่ยอมปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กยังไม่พร้อม ยังมั่นใจ และกลัวไม่ปลอดภัย ผู้สอนต้องช่วยหรือแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างหรือต้องคอยอยู่ใกล้ๆ ค่อยๆ ให้เด็กทำทีละขั้นตอน พร้อมทั้งให้กำลังใจ
๒ หรือ พอใช้	เด็กแสดงได้เอง แต่ยังไม่คล่อง เด็กกล้าทำมากขึ้นผู้สอนกระตุ้นน้อยลง ผู้สอนต้องคอยแก้ไขในบางครั้ง หรือคอยให้กำลังใจให้เด็กฝึกปฏิบัติมากขึ้น
๓ หรือ ดี	เด็กแสดงได้อย่างชำนาญ คล่องแคล่ว และภูมิใจ เด็กจะแสดงได้เองโดยไม่ต้องกระตุ้น มีความสัมพันธ์ที่ดี

๒.๓.๒ การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาที่ได้รับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนควรมีเวลาในการพัฒนาเด็กและเติมเต็มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบพฤติกรรมที่แสดงพัฒนาการของเด็กต่อเนื่องมีการประเมินซ้ำพฤติกรรมนั้นๆ อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อภาคเรียน เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมินพฤติกรรมนั้นๆ และนำผลไปเป็นข้อมูลในการสรุปการประเมินสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ นำไปสรุปการประเมินตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามลำดับ

การสรุประดับคุณภาพของการประเมินพัฒนาการเด็ก วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและสะดวกไม่ยุ่งยากสำหรับผู้สอน คือ การใช้ฐานนิยม (Mode) ในบางครั้งพฤติกรรม หรือสภาพที่พึงประสงค์หรือตัวบ่งชี้ นิยมมากกว่า ๑ ฐานนิยม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีระดับคุณภาพซ้ำมากกว่า ๑ ระดับ สถานศึกษาอาจตัดสินใจสรุปผลการประเมินพัฒนาการบนพื้นฐาน หลักพัฒนาการและการเตรียมความพร้อม หากเป็นภาคเรียนที่ ๑ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาเด็กให้พร้อมมากขึ้น หากเป็นภาคเรียนที่ ๒ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพสูงกว่าเพื่อตัดสินใจและการส่งต่อเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้น

๒.๓.๓ การเลื่อนชั้นอนุบาลและเกณฑ์การจบการศึกษาระดับปฐมวัย

เมื่อสิ้นปีการศึกษา เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นโดยเด็กต้องได้รับการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อพัฒนาให้กับเด็กในระดับสูงขึ้นไป และเนื่องจากการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่นับเป็นการศึกษาภาคบังคับ จึงไม่มีกำหนดเกณฑ์การจบชั้นอนุบาล การเทียบโอนการเรียน และเกณฑ์การเรียนซ้ำชั้น และหากเด็กมีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

ปัญหา และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่งเสริมตำบล นักจิตวิทยา ฯลฯ เข้าร่วมดำเนินงานแก้ปัญหาได้

อย่างไรก็ตาม ทักษะที่นำไปสู่ความพร้อมในการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่ควรพิจารณามีทักษะดังนี้

๑. ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ได้แก่ ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมได้ด้วยตนเอง แต่งกายได้เอง เก็บของเข้าที่ เมื่อเล่นเสร็จและช่วยทำความสะอาด รู้จักร้องขอให้ช่วยเมื่อจำเป็น

๒. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ วิ่งได้อย่างราบรื่น วิ่งก้าวกระโดดได้ กระโดดด้วยสองขาพ้นจากพื้น ถีบจับ ขว้าง กระดอนลูกบอลได้

๓. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ ใช้มือหยิบจับอุปกรณ์วาดภาพและเขียน วาดภาพคนมีแขน ขา และส่วนต่างๆของร่างกาย ตัดตามรอยเส้นและรูปต่างๆ เขียนตามแบบอย่างได้

๔. ทักษะภาษาการรู้หนังสือ ได้แก่ พูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ฟังและปฏิบัติตามคำชี้แจงง่ายๆ ฟังเรื่องราวและคำคล้องจองต่างๆอย่างสนใจ เข้าร่วมฟังสนทนาอภิปรายในเรื่องต่างๆ รู้จักผลัดกันพูดโต้ตอบ เล่าเรื่องและทบทวนเรื่องราวหรือประสบการณ์ต่างๆ ตามลำดับเหตุการณ์เล่าเรื่องจากหนังสือภาพอย่างเป็นเหตุเป็นผล อ่านหรือจดจำคำบางคำที่มีความหมายต่อตนเอง เขียนชื่อตนเองได้ เขียนคำที่มีความหมายต่อตนเอง

๕. ทักษะการคิด ได้แก่ แลกเปลี่ยนความคิดและให้เหตุผลได้ จดจำภาพและวัสดุที่เหมือนและต่างกันได้ ใช้คำใหม่ๆในการแสดงความคิด ความรู้สึก ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังเปรียบเทียบจำนวนของวัตถุ ๒ กลุ่ม โดยใช้คำ “มากกว่า” “น้อยกว่า” “เท่ากัน” อธิบายเหตุการณ์/เวลา ตามลำดับอย่างถูกต้อง รู้จักเชื่อมโยงเวลากับกิจวัตรประจำวัน

๖. ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ได้แก่ ปรับตัวตามสภาพการใช้คำพูดเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งนั่งได้นาน ๕-๑๐ นาที เพื่อฟังเรื่องราวหรือทำกิจกรรม ทำงานจนสำเร็จ ร่วมมือกับคนอื่นและรู้จักผลัดกันเล่น ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อกังวลหรือตื่นเต้น หยุดเล่นและทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ทำได้ ภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง

๓. การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินพัฒนาการ และจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพที่แตกต่างไปตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการแต่ละด้าน ที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๓.๑ จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

๑) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

๒) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๓.๒ ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

๓.๒.๑ ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลาเรียนแบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น และสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน และสารนิเทศน์ที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำไปในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก

๓.๒.๒ ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อตามหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนและคุณภาพของเด็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

๓.๒.๓ ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรเป็นรายสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลที่ศึกษานิเทศก์/ผู้เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพเด็กและมาตรฐานการศึกษา

๓.๓ ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ สถานศึกษาสามารถเลือกลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานได้หลายรูปแบบให้เหมาะสมกับวิธีการรายงานและสอดคล้องกับการให้ระดับผลการประเมินพัฒนาการโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รายงานแต่ละฝ่ายลักษณะข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

๓.๓.๑ รายงานเป็นตัวเลข หรือคำที่เป็นตัวแทนระดับคุณภาพพัฒนาการของเด็กที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก ได้แก่

- ระดับผลการประเมินพัฒนาการมี ๓ ระดับ คือ ๓ ๒ ๑
- ผลการประเมินคุณภาพ “ดี” “พอใช้” และ “ควรส่งเสริม”

๓.๓.๒ รายงานโดยใช้สถิติ เป็นรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือข้อความให้เป็นภาพ แผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็กที่ดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

๓.๓.๓ รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้สอนสังเกตพบ เพื่อรายงานให้ทราบว่าผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรอย่างไร เช่น

- เด็กรับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นด้วยมือทั้ง ๒ ข้างได้โดยไม่ใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกพื้น
- เด็กแสดงสีหน้า ทำทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรม
- เด็กเล่นและทำงานคนเดียวเป็นส่วนใหญ่
- เด็กจับหนังสือไม่ถนัดหัว เปิด และทำทำทางอ่านหนังสือและเล่าเรื่องได้

๓.๔ เป้าหมายของการรายงาน

การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย บุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือประสานงานกันพัฒนาเด็กทางตรงและทางอ้อม ให้มีพัฒนาการ ทักษะ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องควรได้รับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
ผู้สอน	-วางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็ก -ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ผู้บริหารสถานศึกษา	-ส่งเสริมพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยของสถานศึกษา
พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	-รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก -ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการดูแลสุขภาพอนามัยร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และพฤติกรรมต่างๆของเด็ก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	-พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัด	-ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและให้ความช่วยเหลือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด

๓.๕ วิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ สามารถดำเนินการ ได้ดังนี้

๓.๕.๑ การรายงานผลการประเมินพัฒนาการในเอกสารหลักฐานการศึกษา ข้อมูลจากแบบรายงาน สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลพัฒนาการของเด็ก เช่น

- แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น
- แฟ้มสะสมงานของเด็กรายบุคคล
- สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
- สมุดบันทึกสุขภาพเด็ก
- ฯลฯ

๓.๕.๒ การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ สามารถรายงานได้หลายวิธี เช่น

- รายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี
- วารสาร/จุลสารของสถานศึกษา
- จัดหมายส่วนตัว
- การให้คำปรึกษา
- การให้พบครูที่ปรึกษาหรือการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง
- การให้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ของสถานศึกษา

ภารกิจของผู้สอนในการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น เกิดขึ้นในห้องเรียนและระหว่างการจัดกิจกรรมประจำวันและกิจวัตรประจำวัน ผู้สอนต้องไม่แยกการประเมินพัฒนาการออกจากการจัดประสบการณ์ตามตารางประจำวัน ควรมีลักษณะการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียน

(Classroom Assessment) ซึ่งหมายถึง กระบวนการและการสังเกต การบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ผู้สอนควรจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโตพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แล้วนำมาวิเคราะห์ ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการว่าเด็กทำอะไร สามารถทำอะไรได้ และจะทำต่อไปอย่างไร ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันและการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ดังนั้น ข้อมูลที่เกิดจากการประเมินที่มีคุณภาพเท่านั้น จึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ตรงตามเป้าหมาย ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการ แนวคิด วิธีดำเนินงานในส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและออกแบบการประเมินพัฒนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียนที่มีความถูกต้อง ยุติธรรม เชื่อถือได้ มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สะท้อนผลและสภาพความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

๑. ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การประเมินพัฒนาการเด็กของผู้สอนระดับปฐมวัยจะมีขั้นตอนสำคัญๆคล้ายคลึงกับการประเมินการศึกษาทั่วไป ขั้นตอนต่างๆอาจปรับลด หรือเพิ่มได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์ หรืออาจสลับลำดับก่อนหลังได้บ้าง ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยสรุปควรมี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ที่สัมพันธ์กับหน่วยการจัดประสบการณ์ต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั่วถึง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน ในขั้นตอนนี้สิ่งที่ผู้สอนต้องทำคือ การกำหนดการประเมินการประเมิน ได้แก่ สภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละวัยของเด็กที่เกิดจากกาจัดประสบการณ์ในแต่ การจัดประสบการณ์ มากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์ย่อยของกิจกรรมตามตารางประจำวัน ๖ กิจกรรมหลัก หรือตามรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่กำหนด ผู้สอนต้องวางแผนและออกแบบวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรม บางครั้งอาจใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก เป็นต้น ทั้งนี้วิธีการที่ผู้สอนเลือกใช้ต้องมีความหมายหลากหลาย หรือมากกว่า ๒ วิธีการ

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินในขั้นตอนที่ ๒ อาจใช้แนวทางการกำหนดเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นในส่วนที่ ๒ เป็นเกณฑ์การประเมินแยกส่วนของแต่ละพฤติกรรมและเกณฑ์สรุปผลการประเมิน พร้อมกับจัดทำแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้นๆ

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนออกแบบ/วางแผนและทำการสังเกต พฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือการสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/

ชิ้นงานของเด็ก อย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กให้ทั่วถึงครบทุกคน สอดคล้องและตรง ประเด็นการประเมินที่วางแผนไว้ในขั้นตอนที่ ๔ บันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนพัฒนาหรือจัดเตรียมไว้

การบันทึกผลการประเมินพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้น ผู้สอนเป็นผู้ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม อาจให้ระดับคุณภาพ ๓ หรือ ๒ หรือ ๑ หรือให้คำสำคัญ ที่เป็นคุณภาพ เช่น ดี พอใช้ ควรส่งเสริม ก็ได้ ทั้งนี้ควรเป็นระบบเดียวกันเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการประเมินพัฒนาการเด็ก ในระยะต้นควรเป็นการประเมินเพื่อความก้าวหน้าไม่ควรเป็นการ ประเมินเพื่อตัดสินพัฒนาการเด็ก หากผลการประเมินพบว่า เด็กอยู่ในระดับ ๑ พฤติกรรมหนึ่งพฤติกรรมใด ผู้สอนต้องทำความเข้าใจว่าเด็กคนนั้นมีพัฒนาการเร็วหรือช้า ผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์ส่งเสริมในหน่วย การจัดประสบการณ์ต่อไปอย่างไร ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการในแต่ละหน่วยการจัด ประสบการณ์ของผู้สอน จึงเป็น การสะสมหรือรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็กรายบุคคล หรือรายกลุ่มนั่นเอง เมื่อผู้สอนจัดประสบการณ์ครบทุกหน่วยการจัดประสบการณ์ตามที่วิเคราะห์สาระการ เรียนรู้รายปีของแต่ละภาคเรียน

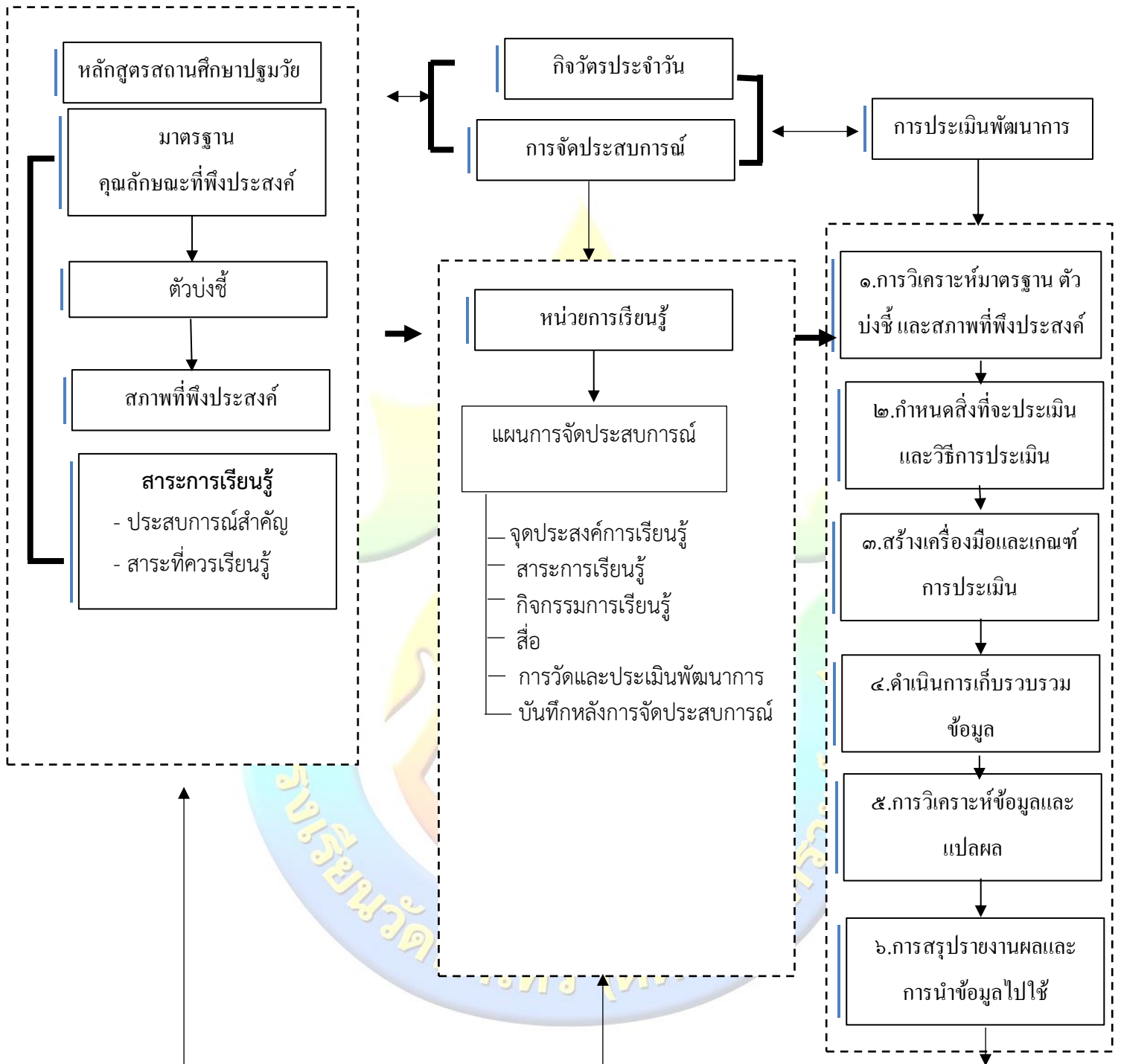
ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่เป็นผู้ประเมิน ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินพัฒนาการเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กลงในแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพที่พึง ประสงค์ของหน่วยการจัดประสบการณ์หน่วยที่ ๑ จนถึงหน่วยสุดท้ายของภาคเรียน

๒) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินประจำภาคเรียนหรือภาคเรียนที่ ๒ เมื่อสิ้นปี การศึกษา ผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการสะสมที่รวบรวมไว้จากทุกหน่วยการเรียนรู้สรุปลงในสมุด บันทึกผลประเมินพัฒนาการประจำชั้น และสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ ๖ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนซึ่งเป็นครูประจำชั้นจะ สรุปผลเพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้รายมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน เพื่อนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการตัดสิน และแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครู ประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินประจำตัวนักเรียน นำข้อมูลไปใช้สรุปผลการประเมินคุณภาพเด็ก ของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ ๒ หรือเมื่อสิ้นปีการศึกษา ขั้นตอนการ ประเมินพัฒนาการเด็ก สรุปได้ตามแผนภาพ

แผนภาพ ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

รายละเอียดการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปีในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมาตรวจสอบความถี่ของตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ว่าเกิดขึ้นกับเด็กตามหน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ใดบ้าง

ขั้นตอนที่ ๑.๑ การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๑.๒ ตรวจสอบความถี่เพื่อตรวจสอบจำนวนครั้งของตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ว่าวางแผนให้เกิดพัฒนาการในหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใดบ้างจากหลักสูตรสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ กำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน โดยกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่

๒.๒ มากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ใน ๖ กิจกรรมหลัก

๒.๑ การเขียนหรือกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์

๒.๒ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการเด็กให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินตามแผนการจัดกิจกรรม พร้อมทำเกณฑ์การประเมินและสรุปผลการประเมิน พร้อมจัดทำแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเป็นการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมของเด็กรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงานชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ ไปพร้อมๆกับกิจกรรมให้เด็ก เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กทุกคน และบันทึกผลแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ ที่จัดเตรียมไว้

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของผลการประเมินในแบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กหลังการจัดประสบการณ์ลงในแบบบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์ประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ และเก็บสะสมเพื่อนำได้สรุปผลในการตัดสินพัฒนาการเด็กในภาพรวมเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการที่รวบรวมไว้ทุกหน่วยการเรียนรู้ มาสรุปลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้นและสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน ทั้งนี้การสรุปผลการประเมินพัฒนาการ ผู้สอนควรใช้ ฐานนิยม (Mode) จึงเหมาะสมและสอดคล้องกับการประเมินมากที่สุด ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ขั้นตอนที่ ๖ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ ครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้ รายมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการตัดสินและแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กรายบุคคล รายภาค และรายปีต่อผู้ปกครองในสมุดรายงานประจำตัวเด็กนักเรียน

การบริหารจัดการหลักสูตร

การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมายของ หลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และชุมชน มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก

๑. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในระบบสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้

๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย
๑.๒ คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก เช่น ผู้สอน พี่เลี้ยง อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติหลักของบุคลากร ดังนี้

๑.๒.๑ มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา การศึกษาปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒.๒ มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค

๑.๒.๓ มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย

๑.๒.๔ พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้

๑.๒.๕ มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด

๑.๒.๖ มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และ การปฏิบัติต่อเด็ก

๑.๒.๗ มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆ ของเด็กและตัดสินใจปัญหาต่างๆอย่างมีเหตุผลด้วยความ เป็นธรรม

๑.๒.๘ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตสมบูรณ์

๑.๓ ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และปฏิบัติการรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๔ ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กพัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

๑.๕ เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมให้ความเห็นชอบ กำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ

๑.๖ สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๗ จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตร อย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

๑.๘ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

๑.๙ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ

๑.๑๐ กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก

๑.๑๑ กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

๒. บทบาทผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพเด็กโดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรมีบทบาท / หน้าที่ ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

๒.๑.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเด็กเองและผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน

๒.๑.๒ ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวเด็ก และหลักทางวิชาการในการผลิตกระทำ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

๒.๑.๓ กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

๒.๑.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

๒.๑.๕ สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๖ ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๗ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๘ จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

๒.๒.๑ สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒.๒.๒ ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

๒.๒.๓ ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

๒.๒.๔ ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

๒.๒.๕ จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล

๒.๒.๖ ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๓ บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

๒.๓.๑ นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

๒.๓.๒ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

๒.๓.๓ จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

๒.๓.๔ พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้มีวิสัยทัศน์และทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

๒.๔.๑ ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

๒.๔.๒ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ทั้งกายและใจ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงาน และเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒.๔.๓ ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

๓. บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อความเข้าใจตรงกันและพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- ๓.๑ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กกับผู้สอนและเด็ก
- ๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ
- ๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น
- ๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก
- ๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง
- ๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมี คุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้
- ๓.๘ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔. บทบาทของชุมชน

การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

- ๔.๑ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง
- ๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา
- ๔.๓ เป็นมุมการเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง
- ๔.๔ ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- ๔.๕ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
- ๔.๖ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
- ๔.๗ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย(เด็กอายุ ๓ - ๖ ปี)

สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ ทั้งใน ส่วนของโครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสมกับ สภาพ บริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภทเพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดโดยดำเนินการดังนี้

๑. เป้าหมายคุณภาพเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสารการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษา หรือผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ใน การพัฒนาเด็ก เพื่อนำไปทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแต่ยังคงไว้ซึ่งคุณภาพพัฒนาการของเด็กทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒. การประเมินพัฒนาการ จะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่พิการอาจต้องมีการปรับการประเมินพัฒนาการที่เอื้อต่อสภาพเด็ก ทั้งวิธีการเครื่องมือที่ใช้ หรือกลุ่มเด็กที่มีจุดเน้นเฉพาะด้าน **การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑**

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากร ทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจต่อการช่วยลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะ ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ตัวเด็ก ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆทั้งระบบ การ เชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการเชื่อมต่อโดยเฉพาะระหว่างหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ ๓ - ๖ ปี กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการ เชื่อมโยงการศึกษาโดยการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมต่อการศึกษา ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

๑.๑ จัดประชุมครูระดับปฐมวัยและครูระดับประถมศึกษา ร่วมกันสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตร ทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อครูทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัย นี้

๑.๒ จัดหาเอกสารด้านหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ครูและ บุคลากรอื่นๆได้ศึกษาทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ

๑.๓ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับจากการ อบรม ดูงาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะครูในระดับเดียวกันเท่านั้น

๑.๔ จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

๑.๕ จัดให้มีการพบปะ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ในระหว่างที่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย เพื่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการเรียน การสอน ของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

๑.๖ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็กในบาง โอกาส

๑.๗ จัดกิจกรรมปฐมนิเทศพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียนระดับ ปฐมวัยศึกษาและก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสอง ระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

๒. ครูระดับปฐมวัย

ครูระดับปฐมวัย นอกจากจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และจัดกิจกรรม พัฒนาเด็กของตนแล้ว ควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อน เลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยครูอาจจัดกิจกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะ ทำให้ครูระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

๒.๒ พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดีๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๒.๓ จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับครูตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศของห้องเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

๓. ครูระดับประถมศึกษา

ครูระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการ จัด ประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ ของตนให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

๓.๑ จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับครูและ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน

๓.๒ จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระเช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อ ช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๓.๓ จัดกิจกรรมร่วมกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๓.๔ เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ ชุมชน

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษา

พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาต้องทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ และเข้าใจว่าถึงแม้เด็กจะอยู่ในระดับประถมศึกษาแล้วแต่เด็กยังต้องการความรักความเอาใจใส่ การดูแลและการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากระดับปฐมวัย และควรให้ความร่วมมือกับครูและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การจัดสถานศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมจำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การวางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาและระบบการประกันคุณภาพที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกตั้งแต่ระดับชาติ เขตพื้นที่ทุกระดับละทุกอาชีพ การกำกับดูแล ประเมินผลต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

การนำหลักสูตรปฐมวัยไปใช้

การนำกรอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนนั้น ครูผู้สอนในจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (เด็กอายุ ๓ - ๖ ปี) โดยดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อม
 - สร้างความตระหนัก
 - พัฒนาบุคลากร
 - จัดระบบสารสนเทศ
 - จัดระบบบริหารจัดการในรูปกรรมการ
๒. การจัดหลักสูตร
 - หลักสูตรของครูแต่ละคน (แผนการจัดประสบการณ์)

- หลักสูตรชั้นปี (หน่วยการเรียนรู้/กิจกรรม)
- ๓. การสนับสนุนคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 - ระบบการประเมินพัฒนาการ
 - การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - การพัฒนาและเลือกใช้สื่อ
 - การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ๔. การบริหารจัดการ
 - ระบบบริหารทั่วไป
 - งบประมาณ
 - อาคารสถานที่
 - วัสดุ อุปกรณ์
 - ระบบประเมินตนเอง
 - บริหารบุคลากรทุกด้าน
- ๕. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
 - คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ
 - หน่วยงานต้นสังกัด
 - คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
 - คณะกรรมการสถานศึกษา
- ๖. สรุปและรายงาน
 - สรุปการประเมินตนเองของสถานศึกษา
 - รายงานคณะกรรมการสถานศึกษา
 - รายงานผู้ปกครอง/นักเรียน
 - รายงานชุมชน
 - รายงานหน่วยบังคับบัญชาเพื่อการสนับสนุน

ภาคผนวก

คำสั่งโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ที่ ๓๖/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

.....
ตามที่ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ได้ประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) พุทธศักราช ๒๕๕๓ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เมื่อปีการศึกษา ๒๕๕๓ นั้น ต่อมาได้มีการปรับปรุงเป็นระยะๆ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ปรับปรุง โดยการเพิ่มวิชาประวัติศาสตร์ (พื้นฐาน) และเกณฑ์การจบหลักสูตร

ปีการศึกษา ๒๕๕๗ ภาคเรียนที่ ๒ ปรับปรุง โดยการเพิ่มวิชาหน้าที่พลเมือง (เพิ่มเติม)

ปีการศึกษา ๒๕๕๙ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)ต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ครอบคลุม ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. การจัดการศึกษาตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

๒. การบูรณาการหลักสูตรอาเซียน

๓. การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔. การบูรณาการตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ

ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ลงวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2560

ปีการศึกษา ๒๕๖๒ การนำหลักสูตรด้านทุจริตไปใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับ

จึงมีความจำเป็นที่โรงเรียนต้องดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช ๒๕๔๖ และ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๗ จึงแต่งตั้งครู และบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) พุทธศักราช ๒๕๕๒ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๓) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ปรับปรุง ๒๕๖๐) ให้ประกาศใช้ได้ทันในปีการศึกษา ๒๕๖๓ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑. นางวณิชชา เตียววณิชช์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางเสาวนิตย์ ทองกุล	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	รองประธานกรรมการ
๓. นางวรรณาด เพชรเกื้อ	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๔. นางवलัดดา คงนิล	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๕. นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๖. นางจิราพร ขอนแก้ว	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๗. นางศรีประพันธ์ คงเกตุ	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๘. นางราศรี วิชัยดิษฐ์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๙. นางฐานิตา แก้วมหา	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๑๐. นางณัฐนิภา เสนทองแก้ว	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่

อำนวยความสะดวกการจัดประชุม ให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ และสนับสนุนงบประมาณ สถานที่ หรือทรัพยากรอื่นๆ ให้กับคณะกรรมการดำเนินการ

๒. คณะกรรมการดำเนินการ ประกอบด้วย

๑. นางณัฐนิภา เสนทองแก้ว	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางจิราพร ขอนแก้ว	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	รองประธานกรรมการ
๓. นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๔. นางสาวปิยวรรณ ศิริสุทธิ	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๕. นางนวลฉวี ไทรบุรี	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๖. นายศักดิ์ชรินทร์ อาจหาญ	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๗. นายวิระพงษ์ รอดเมื่อ	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๘. นางพรรณี คชสิทธิ์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๙. นางณอมทรัพย์ โรจนรัตน์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. กำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

๒. รวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรประจำกลุ่มสาระ ศึกษา วิเคราะห์ ดูงาน ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง บริบทของโรงเรียน ชุมชน สังคม กฎหมาย แนวโน้มการจัดการศึกษา และนโยบายรัฐบาล ฯลฯ มาจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)พุทธศักราช ๒๕๕๓ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ปรับปรุง ๒๕๖๓)

๓. เสนอหลักสูตรฯ ปรับปรุง ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

๔. ปรับปรุงแก้ไขจัดพิมพ์และเข้ารูปเล่มให้เรียบร้อย โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

๓. คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระภาษาไทย ประกอบด้วย

๑. นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวกชพร หมุนหลี	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๓. นางสาววิไลลักษณ์ คำคง	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๔. นางเรณู สุทธินุ่น	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๕. นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

๔. คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย

๑. นางณัฐนิภา เสนทองแก้ว	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางจิราพร ขอนแก้ว	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๓. นางสาวธิติมา ตุกชูแสง	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๔. นางสาวทิยา บัวมณี	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๕. นางสุคนธ์ หนูจิ้นเส็ง	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

๕. คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย

๑. นางสาวปิยวรรณ ศิริสุทธิ	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวจรรยาภรณ์ ศิริกาญจน์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๓. นางอรวรรณ พรหมสอน	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๔. นางสาวชุติกานุจน์ แม้นเมฆ	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

๖. คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย

๑. นางนวลฉวี ไทรบุรี	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางรัตติยา ธีระเผ่าพันธ์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๓. นางสาวขิมมุก นุ่นทิพย์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๔. นางสาวสุภารัตน์ เพชรรอด	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

๗. คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระสุขศึกษา และพลศึกษา ประกอบด้วย

๑. นางถนอมทรัพย์ ไรจนรัตน์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวภัทราภรณ์ ณ พัทลุง	ครูธุรการ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๓. นายพงศกร โสภา	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

๘. คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระศิลปะ ประกอบด้วย

๑. นายวีระพงษ์ รอดเมื่อ	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นายขจรศักดิ์ จันทร์สว่าง	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๓. นางพัชรา จามพัฒน์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๔. ว่าที่ ร.ต.จิรภูมิ โชติถิรสมพงศ์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

๙. คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ประกอบด้วย

๑. นายศักดิ์ชรินทร์ อาจหาญ	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวสุทธิดา สุวรรณพิมาน	พนักงานราชการ	กรรมการ
๓. นางสาวอ้อมใจ อร่าม	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

๑๐. คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย

๑. นางพรรณี คชสิทธิ์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางปัทมา จินดากาญจน์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๓. นางณัฐมน แก้วอำดี	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๔. นางสาววิษชุดา เสือแก้ว	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

๑๑. คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย

๑. นายพานู นรภักย์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางवलิตตา คงนิล	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๓. นางสาวอัญชุลี แพเพชรทอง	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

๑๒. คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรปฐมวัย ประกอบด้วย

๑. นางสาวชนิษฐา พุทธพิทักษ์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวอรพรรณ สุวรรณบุตร	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๓. นางสาวพิงก์ษา เหล่าฤทธิ์	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๔. นางสาวณิชา มีแสง	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการ
๕. นางสาวเสาวลักษณ์ จันทร์ล่อง	ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. ศึกษา วิเคราะห์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑(ปรับปรุง๒๕๖๐) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง บริบทของโรงเรียน ชุมชน สังคม กฎหมาย แนวโน้มการจัดการศึกษา ประกาศกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายรัฐบาล ฯลฯ เพื่อนำมาจัดทำเป็นหลักสูตรของกลุ่มสาระ

๒. ให้มีพิจารณาหลักสูตรอาเซียน การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ และหลักสูตรต้านทุจริต

๓. นัดหมาย จัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ จัดทำข้อมูลเป็นไฟล์ ให้เรียบร้อย และนำส่งคณะกรรมการดำเนินการ ตรวจสอบความเรียบร้อย โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

๑๒. คณะกรรมการ จัดพิมพ์ ทำสำเนา และเข้าเล่ม ประกอบด้วย

๑. นางณัฐนิภา เสนทองแก้ว ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ประธานกรรมการ
๒. นางจิราพร ขอนแก้ว ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) รองประธานกรรมการ
๓. นางสาวจรรยาภรณ์ ศิริกาญจน์ ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) กรรมการ
๔. นางสาวชนิษฐา พุทธิพิทักษ์ ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) กรรมการ
๕. นางสาวภัทรภรณ์ ณ พัทลุง ครูธุรการ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) กรรมการ
๖. ว่าที่ ร.ต.จิระวุฒิ โชติถิรสมพงศ์ ครู โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดพิมพ์ข้อมูล พิสูจน์อักษร จัดทำสำเนา และเข้าเล่มเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ปรับปรุง ๒๕๖๐)

ขอให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งฉบับนี้ อุทิศตน ทำงานอย่างเต็มกำลังความรู้ ความสามารถ เพื่อให้งานสำเร็จเรียบร้อยบรรลุวัตถุประสงค์ และทันประกาศใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๓

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยที่ต้องพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด - ๖ ปี ให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจชาติ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังปรากฏแนบท้ายคำสั่งฯ นี้ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๕๖ เพื่อให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด นำหลักสูตรฉบับนี้ไปใช้โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ปี บริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

วิสัยทัศน์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกายอารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัยมีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนดี มีวินัยและสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการอบรมเลี้ยงดูการพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพโดยมีหลักการดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนที่เพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จัดทำขึ้นโดยยึดปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ หลักการ บนพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ครอบคลุมการอบรม เลี้ยงดู การพัฒนาเด็กโดยองค์รวม และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข ตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการ เรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้แก่เด็ก และมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กแต่ละคนให้เต็มศักยภาพ ด้วยความ ร่วมมือของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย สู่การสร้างคนไทยที่มีศักยภาพในอนาคต เพื่อเป็นกำลัง สำคัญในการพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พัฒนาขึ้นมาโดยอาศัยแนวคิด ดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิต ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ พัฒนาการของเด็กจะมีลำดับขั้นตอนลักษณะ เดียวกันตามวัยของเด็ก แต่อัตราการเจริญเติบโตและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่างๆ ของเด็กแต่ละคนอาจ แตกต่างกันได้ โดยในขั้นตอนแรกๆจะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป พัฒนาการประกอบด้วย ด้าน ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา ซึ่งพัฒนาการแต่ละด้านมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน รวมทั้ง ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน

พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเด็กในแต่ละด้าน อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกาย อธิบายว่า การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก มีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน ทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ และสังคม ระบุว่า การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็ก เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ความรักและ ความอบอุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กมีความไว้วางใจในผู้อื่น เห็น คุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เคารพผู้อื่น ซึ่งเป็น พื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตย และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิ ภาวะและความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและ สิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กจึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้แก่ผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจเด็ก สามารถอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริม ใฝ่ใฝ่ และช่วยแก้ไขปัญหาให้เด็กได้พัฒนาจนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการและมีพัฒนาการสมวัย

๒. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ

การพัฒนาเด็กโดยองค์รวม เป็นการคำนึงถึงความสมดุลและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กให้ครบ ทุกด้านในการดูแลเด็ก พัฒนา และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กต้องไม่เน้นที่ด้านใดด้านหนึ่ง จน ละเลยด้านอื่นๆ ซึ่งแต่ละด้านของพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มี

องค์ประกอบต่างๆ ที่ต้องการส่งเสริมให้เด็กเจริญเติบโต และมีพัฒนาการสมวัยอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการเป็นแนวทางที่สำคัญในการตัดสินใจที่จะปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรู้ความเข้าใจที่ประกอบด้วย ความเหมาะสมกับวัยหรืออายุของเด็ก ว่าพัฒนาการในช่วงวัยนั้นๆ ของเด็กเป็นอย่างไร ต้องการส่งเสริมอย่างไร การมีความรู้ทางพัฒนาการตามช่วงวัย จะทำให้สามารถทำนายพัฒนาการในลำดับต่อไปได้ และสามารถวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและช่วยเหลือเด็กได้อย่างเหมาะสม สำหรับความเหมาะสมกับเด็กแต่ละคน เป็นการคำนึงถึงเด็กเป็นรายบุคคลที่มีความชอบ ความสนใจ ความสามารถ และความถนัดที่แตกต่างกัน โดยให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก เพื่อการปฏิบัติต่อเด็กที่คำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญ และความเหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ เป็นการคำนึงถึงบริบทที่แวดล้อมเด็ก เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กเกิดขึ้น อย่างมีความหมายและความเกี่ยวข้องกับตัวเด็ก ครอบครัว และชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ ซึ่งความรู้ความเข้าใจดังกล่าวสามารถใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย การสร้างกลุ่มการเรียนรู้ร่วมกัน การประเมินพัฒนาการ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกับผู้ปกครองและชุมชนโดยยึดหลักการตัดสินใจในการปฏิบัติบนฐานความรู้ จากแนวคิดทฤษฎีและองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๓. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง

สมองของเด็กเป็นสมอง ที่สร้างสรรค์ และมีการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นสัมพันธ์กับอารมณ์ สมองเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญที่สุด และมีการพัฒนาตั้งแตอยู่ในครรภ์มารดา โดยในช่วงนี้เซลล์สมองจะมีการพัฒนาเชื่อมต่อและทำหน้าที่ในการควบคุมการทำงานพื้นฐานของร่างกาย สำหรับในช่วงแรกเกิดถึง ๓ ปีจะเป็นช่วงที่เซลล์สมองเจริญเติบโตและขยายเครือข่ายใยสมองอย่างรวดเร็ว โดยปัจจัยในการพัฒนาสมองประกอบด้วย พันธุกรรม โภชนาการและสิ่งแวดล้อม สมองจะมีพัฒนาการที่สำคัญในการควบคุมและมีผลต่อการเรียนรู้ ความคิด จินตนาการ ความฉลาด และพัฒนาการทุกด้าน การพัฒนาสมองทำให้เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วกว่าวัยใด สำหรับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง (Brain – based Learning) เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง โครงสร้าง และการทำงานของสมองเกิดขึ้นได้ตลอดชีวิต และเชื่อมโยงต่อกันของเซลล์สมองที่เป็นเครือข่ายซับซ้อนและหนาแน่นจะเกิดขึ้นก่อนอายุ ๕ ปี ซึ่งเมื่อเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อเหล่านี้ได้รับการกระตุ้นมากขึ้นเท่าใด ยิ่งทำให้สมองมีความสามารถในการเรียนรู้อย่างรวดเร็วและจดจำได้มากขึ้น แต่หากไม่ได้รับการกระตุ้นจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับอย่างหลากหลายจะไม่เกิดการเชื่อมต่อ โดยการกระตุ้นจุดเชื่อมต่อเหล่านั้นเกิดจากการที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือทำปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับพัฒนาการทางสมอง เป็นการเรียนรู้จากของจริงไปหาสัญลักษณ์จากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม โดยคำนึงถึงความสามารถตามวัยและพัฒนาการอย่างไรก็ตามเมื่อสมองเติบโตในช่วงวัยต่างๆ และเริ่มมีความสามารถในการทำหน้าที่ในช่วงเวลาที่ต่างกัน จะเห็นว่าการเรียนรู้ และทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดในช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่า “หน้าต่างโอกาสของการเรียนรู้” ซึ่งเมื่อผ่านช่วงเวลานั้นในแต่ละช่วงวัย ถ้าสมองไม่ได้รับการกระตุ้นหรือได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสม

โอกาสที่จะฝึกอาจยากหรือทำไม่ได้เลย ผู้ใหญ่ที่เลี้ยงดูเด็กเป็นคนที่สำคัญที่จะต้องคอยสังเกต จะใช้โอกาสนี้ช่วยให้เด็กก้าวไปสู่ความสามารถเฉพาะด้านในแต่ละช่วงวัย

สำหรับช่วงปฐมวัยเป็นช่วงโอกาสที่สำคัญในการพัฒนาสมองหรือ EF (Executive Function) ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิดของสมองส่วนหน้า ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคิด ความรู้สึก และการกระทำโดยสมองส่วนนี้กำลังพัฒนามากที่สุด เป็นช่วงของการพัฒนาความสามารถในการคิด การจัดระเบียบตนเองซึ่งส่งผลต่อการยับยั้งชั่งใจ การคิดไตร่ตรอง การควบคุมอารมณ์ การยืดหยุ่นทางความคิด การใส่ใจจดจ่อ การวางแผน การตั้งเป้าหมาย ความมุ่งมั่น การจดจำ การเรียกใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดลำดับความสำคัญของเรื่องต่างๆ และการลงมือทำอย่างเป็นขั้นตอนจนสำเร็จ ทักษะสมอง (EF) จึงเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนในชีวิตประจำวันของเด็กผ่านประสบการณ์ต่างๆ หลากหลายที่เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด ลงมือทำเพื่อให้เกิดความพร้อม และมีทักษะที่สำคัญต่อชีวิตในอนาคต

นอกจากนี้ สมองยังเป็นอวัยวะสำคัญสำหรับการเรียนรู้ภาษาและการสื่อสาร การเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็กจะเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ จากการปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่ และผู้เลี้ยงดูในชีวิตประจำวันและสถานการณ์รอบตัว สมองมีตำแหน่งรับรู้ต่างๆกัน ได้แก่ ส่วนรับภาพ ส่วนรับเสียง ส่วนรับสัมผัสและรับรู้การเคลื่อนไหว ส่วนต่างๆของร่างกาย สมองส่วนต่างๆเหล่านี้พัฒนาขึ้นมาได้ช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับการกระตุ้นของสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยสมองเด็กมีการจำผ่านการฟัง ต้องการรับรู้ข้อมูลเสียงพร้อมเห็นภาพ เริ่มรู้จักเสียงที่เหมือนและแตกต่าง และสามารถรับรู้จังหวะของคำได้จากการฟังซ้ำๆ สมองของเด็กที่เข้าใจเกี่ยวกับภาพ เสียง และสัมผัสแบบต่างๆ มีความสำคัญมาก เพราะข้อมูลจากภาพเสียง และสัมผัสเหล่านี้จะก่อรูปขึ้นเป็นเรื่องราวที่จะรับรู้และเข้าใจในซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ ได้ในที่สุด สมองส่วนหน้านั้นมีหน้าที่คิด ตัดสินใจ เชื่อมโยงการรับรู้ไปสู่การกระทำที่เป็นลำดับขั้นตอน สมองเด็กที่สามารถเรียนรู้ภาษาได้ดีต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมของภาษาที่เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมจึงจะเรียนรู้ได้ดี

๔. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นและการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นเป็นกิจกรรมการแสดงออกของเด็กอย่างอิสระตามความต้องการ และจินตนาการสร้างสรรค์ของตนเอง เป็นการสะท้อนพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในชีวิตประจำวัน จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ บุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัว การเล่นทำให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายและส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก การเล่นของเด็กปฐมวัยจัดเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งการเล่นอย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมๆกันด้วย จากการเล่นเด็กจะมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์และแสดงออกถึงตนเอง ได้เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสสำรวจ ทดลอง คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อม บุคคลรอบตัว และส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาก้าวหน้าไปตามวัยอย่างเหมาะสมและสมดุล

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องตลอดเวลาจากการเล่นและประสบการณ์ตรงในวิถีชีวิตประจำวัน ผ่านการลงมือปฏิบัติ การใช้ประสาทสัมผัสในการสำรวจ และการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งต่างๆรอบตัวเพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการถ่ายทอดจากผู้มีประสบการณ์และมี

ความรู้มากกว่า ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาภาษา ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ รอบตัว ทักษะพื้นฐานที่สำคัญและความสามารถในการด้านต่างๆ ตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง บุคคล สิ่งต่างๆ และสถานการณ์รอบตัว การเรียนรู้ควรยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกตามความสนใจ ลงมือกระทำผ่านสื่ออุปกรณ์ของเล่นที่ตอบสนองการเรียนรู้ เปิดกว้างและมีความยืดหยุ่น โดยการเรียนรู้ของเด็กส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการลงมือปฏิบัติ การได้สัมผัสการกระทำ และการกระทำซ้ำๆ ที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเด็กจะมีความสนใจ อยากรู้อยากเห็น เกิดการค้นพบและการแก้ปัญหา ความเข้าใจตนเอง และผู้อื่น สำหรับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนั้น เกิดจากการที่ผู้ใหญ่สนับสนุนวิธีการการเรียนรู้และความพยายามของเด็กๆ ในการเรียนรู้ จากการกำหนดจุดมุ่งหมาย รวมทั้งการสร้างความปลอดภัยและส่งเสริมเด็กๆ ในการขยายขีดความสามารถของตน และให้คำแนะนำแก่เด็กในการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก สามารถใช้ในบริบทของการเล่นและกิจกรรมที่มีโครงสร้างตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้

๕. แนวคิดเกี่ยวกับการคำนึงถึงสิทธิเด็ก การสร้างคุณค่า และสุขภาวะให้แก่เด็กปฐมวัยทุกคน

เด็กปฐมวัยควรได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันทุกคน โดยมีสิทธิในการอยู่รอดสิทธิได้รับการคุ้มครอง สิทธิในด้านพัฒนาการ และสิทธิการมีส่วนร่วมตามที่ตามที่กฎหมายระบุไว้ เด็กแต่ละคนมีคุณค่าในตนเอง และควรสร้างคุณค่าและคุณภาพชีวิตให้เกิดขึ้นกับเด็กจากการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาที่มีคุณภาพพร้อมกับการส่งเสริมด้านสุขภาวะทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากการได้รับโภชนาการที่ดี การดูแลสุขภาพอนามัย การมีโอกาสพักผ่อน เล่น การปกป้องคุ้มครองจากการเจ็บป่วย และบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ตลอดจนการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย และถูกสุขอนามัย ซึ่งเด็กปฐมวัยที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะควรได้รับการดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาอย่างเหมาะสมเช่นกัน

๖. แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูควบคู่การให้การศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กบนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา หรือการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและการพัฒนาเด็กแต่ละคนตามวัยครบทุกด้านของพัฒนาการ การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยหมายรวมถึงการดูแลเอาใจใส่เด็กด้วยความรักความอบอุ่น ความเอื้ออาทร การดูแลสุขภาพ โภชนาการและความปลอดภัย และการอบรมกล่อมเกลาให้เด็กมีจิตใจดี มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมและมีทักษะชีวิต การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็ก การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก และการปฏิบัติตนของผู้ใหญ่ที่ดูแลเด็กที่มุ่งตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก โดยมุ่งให้เด็กมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพดี อารมณ์แจ่มใส มีความประพฤติดี มีวินัย รู้จักควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อพัฒนาการของเด็ก คือการที่ผู้ใหญ่ที่แวดล้อมเด็กให้ความรัก ความอบอุ่น การยอมรับความคิดเห็นของเด็ก การใช้เหตุผลในการอบรมสั่งสอน ผู้ใหญ่ที่ดูแลเด็กจะต้องเป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ใช้การสร้างวินัยเชิงบวกในการอบรมบ่มนิสัย ซึ่งจะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีเป้าหมายชีวิต มีวินัยในตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น สามารถจัดการกับความเครียดและปัญหาต่างๆ ได้ การอบรมเลี้ยงดูจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่ครอบคลุม และสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องปฏิบัติอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกัน

สำหรับการให้การศึกษาเด็กในช่วงปฐมวัยนั้น เป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย ให้เด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ จากการลงมือปฏิบัติ และการได้รับประสบการณ์ตรง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและการวางแผนในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมทั้งรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญและพัฒนาเด็กแต่ละคนอย่างเต็มศักยภาพ

๗. แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่เรียนรู้ผ่านการเล่นและการทำกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กในวัยนี้ เป็นการวางแผนโดยบูรณาการทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ภาษา ดนตรี และการเคลื่อนไหว คุณธรรมจริยธรรม สุขภาพอนามัย และศาสตร์อื่นๆ โดยไม่แบ่งเป็นรายวิชาแต่จะมีการผสมผสานความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติของแต่ละศาสตร์ในการจัดประสบการณ์ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่นๆ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติเหมาะสมตามวัยของเด็ก เพื่อพัฒนาเด็กทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บูรณาการผ่านสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย สาระที่ควรเรียนรู้ ได้แก่ ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่แวดล้อมตัว ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก และประสบการณ์สำคัญด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยออกแบบการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมที่ทำให้เกิดความหลากหลาย ภายใต้สาระการเรียนรู้ทั้งสาระที่ควรเรียนรู้และประสบการณ์สำคัญที่มีการเชื่อมโยงกับการพัฒนามาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็ก และความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร โดยมีรูปแบบการจัดประสบการณ์ตามความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้ ประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กจะจัดขึ้นโดยคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กที่เรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ การสำรวจ การทดลอง การสร้างชิ้นงานที่สร้างสรรค์ และการเห็นแบบอย่างที่ดี การจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างหลากหลายจะช่วยตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมความชอบ ความสนใจ และความถนัดซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างรอบด้าน พัฒนาทักษะชีวิต และทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และพัฒนาการตามวัยของเด็กที่มีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการที่ว่า *หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะ และหลายประสบการณ์สำคัญ* ดังนั้น เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนจะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวัน ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญอย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข

๘. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างประสบการณ์การพัฒนาความเข้าใจในแนวคิด และความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ นั้น สามารถนำสื่อ เทคโนโลยี และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มาสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยได้ โดยเป็นตัวกลางและเครื่องมือให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นสามารถเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ของเล่น ตลอดจนเทคนิควิธีการ ที่กำหนดไว้ได้อย่างง่ายและรวดเร็ว ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรม เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง การใช้สื่อการเรียนรู้ต้องปลอดภัยต่อตัวเด็กและเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ ความชอบและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ควรมีสื่อที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น และสื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้ สื่อต้องเอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง

ห้า และส่งเสริมการลงมือปฏิบัติจริงของเด็ก โดยการจัดสื่อสำหรับเด็กปฐมวัยต้องเริ่มต้นจากสื่อของจริง ของจำลอง (๓ มิติ) ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง

(๒ มิติ) และสัญลักษณ์จากรูปธรรมไปสู่นามธรรมตามลำดับ

สำหรับเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อการตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ของเล่นเด็ก และวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเป็นการเลือกใช้อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยเครื่องมือประเภทดิจิทัลและอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมต่อการใช้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี สำหรับเด็กอายุ ๓ ปีขึ้นไป ควรใช้กับเด็กอย่างมีจุดมุ่งหมายและใช้เป็นสื่อปฏิสัมพันธ์ จำกัดช่วงเวลาในการใช้ และมีข้อตกลงในการใช้เหมาะสมกับวัย โดยใช้เป็นทางเลือกไม่ใช่บังคับใช้ และใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสื่อหลัก

ส่วนการจัดสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และทางจิตภาพ โดยเป็นการจัดสื่อที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กพร้อมด้วยการจัดตารางเวลาที่เหมาะสมในแต่ละวัน รวมทั้งการส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้ใหญ่และเด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการจัดกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมเด็กทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และตอบสนองความต้องการรายบุคคล

๙. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและสอดคล้องสัมพันธ์กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมประจำวัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กสำหรับการส่งเสริมความก้าวหน้าและช่วยเหลือสนับสนุนเมื่อพบเด็กล่าช้าหรือมีปัญหาที่เกิดจากพัฒนาการและการเรียนรู้ ไม่ใช่การตัดสินผลการศึกษาและไม่ใช่แบบทดสอบในการประเมิน เป็นการประเมินตามสภาพจริงที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินที่หลากหลายอย่างมีจุดมุ่งหมาย เหมาะสมกับศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาการตามวัยของเด็ก ตลอดจนรูปแบบการเรียนรู้ประสบการณ์ที่เด็กได้รับและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กที่มีการเก็บข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยใช้เรื่องราวเหตุการณ์ กิจกรรมตามสภาพจริงหรือคล้ายจริงในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กมีโอกาสแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะต่างๆจากการปฏิบัติกิจกรรมหรือการสร้างงานที่เป็นผลผลิตเพื่อเป็นการสะท้อนภาพที่แท้จริง มีการนำเสนอหลักฐานในการประเมินที่น่าเชื่อถือในรูปแบบที่เหมาะสม และสื่อสารผลการประเมินให้แก่ครอบครัว รวมทั้ง ผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กโดยสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการจะช่วยผู้สอนในการวางแผนกิจกรรมให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคนใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก และขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้ได้อีกด้วย

๑๐. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและชุมชน

การพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก การมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชนเพื่อพัฒนาเด็กร่วมกัน โดยการดูแลพัฒนาและการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยนั้น ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจและการส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย ซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครองรวมทั้งบุคคลในครอบครัวเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด และครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ของเด็ก พ่อแม่เป็นครูคนแรกและเป็นครูที่จะอยู่กับเด็ก ไปตลอดชีวิต

โดยสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จะเป็นส่วนสำคัญที่ดูแลและพัฒนาเด็ก ซึ่งไม่เพียงแต่การทำงานกับเด็กเท่านั้นแต่ยังต้องมีการทำงานกับครอบครัวและชุมชนที่มีรูปแบบต่างๆ เพื่อการพัฒนาเด็กร่วมกัน ทั้งในการจัดโปรแกรมการให้การศึกษาผู้ปกครอง และการจัดอบรมผู้ปกครองในการดูแลและพัฒนาเด็ก การมีโปรแกรมในการช่วยเหลือครอบครัวและเด็กในด้านสุขภาพอนามัย โภชนาการ และการส่งเสริมพัฒนาการรวมทั้งด้านอื่นๆ การเยี่ยมบ้านเด็กโดยเฉพาะช่วงรอยต่อทางการศึกษาของเด็กในการเปลี่ยนระดับชั้นหรือเข้าสู่สถานศึกษา การสื่อสารกับผู้ปกครองในช่องทางต่างๆ ที่เหมาะสม การขออาสาสมัครจากผู้ปกครองที่มีความสามารถหลากหลาย มีเวลา หรือต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อการดูแลและพัฒนาเด็กของสถานศึกษาหรือสถาบันพัฒนาเด็ก การสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กที่บ้านที่เชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงานของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการดูแลและพัฒนาเด็ก การสร้างความร่วมมือกับชุมชนโดยประสานให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การให้บริการและสนับสนุนการดูแลพัฒนาตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็กโดยการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยความไว้วางใจ ความเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งการร่วมรับผิดชอบสำหรับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ

๑๑. แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความเป็นไทย และความหลากหลาย

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ส่งผลต่อวิถีชีวิตและการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมเด็กสู่นาคต อย่างไรก็ตาม เด็กเมื่อเกิดมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่ได้รับอิทธิพลจากการปฏิบัติ แบบดั้งเดิมตามประเพณี มารดก และการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษแล้วยังได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ ค่านิยม และความเชื่อของบุคคลในครอบครัวและชุมชนของแต่ละที่ด้วย โดยบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมรอบตัวเด็กมีอิทธิพลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพของแต่ละคน ผู้สอนจะต้องเป็นผู้รู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาและเกิดการเรียนรู้และดำเนินชีวิตอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคมในอนาคตกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อ และวัฒนธรรมโดยคำนึงถึงความเป็นไทยที่มีมรดกทางวัฒนธรรมทั้งในด้านภาษา มารยาท คุณธรรมจริยธรรม ศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่งดงาม และที่สำคัญคือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นหลักคิดในการดำเนินชีวิตที่เน้นความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน การใช้ความรู้คู่คุณธรรม โดยในการจัดการศึกษาต้องมีการคำนึงถึงทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา เศรษฐกิจ สถานะ เพศ วัย ความต้องการพิเศษที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยสามารถพัฒนาให้เด็กมีความเข้าใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ในแนวคิดและความหลากหลายเท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรอบด้าน โดยผู้สอนและสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอัตลักษณ์ การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง และการจัดกิจกรรมและโครงการที่สร้างความเชื่อมโยงกับสังคมวัฒนธรรม ความเป็นไทยและความหลากหลาย

จากแนวคิดข้างต้น การพัฒนาหลักสูตรต้องพิจารณาจากวัย และประสบการณ์ของเด็ก ตลอดจนบริบทของสังคมและวัฒนธรรม เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และสร้างประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับ โดยต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษได้พัฒนา รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างของเด็ก พัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็ก

สำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น การสร้างและการพัฒนาหลักสูตรควรเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก มีองค์ประกอบและรายละเอียดของหลักสูตรที่สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัย โดยมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และการสร้างอัตลักษณ์ของแต่ละหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเด็กร่วมกัน โดยผู้สอนระดับปฐมวัยเป็นผู้ที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กมากที่สุดในการอบรมเลี้ยงดูและจัดการศึกษาให้เด็กนั้น ผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจในตัวเด็กและการศึกษาปฐมวัย ซึ่งการดูแลและพัฒนาเด็กรวมทั้งการเตรียมเด็กเพื่ออนาคต จำเป็นต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งทางด้านสังคมและการศึกษา ผู้สอนจึงต้องมีความใฝ่รู้ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ พัฒนาตนเองอยู่เสมอทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและชุมชนวิชาชีพปฐมวัย จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพที่จะส่งผลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ ในส่วนของสถานศึกษานั้นมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล ศูนย์พัฒนาเด็ก สถานเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งแต่ละแห่งจะมีลักษณะจุดมุ่งหมาย และรูปแบบแตกต่างกันไปตามลักษณะของกลุ่มเด็กแต่ละวัย อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยให้ความสำคัญกับการดูแลพัฒนาเด็กให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย การจัดหลักสูตรและประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์กับครอบครัวและชุมชนเพื่อพัฒนาเด็กร่วมกันรวมทั้งมีการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

แผนภาพแสดงขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

